

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A.

za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2007 r.

WYBRANE DANE FINANSOWE

	w tys. PLN		w tys. EUR	
	okres od 1.01.2007 do 31.12.2007	okres od 1.01.2006 do 31.12.2006	okres od 1.01.2007 do 31.12.2007	okres od 1.01.2006 do 31.12.2006
I. Przychody z tytułu odsetek	1 611 082	1 282 550	426 574	328 938
II. Przychody z tytułu prowizji	626 869	420 500	165 979	107 846
III. Przychody operacyjne	1 709 368	1 267 558	452 598	325 093
IV. Wynik działalności operacyjnej	584 555	370 732	154 776	95 082
V. Zysk (strata) przed opodatkowaniem	584 555	370 732	154 776	95 082
VI. Zysk (strata) po opodatkowaniu	461 595	300 787	122 219	77 143
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	-1 754 882	-4 904 175	-464 649	-1 257 803
VIII. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	951 775	2 157 640	252 006	553 383
IX. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	1 333 043	833 629	352 956	213 806
X. Przepływy pieniężne netto, razem	529 936	-1 912 906	140 314	-490 606
XI. Aktywa razem	30 530 106	24 692 125	8 523 201	6 445 011
XII. Zobowiązania wobec banków	2 568 688	3 600 205	717 110	939 707
XIII. Zobowiązania wobec klientów	21 800 662	16 069 301	6 086 170	4 194 326
XIV. Kapitał własny	2 519 932	2 215 321	703 499	578 232
XV. Kapitał zakładowy	849 182	849 182	237 069	221 649
XVI. Liczba akcji	849 181 744	849 181 744	849 181 744	849 181 744
XVII. Wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR)	2,97	2,61	0,83	0,68
XVIII. Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR)	2,97	2,61	0,83	0,68
XIX. Współczynnik wypłacalności	13,75%	13,63%	13,75%	13,63%
XX. Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	0,54	0,35	0,14	0,09
XXI. Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	0,54	0,35	0,14	0,09
XXII. Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł / EUR)	0,17	0,54	0,05	0,13

**Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku
Millennium S.A. za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2007 r.**

SPIS TREŚCI

I.	SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	4
II.	SKONSOLIDOWANY BILANS.....	5
III.	ZMIANY STANU SKONSOLIDOWANYCH KAPITAŁÓW WŁASNYCH	7
IV.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	8
V.	INFORMACJE OGÓLNE O EMITENCIE I GRUPIE KAPITAŁOWEJ EMITENTA	10
VI.	POLITYKA RACHUNKOWOŚCI.....	14
VII.	INFORMACJE FINANSOWE W PODZIALE NA SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI	41
VIII.	NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	46
(1)	PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK.....	46
(2)	KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK.....	46
(3)	PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI	47
(4)	PRZYCHODY Z TYTUŁU DYWIDEND	47
(5A)	WYNIK Z INWESTYCYJNYCH AKTYWÓW FINANSOWYCH	47
(5B)	WYNIK Z INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH WYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	48
(5C)	WYNIK Z POZYCJI WYMIANY.....	48
(6)	POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE	48
(7)	KOSZTY DZIAŁANIA	50
(8)	KOSZTY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH	50
(9)	KOSZTY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH	51
(10)	AMORTYZACJA	51
(11)	PODATEK DOCHODOWY.....	51
(12)	ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ	52
(13)	KASA, ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM	52
(14)	KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE INNYM BANKOM	53
(15)	AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (PRZEZNACZONE DO OBROTU)	54
(16)	INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIECZAJĄCE	58
(17)	KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	62
(18)	INWESTYCYJNE AKTYWA FINANSOWE	65
(19)	NALĘŻNOŚCI Z TYTUŁU ZAKUPIONYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH Z OTRZYMANYM PRZYRZECZENIEM ODKUPU	68
(20)	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	68
(21)	WARTOŚCI NIEMATERIALNE.....	71
(22)	AKTYWA TRWAŁE DO ZBYCIA	73
(23)	AKTYWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO	74
(24)	POZOSTAŁE AKTYWA	76
(25)	ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	76

(26)	ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (PRZEZNACZONE DO OBROTU)	78
(27)	INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIECZAJĄCE	78
(28)	ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	78
(29)	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU SPRZEDANYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH Z UDZIELONYM PRZYRZECZENIEM ODKUPU	79
(30)	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	80
(31)	REZERWY	81
(32)	REZERWA NA ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY	81
(33)	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	82
(34)	ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	83
(35)	KAPITAŁ WŁASNY	84
IX.	DYWIDENDY ZA ROK 2006 I 2007	88
X.	WARTOŚĆ GODZIWA	88
XI.	DANE O AKTYWACH, KTÓRE STANOWIĄ ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ	91
XII.	PAPIERY WARTOŚCIOWE STANOWIĄCE PRZEDMIOT TRANSAKCJI Z PRZYRZECZENIEM ODKUPU	92
XIII.	DODATKOWE OBJAŚNIENIA DO RACHUNKU PRZEPŁYWÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	92
XIV.	INFORMACJE O PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI POWIERNICZEJ	93
XV.	TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	93
	(1) OPIS TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	93
	(2) INFORMACJE O WARTOŚCI UDZIELONYCH ZALICZEK, KREDYTÓW, POŻYCZEK I GWARANCJI	96
	(3) INFORMACJE O WYNAGRODZENIACH I KORZYŚCIACH OSÓB NADZORUJĄCYCH I ZARZĄDZAJĄCYCH BANKIEM	96
	(4) STAN AKCJI BANKU POSIADANYCH PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE BANK (PEŁNIĄCE SVOJE FUNKCJE W DNIU 31 GRUDNIA 2007)	97
XVI.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	98
	(1) ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	98
	(2) RYZYKO KREDYTOWE	100
	(3) RYZYKO RYNKOWE	113
	(4) RYZYKO PŁYNNOŚCI	116
	(5) RYZYKO OPERACYJNE	119
XVII.	LUKA PŁYNNOŚCI WEDŁUG TERMINÓW KONTRAKTOWYCH	120
XVIII.	ZOBOWIĄZANIA I AKTYWA WARUNKOWE	124
XIX.	LEASING OPERACYJNY	127
XX.	ISTOTNE WYDARZENIA POMIĘDZY DATĄ, NA KTÓRĄ SPORZĄDZONO RAPORT FINANSOWY A DATĄ JEGO PUBLIKACJI	128

I. SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

<i>w tysiącach zł</i>	Nota	01.01.2007 – 31.12.2007	01.01.2006 – 31.12.2006
Przychody z tytułu odsetek	1	1 611 082	1 282 550
Koszty z tytułu odsetek	2	-839 390	-640 982
Wynik z tytułu odsetek		771 692	641 568
Przychody z tytułu prowizji		626 869	420 500
Koszty z tytułu opłat i prowizji		-83 662	-55 322
Wynik z tytułu prowizji	3	543 207	365 178
Przychody z tytułu dywidend	4	1 614	2 573
Wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych	5	5 770	2 278
Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	5	85 417	59 910
Wynik z pozycji wymiany	5	240 519	181 512
Pozostałe przychody operacyjne	6	92 852	67 322
Pozostałe koszty operacyjne	6	-31 703	-52 783
Przychody operacyjne		1 709 368	1 267 558
Koszty działania	7	-969 897	-795 736
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	8	-66 506	-38 646
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	9	-1 286	-979
Amortyzacja	10	-87 124	-61 465
Koszty operacyjne		-1 124 813	-896 826
Wynik finansowy przed opodatkowaniem		584 555	370 732
Podatek dochodowy	11	-122 960	-69 945
Wynik finansowy po opodatkowaniu		461 595	300 787
W tym przypadający na:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		461 595	300 787
Akcjonariuszy mniejszościowych			
Zysk na jedną akcję (zł)	12	0,54	0,35
Rozwodniony zysk na jedną akcję (zł)	12	0,54	0,35

II. SKONSOLIDOWANY BILANS

AKTYWA

<i>w tysiącach zł</i>	Nota	31.12.2007	31.12.2006
Kasa, środki w Banku Centralnym	13	1 257 128	965 834
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	14	1 053 052	1 123 131
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	15	3 134 582	3 742 760
Instrumenty pochodne zabezpieczające	16	218 321	108 027
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	17	22 027 152	14 937 743
Inwestycyjne aktywa finansowe	18	1 894 569	2 931 656
- dostępne do sprzedaży		1 894 569	2 931 656
- utrzymywane do terminu zapadalności		0	0
Inwestycje w jednostki podporządkowane	18	5 100	7 016
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu (kredyty i pożyczki)	19	28 807	15 509
Rzeczowe aktywa trwałe	20	337 306	297 040
Wartości niematerialne	21	18 162	21 578
Aktywa trwałe do zbycia	22	1 571	25 907
Należność od Urzędu Skarbowego z tytułu podatku bieżącego		86 427	20 139
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	23	73 609	127 370
Pozostałe aktywa	24	394 320	368 415
Aktywa razem		30 530 106	24 692 125

ZOBOWIĄZANIA

<i>w tysiącach zł</i>	Nota	31.12.2007	31.12.2006
Zobowiązania wobec banków	25	2 568 688	3 600 205
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	26	566 821	298 709
Instrumenty pochodne zabezpieczające	27	20 220	14 506
Zobowiązania wobec klientów	28	21 800 662	16 069 301
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	29	725 976	1 428 134
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	30	851 474	5 705
Rezerwy	31	12 351	10 400
Rezerwa na odroczony podatek dochodowy	32	0	0
Bieżące zobowiązania podatkowe		1 050	1 436
Pozostałe zobowiązania	33	636 897	741 099
Zobowiązania podporządkowane	34	826 035	307 309
Zobowiązania razem		28 010 174	22 476 804

KAPITAŁ WŁASNY

<i>w tysiącach zł</i>	Nota		
Kapitał zakładowy	35	849 182	849 182
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	35	471 709	471 709
Kapitał z aktualizacji wyceny	35	-2 742	9 881
Zyski zatrzymane	35	1 201 783	884 549
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej		2 519 932	2 215 321
Kapitał własny akcjonariuszy mniejszościowych		0	0
Kapitał własny razem		2 519 932	2 215 321
Zobowiązania i kapitał własny razem		30 530 106	24 692 125

III. ZMIANY STANU SKONSOLIDOWANYCH KAPITAŁÓW WŁASNYCH

	Razem skonsolidowany kapitał własny	Kapitał zakładowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wart. nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów pochodnych desygnowanych jako zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych	Zyski zatrzymane
Kapitał własny na początek okresu 01.01.2007	2 215 321	849 182	471 709	9 282	599	884 549
- zakup/sprzedaż i wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-11 231	0	0	-11 231	0	0
- efekt wyceny instrumentów pochodnych desygnowanych jako zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych	-1 392	0	0	0	-1 392	0
- zysk bieżącego okresu po opodatkowaniu	461 595	0	0	0	0	461 595
- wypłata dywidendy	-144 361	0	0	0	0	-144 361
Kapitał własny na koniec okresu (B/Z) 31.12.2007	2 519 932	849 182	471 709	-1 949	-793	1 201 783

	Razem skonsolidowany kapitał własny	Kapitał zakładowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wart. nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów pochodnych desygnowanych jako zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych	Zyski zatrzymane
Kapitał własny na początek okresu 01.01.2006	2 390 823	849 182	471 709	27 612	0	1 042 320
- zakup/sprzedaż i wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-18 330	0	0	-18 330	0	0
- efekt wyceny instrumentów pochodnych desygnowanych jako zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych	599	0	0	0	599	0
- zysk bieżącego okresu po opodatkowaniu	-458 558	0	0	0	0	-458 558
- wypłata dywidendy	300 787	0	0	0	0	300 787
Kapitał własny na koniec okresu (B/Z) 31.12.2006	2 215 321	849 182	471 709	9 282	599	884 549

Szczegółowe zmiany stanu poszczególnych pozycji kapitałów własnych zostały zaprezentowane w **nocie (35)**

IV. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

A. PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

<i>w tysiącach zł</i>	01.01.2007 – 31.12.2007	01.01.2006 – 31.12.2006
I. Zysk (strata) po opodatkowaniu	461 595	300 787
II. Korekty razem:	-2 216 477	-5 204 962
1. Zysk/strata udziałowców (akcjonariuszy) mniejszościowych	0	0
2. Zysk/ strata z akcji (udziałów) w podmiotach podporządkowanych	0	0
3. Amortyzacja	87 124	61 465
4. Zyski/straty z tytułu różnic kursowych	-165 772	-6 450
5. Przychody z tytułu dywidend	-1 614	-2 573
6. Rezerwy	1 951	-6 068
7. Wynik na sprzedaży i likwidacji składników działalności inwestycyjnej	-53 951	-20 770
8. Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	565 340	-1 720 291
9. Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom	300 488	236 099
10. Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	-7 101 692	-5 350 235
11. Zmiana stanu należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	-13 298	295 618
12. Zmiana stanu zobowiązań wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	273 826	-212 718
13. Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	-1 132 131	1 190 071
14. Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	5 731 361	2 074 885
15. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	-702 158	-1 632 903
16. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	134 356	-46 600
17. Zmiana stanu rozrachunków z tytułu podatku dochodowego	45 818	69 801
18. Podatek dochodowy zapłacony	-86 029	-166 277
19. Zmiana stanu pozostałych aktywów i pasywów	-118 775	15 686
20. Pozostałe pozycje	18 679	16 298
III. Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	-1 754 882	-4 904 175

B. PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ

<i>w tysiącach zł</i>	01.01.2007 – 31.12.2007	01.01.2006 – 31.12.2006
I. Wpływy z działalności inwestycyjnej	3 494 093	6 691 299
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz składników rzeczowego majątku trwałego	77 358	189 275
2. Zbycie akcji i udziałów w podmiotach podporządkowanych	216	0
3. Zbycie aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0
4. Zbycie inwestycyjnych aktywów finansowych	3 414 905	6 499 451
5. Pozostałe wpływy inwestycyjne	1 614	2 573
II. Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej	-2 542 318	-4 533 659
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz składników rzeczowego majątku trwałego	-94 564	-75 461
2. Nabycie akcji i udziałów w podmiotach podporządkowanych	0	0
3. Nabycie aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-2 447 754	-4 458 198
4. Nabycie inwestycyjnych aktywów finansowych	0	0
5. Pozostałe wydatki inwestycyjne	0	0
III. Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	951 775	2 157 640

C. PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ

<i>w tysiącach zł</i>	01.01.2007 – 31.12.2007	01.01.2006 – 31.12.2006
I. Wpływy z działalności finansowej	1 535 968	1 328 936
1. Zaciągnięcie kredytów długoterminowych	275 400	1 323 231
2. Emisja dłużnych papierów wartościowych	717 118	5 705
3. Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	543 450	0
4. Wpływy z emisji akcji własnych oraz dopłat do kapitału	0	0
5. Pozostałe wpływy finansowe	0	0
II. Wydatki z tytułu działalności finansowej	-202 925	-493 307
1. Spłata kredytów długoterminowych	0	0
2. Wykup dłużnych papierów wartościowych	-5 705	-22 836
3. Zmniejszenie stanu zobowiązań podporządkowanych	0	0
4. Wydatki z tytułu kosztów emisji	0	0
5. Umorzenie akcji	0	0
6. Płatności dywidend i innych wypłat na rzecz właścicieli	-144 361	-458 558
7. Pozostałe wydatki finansowe	-52 859	-13 913
III. Środki pieniężne netto z działalności finansowej	1 333 043	833 629
D. ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NETTO (A III+B III+C III)	529 936	-1 912 906
E. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA POCZĄTEK OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	1 642 747	3 555 653
F. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO (D+E)	2 172 683	1 642 747

V. INFORMACJE OGÓLNE O EMITENCIE I GRUPIE KAPITAŁOWEJ EMITENTA

Nazwa (firma) i siedziba: Bank Millennium S.A., Polska, Warszawa, Al. Jerozolimskie 123 a

Sąd rejestrowy i numer rejestru: XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy, nr 0000010186

Podstawowy przedmiot działalności emitenta: działalność bankowa i pozostałe pośrednictwo finansowe, z wyjątkiem ubezpieczeń i funduszu emerytalno-rentowego,

Przedmiotem działalności Grupy Kapitałowej są: działalność bankowa, leasingowa, faktoringowa, maklerska, kapitałowa, zarządzanie funduszami inwestycyjnymi.

Sprawozdanie finansowe zawiera dane Banku Millennium S.A. („Bank”) i jego jednostek zależnych (razem zwanych „Grupą”).

Skład Zarządu Banku Millennium S.A. (jednostki dominującej Grupy) na dzień 31.12.2007 r.:

1. Bogusław Kott - Prezes Zarządu Banku,
2. Luis Pereira Coutinho – Wiceprezes Zarządu Banku,
3. Fernando Bicho - Członek Zarządu,
4. Julianna Boniuk - Gorzelańczyk – Członek Zarządu,
5. Wojciech Haase - Członek Zarządu,
6. Joao Bras Jorge - Członek Zarządu,
7. Zbigniew Kudaś – Członek Zarządu.

W dniu 18 kwietnia 2007 r. Pan Wiesław Kalinowski złożył rezygnację z funkcji członka Zarządu Banku z powodów osobistych.

Według stanu na dzień 31.12.2007 r. skład Rady Nadzorczej Banku przedstawiał się następująco:

1. Maciej Bednarkiewicz – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
2. Ryszard Pospieszyński – Wiceprzewodniczący i Sekretarz Rady Nadzorczej,
3. Christopher de Beck - Członek Rady Nadzorczej,
4. Dimitrios Contominas - Członek Rady Nadzorczej,
5. Pedro Maria Caláinho Teixeira Duarte - Członek Rady Nadzorczej,
6. Marek Furtek - Członek Rady Nadzorczej,
7. Jorge Manuel Jardim Goncalves - Członek Rady Nadzorczej,
8. Andrzej Koźmiński - Członek Rady Nadzorczej,
9. Francisco José Queiroz de Barros de Lacerda - Członek Rady Nadzorczej,
10. Marek Rocki - Członek Rady Nadzorczej,
11. Dariusz Rosati - Członek Rady Nadzorczej,
12. Zbigniew Sobolewski - Członek Rady Nadzorczej.

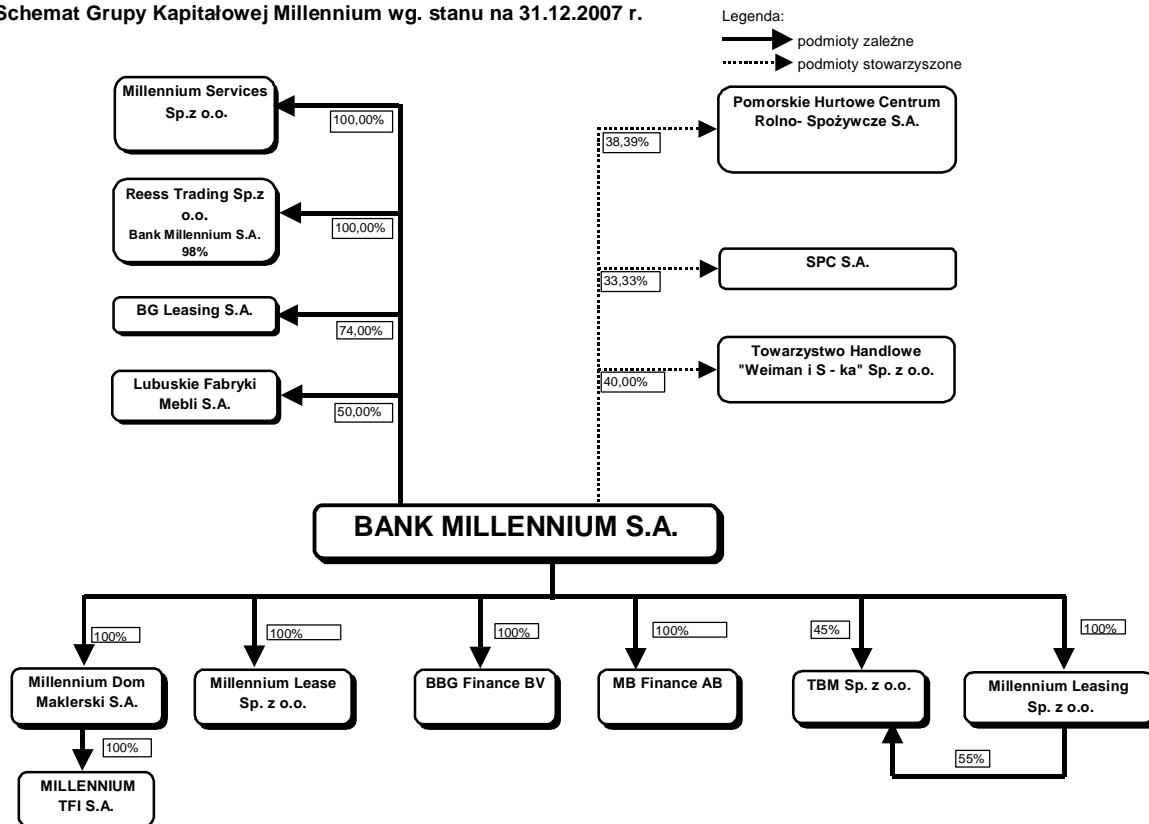
Pan Paulo Teixeira Pinto złożył rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej Banku z przyczyn osobistych z dniem 31.08.2007 r.

W dniu 27 grudnia 2007 r. Pan Vasco de Mello, złożył rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej Banku z przyczyn osobistych.

Pan Jorge Jardim Goncalves złożył rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej Banku z dniem 31.12.2007 r.

Jednostką dominującą Grupy jest Bank Millennium S.A. Spółki wchodzące w skład Grupy na dzień 31.12.2007 r. przedstawia poniższy schemat:

Schemat Grupy Kapitałowej Millennium wg. stanu na 31.12.2007 r.

Grupa zastosowała postanowienia MSR 8 („Zasady (polityki) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”) par.8, zgodnie z którym MSSF stanowią kompletny zbiór zasad rachunkowości, które nie muszą być stosowane jeżeli skutek ich zastosowania jest nieistotny. Na mocy powyższego nie zastosowano postanowień MSR 27 („Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”) oraz postanowień MSR 28 („Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych”) w odniesieniu do sprawozdań finansowych następujących jednostek wchodzących w skład Grupy kapitałowej według stanu na dzień 31 grudnia 2007 r.

- Ø Lubuskie Fabryki Mebli S.A.
- Ø Reess Trading Sp. z o.o.
- Ø BG Leasing S.A. - jednostka w upadłości
- Ø Pomorskie Hurtowe Centrum Rolno – Spożywcze S.A.
- Ø Towarzystwo Handlowe „Weiman i S-ka” Sp. z o.o. jednostka nie prowadzi działalności
- Ø SPC S.A. jednostka nie prowadzi działalności

W stosunku do schematu Grupy prezentowanego według stanu na 31 grudnia 2006 r. w roku 2007 zaistniały następujące zmiany w strukturze Grupy:

- Millennium Lease Sp. z o.o. (podmiot zależny od Banku) zbył na rzecz podmiotu nie powiązanego z Grupą 100 udziałów w Accountancy & Consulting – Accon Services Sp. z o.o. („Accon”). Wartość ewidencyjna sprzedanych udziałów (stanowiących 100% udziałów w kapitale zakładowym Accon) wynosiła 216 tys. zł., zaś łączna cena sprzedaży – 247 tys. zł.;
- Bank zawarł z podmiotem nie powiązanym umowę sprzedaży 134.001 akcji Lubuskich Fabryk Mebli S.A. („LFM”), co stanowi 50% + 1 akcja kapitału zakładowego spółki, za łączną cenę 5 000 tys. zł. (wartość ewidencyjna netto w księgach Banku wynosi 5 000 tys. zł.) Warunkiem zawieszającym realizację umowy jest uzyskanie przez kupującego zgody Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na nabycie akcji. Na dzień 31 grudnia 2007 transakcja nie została zrealizowana.

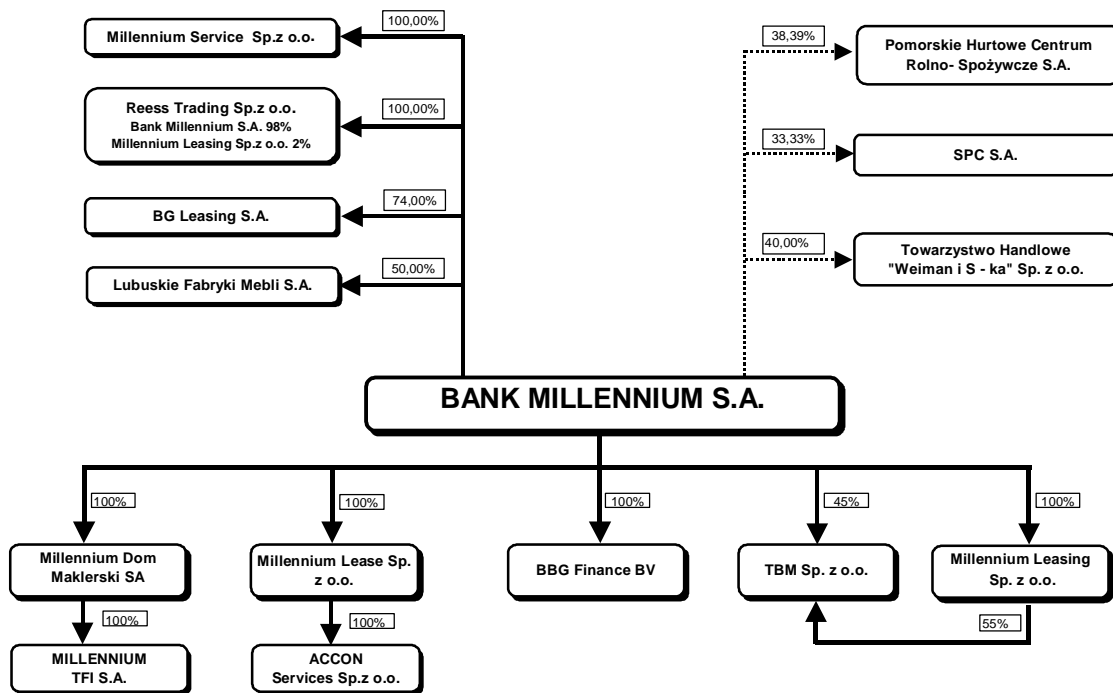
W roku 2007 Bank objął 100 % udziałów w kapitale zakładowym spółki MB Finance AB z siedzibą w Sztokholmie za cenę 500 tys. koron szwedzkich. Jednostka ta w rozumieniu MSSF jest spółką specjalnego przeznaczenia (SPV) i została utworzona w celu emisji Euroobligacji. Niniejsza emisja Euroobligacji została dokonana po objęciu przez MB Finance AB papierów dłużnych (obligacji podporządkowanych) wyemitowanych przez Bank, na warunkach odzwierciedlających warunki emisji obligacji Banku (szczegółowy opis emisji obligacji podporządkowanych został zamieszczony w **nocie (34)**).

Spółka MB Finance AB została objęta konsolidacją przez Bank Millennium.

Dodatkowo w roku 2007 w wyniku przeprowadzonej transakcji sekurytyzacji opisanej szerzej w **nocie (17)** dokonano analizę ryzyk, korzyści oraz istoty działalności spółki specjalnego przeznaczenia Orchis Sp. z o.o. (SPV) w świetle zapisów MSR 27, MSR 39 oraz SKI 12. Na bazie wyciągniętych wniosków uznano, że transakcja sekurytyzacji spełnia przesłanki kontroli SPV przez Millennium Leasing Sp. z o.o., a pośrednio – także przez Bank. W związku z tym SPV została skonsolidowana przez Bank Millennium, mimo iż Grupa nie posiada żadnego zaangażowania kapitałowego w tej jednostce (z tego powodu nie została ujęta w powyższym schemacie Grupy).

Schemat Grupy Kapitałowej Millennium wg. stanu na 31.12.2006 r.

Legenda
 —————> podmioty zależne
> podmioty stowarzyszone

VI. POLITYKA RACHUNKOWOŚCI

Oświadczenie o zgodności z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej

Sprawozdanie finansowe Grupy zostało przygotowane zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) w wersji zatwierdzonej przez Wspólnotę Europejską, a w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 roku, nr 76, poz. 694 z późniejszymi zmianami) i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, jak również wymogami odnoszącymi się do emitentów papierów wartościowych dopuszczonych lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku oficjalnych notowań giełdowych. Przedmiotowe sprawozdanie finansowe wypełnia obowiązki informacyjne określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 19 października 2005 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. z 2005 r., Nr 209).

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku w dniu 28 lutego 2008 r.

Wcześniejsze zastosowanie standardów, które nie są obowiązujące na dzień bilansowy

Grupa nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania nowych Standardów i Interpretacji, które zostały już opublikowane, a które wejdą w życie po dniu bilansowym. Przedmiotowe regulacje:

- ü KIMSF 11 „MSSF 2 – wynagradzanie akcjami w ramach Grupy i akcjami własnymi”;
- ü KIMSF 12 „Umowy o świadczenie usług publicznych”;
- ü KIMSF 13 „Programy lojalnościowe”;
- ü KIMSF 14 – MSR 19 „Ograniczenia w rozpoznawaniu aktywów programów określonych świadczeń pracowniczych, wymogi minimalnego finansowania i ich interakcje”;
- ü Zaktualizowany MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego”;
- ü MSSF 8 „Segmenty Operacyjne”

Nie mają w chwili obecnej zastosowania do działalności Grupy, za wyjątkiem MSSF 8. Standard ten zastępuje MSR 14 „Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności” i jest obowiązujący dla skonsolidowanych rocznych sprawozdań finansowych sporządzanych za okresy rozpoczynające się 1 stycznia 2009 lub później. Przyjęcie MSSF 8 może, ale nie musi wymuszać zmiany sposobu prezentacji informacji finansowych w podziale na segmenty działalności. MSSF 8 wymaga by podział na segmenty operacyjne dokonywany był na podstawie sprawozdań wewnętrznych dotyczących komponentów jednostki gospodarczej sporządzanych dla członków kierownictwa jednostki podejmujących decyzje operacyjne. Grupa nie zakończyła jeszcze procesu oszacowania wpływu wdrożenia MSSF 8 na sposób prezentacji danych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Do chwili obecnej, z wyżej wymienionych standardów i interpretacji tylko KIMSF 11 i MSSF 8 zostały zatwierdzone do użytku przez Komisję Europejską.

Zmiany przyjętych standardów

Z dniem 1 stycznia 2007 Grupa wdrożyła MSSF 7 „Instrumenty finansowe – ujawnienia”. Niniejsza regulacja zastępuje MSR 30 „Ujawnianie informacji w sprawozdaniach finansowych banków i podobnych instytucji finansowych” oraz w części dotyczącej zakresu ujawnień – MSR 32 „Instrumenty finansowe: ujawnienia i prezentacja”. Zgodnie z zapisami MSSF 7 w dalszej części niniejszego sprawozdania zostały ujawnione:

- ü dane dotyczące znaczenia instrumentów finansowych dla kondycji finansowej Grupy;
- ü informacje dotyczące istoty i zakresu narażenia Grupy na ryzyko związane z instrumentami finansowymi;
- ü podejście stosowane do zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

W roku 2007 Grupa zmieniła metodologię dotyczącą prezentowania w Rachunku zysków i strat przychodów (kosztów) od dłużnych papierów wartościowych z kuponem odsetkowym sklasyfikowanym do portfela przeznaczone do obrotu. Do końca roku 2006 rozliczone dyskonto (premia) od niniejszych papierów było ujmowane jako „wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat”. Począwszy od 1 stycznia 2007 roku rozliczone dyskonto (premia) jest ujmowane jako składnik marży odsetkowej. Stosowna korekta – reklasyfikacja w danych porównywalnych o wartości 8 933 tys. zł. została uwzględniona.

Przyjęte zasady rachunkowości

1. Podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich w zaokrągleniu do tysiąca złotych. W sprawozdaniu zastosowano koncepcję wartości godziwej dla aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat, w tym instrumentów pochodnych, oraz aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, za wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej. Pozostałe składniki aktywów finansowych i zobowiązań finansowych (w tym kredyty i pożyczki) wykazywane są w wartości zamortyzowanego kosztu pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości lub cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na prezentowane kwoty aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów. Za wybór, stosowanie, rozwój i sprawdzenie trafności przyjętych estymacji odpowiada jednostka merytoryczna Grupy, przyjęte założenia są następnie zatwierdzane przez kierownictwo Grupy. Szacunki i założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które są uważane za właściwe w danych warunkach. Wyniki tworzą podstawę do dokonywania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i pasywów, których nie da się określić w jednoznaczny sposób na podstawie innych źródeł. Wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych.

Zgodność rzeczywistych wyników i dokonanych szacunków i założeń jest weryfikowana na bieżąco. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu lub w okresie, w którym dokonano zmiany i okresach przyszłych, jeśli korekta wpływa zarówno na bieżący jak i przyszłe okresy.

Poniżej prezentowane zasady rachunkowości zostały zastosowane do wszystkich okresów sprawozdawczych zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Wszystkie jednostki objęte konsolidacją sporządzają sprawozdania finansowe zgodnie z jednolitymi obowiązującymi w całej Grupie MSSF, na ten sam dzień bilansowy.

2. Podstawy konsolidacji

Metoda nabycia

Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia. Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejęciem. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejęcia, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów mniejszości. Nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli koszt przejęcia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w Rachunku zysków i strat.

Jednostki zależne

Jednostki zależne są to wszelkie podmioty (w tym jednostki specjalnego przeznaczenia kontrolowane przez Grupę), co oznacza, iż Grupa w sposób bezpośredni lub pośredni wpływa na politykę finansową i operacyjną danego podmiotu w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych. Przy dokonywaniu oceny czy Grupa kontroluje daną jednostkę uwzględnia się między innymi istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić.

O sprawowaniu kontroli można mówić również wtedy, gdy jednostka dominująca posiada połowę lub mniej praw głosu w danej jednostce gospodarczej i jeżeli:

- a) dysponuje więcej niż połową praw głosu na mocy umowy z innymi inwestorami,
- b) posiada zdolność kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki gospodarczej na mocy statutu lub umowy,
- c) posiada zdolność mianowania lub odwoływania większości członków zarządu lub odpowiadającego mu organu, gdzie taki zarząd lub organ sprawuje kontrolę nad jednostką lub
- d) dysponuje większością głosów na posiedzeniach zarządu lub odpowiadającego mu organu, gdzie taki zarząd lub organ sprawuje kontrolę nad jednostką.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przestaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Transakcje, rozrachunki i nie zrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Nie zrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przekazanego składnika aktywów.

Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20% do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych rozlicza się metodą praw własności i ujmuje początkowo według kosztu. Inwestycja Grupy w jednostkach stowarzyszonych obejmuje wartość firmy (pomniejszoną o ewentualne skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości), określoną na dzień nabycia. Udział Grupy w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmuje się w Rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia – w innych kapitałach. Wartość bilansową inwestycji koryguje się o łączne zmiany stanu poszczególnych elementów kapitału od dnia ich nabycia. Gdy udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce stowarzyszonej, obejmującego ewentualne inne niż zabezpieczone należności, Grupa zaprzestaje ujmować dalsze straty chyba, że wzięła na siebie obowiązki lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Nie zrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą, a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w jednostkach stowarzyszonych. Nie zrealizowane straty również są eliminowane, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów.

3. Waluta funkcjonalna oraz waluta prezentacji

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych, które są walutą funkcjonalną i walutą prezentacji Grupy.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w Rachunku zysków i strat.

Różnice kursowe z tytułu pozycji pieniężnych, zarówno tych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek Zysków i Strat, jak i klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży lub utrzymywane do terminu zapadalności, są wykazywane w Rachunku zysków i strat.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy są wykazywane w Rachunku zysków i strat, natomiast różnice kursowe z tytułu pozycji

niepieniężnych klasyfikowanych jako dostępnych do sprzedaży są wykazywane w kapitale z aktualizacji wyceny.

4. Aktywa i zobowiązania finansowe

Klasyfikacja

Grupa dokonuje podziału instrumentów finansowych objętych zakresem MSR 39 zgodnie z następującymi kategoriami: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat, inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności, pożyczki i należności, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, pozostałe zobowiązania finansowe. O klasyfikacji aktywów finansowych decydują osoby odpowiedzialne merytorycznie w momencie ich początkowego ujęcia.

- *Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat*

Do tej kategorii są zaliczane składniki aktywów lub zobowiązań finansowych, które są kwalifikowane jako przeznaczone do obrotu, (to znaczy, które zostały nabyte lub zaciągnięte w celu odsprzedaży w krótkim terminie, są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi Grupa zarządza łącznie w celu generowania krótkoterminowych zysków lub stanowią instrumenty pochodne, poza instrumentami pochodnymi będącymi gwarancjami finansowymi oraz tymi, które zostały wyznaczone i spełniają definicję efektywnego instrumentu zabezpieczającego), lub przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat.

Wyznaczenie takie może mieć miejsce tylko wówczas gdy: (i) wyznaczony składnik aktywów lub zobowiązań finansowych jest instrumentem łącznym zawierającym jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych kwalifikujących się do odrębnego ich ujmowania, przy czym wbudowany instrument pochodny nie może zmieniać znacząco przepływów pieniężnych wynikających z umowy zasadniczej lub wydzielenie instrumentu pochodnego jest zabronione; (ii) zastosowanie takiej kwalifikacji aktywa lub zobowiązania eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (tzw. niedopasowanie księgowe na skutek innego sposobu wyceny aktywów lub zobowiązań lub odmiennego ujmowania związanych z nimi zysków lub strat); (iii) grupa aktywów lub zobowiązań finansowych lub obu tych kategorii jest odpowiednio zarządzana, a jej wyniki oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną Grupy.

W chwili obecnej Grupa klasyfikuje jako instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wyłącznie instrumenty przeznaczone do obrotu, nie korzystając z możliwości wyznaczenia do tej kategorii instrumentów przy początkowym ujęciu.

Grupa nie dokonuje przeklasyfikowania instrumentów finansowych do lub z kategorii wycenianych w wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat od momentu ich objęcia lub wyemitowania.

- *Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności.*

Są to aktywa finansowe, za wyjątkiem instrumentów pochodnych, o ustalonych przepływach pieniężnych i terminie wymagalności, które Grupa ma zamiar i możliwość utrzymywać do terminu

zapadalności, inne niż 1) wyznaczone przy początkowym ujęciu przez Grupę jako wyceniane w wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat, 2) wyznaczone jako dostępne do sprzedaży, 3) spełniające definicję pożyczek i należności.

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności nie mogą być przeklasyfikowane do innych kategorii instrumentów finansowych lub sprzedawane. Grupa nie może klasyfikować żadnych aktywów finansowych jako utrzymywane do terminu zapadalności przez okres 2 lat (a istniejące musi przenieść do grupy dostępne do sprzedaży) w przypadku, gdy zaistniała sprzedaż lub reklasyfikacja składnika portfela aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności, jeżeli zdarzenie to dotyczyło więcej niż nieznaczającej części portfela. Nie dotyczy to sytuacji, jeżeli zdarzenie sprzedaży lub reklasyfikacji, o którym mowa powyżej, nastąpiło na tyle blisko terminu wymagalności (wykupu), że zmiany rynkowych stóp procentowych nie miałyby istotnego wpływu na wartość godziwą składnika aktywów finansowych, zdarzenie nastąpiło po odzyskaniu przez jednostkę zasadniczej części kwoty nominalu, lub zdarzenie nastąpiło w efekcie niemożliwego do przewidzenia przez Grupę jednostkowego, niepowtarzalnego, nie poddającego się kontroli Grupy zdarzenia.

- *Pożyczki i należności*

Do kategorii tej zalicza się aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi o ustalonych lub możliwych do określenia płatnościach, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, inne niż 1) aktywa finansowe, które zostały zaklasyfikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat, 2) aktywa finansowe wyznaczone przez jednostkę jako dostępne do sprzedaży, 3) aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytowej.

- *Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży*

Kategorię tą stanowią aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub nie zostały zaklasyfikowane jako: pożyczki i należności, inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności, aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat.

- *Pozostałe zobowiązania finansowe*

Jako pozostałe zobowiązania finansowe Grupa klasyfikuje wszystkie zobowiązania finansowe nie zaliczone do kategorii instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat, w tym w szczególności depozyty przyjęte oraz pożyczki otrzymane.

Ujmowanie instrumentów finansowych w bilansie

Grupa ujmuje składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w bilansie, gdy staje się stroną umowy tego instrumentu. Standaryzowane transakcje kupna i sprzedaży aktywów finansowych ujmowane są w dniu zawarcia transakcji.

Wszystkie instrumenty finansowe w momencie początkowego ujęcia są wyceniane do wartości godziwej skorygowanej, w przypadku instrumentów finansowych innych niż klasyfikowane jako wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat, o koszty transakcji, które mogą być przypisane bezpośrednio do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Zaprzestanie uznawania instrumentów finansowych w bilansie

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany z bilansu Grupy w momencie, kiedy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych z nim związanych lub, kiedy Grupa przenosi składnik aktywów finansowych na podmiot trzeci. Przeniesienie to ma miejsce wtedy, gdy Grupa 1) przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub 2) zatrzymuje umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów, ale przyjmuje umowny obowiązek przekazania tych przepływów jednostce spoza Grupy.

Przenosząc składnik aktywów finansowych Grupa ocenia, w jakim stopniu zachowuje ryzyko i korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych. W tym przypadku:

- jeżeli Grupa przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych to wyłącza składnik aktywów finansowych z bilansu,
- jeżeli Grupa zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych to w dalszym ciągu ujmuje składnik aktywów finansowych w bilansie,
- jeżeli Grupa nie przenosi ani nie zachowuje zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów finansowych to Grupa ustala, czy zachowała kontrolę nad tym składnikiem aktywów finansowych. W przypadku zachowania kontroli składnik aktywów finansowych jest ujmowany w bilansie Grupy do wysokości wynikającej z trwałego zaangażowania, odpowiednio w przypadku braku kontroli jest z bilansu wyłączany.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe (lub jego część), gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygaś.

Wycena instrumentów finansowych po ujęciu początkowym w bilansie

Po początkowym ujęciu instrumenty finansowe wyceniane są następująco:

- *Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat*
Instrumenty te są wyceniane do wartości godziwej a zmiany wartości odnoszone są bezpośrednio na Rachunek zysków i strat Grupy.
- *Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności oraz pożyczki i należności*
Ta kategoria instrumentów finansowych wyceniana jest zgodnie z metodologią zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Utrata wartości odnoszona jest na wynik finansowy.

- *Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży*

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży Grupa wycenia do wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym do momentu wyłączenia składnika aktywów z bilansu (kiedy to skumulowany zysk/strata są ujmowane w Rachunku zysków i strat).

Odsetki naliczane według efektywnej stopy procentowej od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są ujmowane w przychodach odsetkowych.

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, iż nastąpiła utrata wartości tego składnika aktywów to Grupa rozpoznaje odpis aktualizujący w sposób opisany w punkcie **6 Utrata wartości aktywów finansowych**.

- *Pozostałe zobowiązania finansowe*

Instrumenty finansowe stanowiące pozostałe zobowiązania finansowe są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Wycena do wartości godziwej opiera się w pierwszej kolejności na bieżących cenach kupna danego instrumentu na aktywnym rynku. W przypadku, gdy wyceniany instrument nie jest notowany na aktywnym rynku Grupa ustala wartość godziwą przy zastosowaniu technik wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno przeprowadzonych na normalnych zasadach rynkowych transakcji, odwołanie się do innych instrumentów, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz modele wyceny opcji oraz inne metody wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku.

5. Rachunkowość zabezpieczeń i instrumenty pochodne

Wycena do wartości godziwej

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej począwszy od dnia zawarcia transakcji. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, w tym w oparciu o ceny niedawno zawartych transakcji, oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności od tego, który ze sposobów jest w danym przypadku właściwy. Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej wykazuje się w bilansie jako aktywa, a o wartości ujemnej – jako zobowiązania.

Najlepszym odzwierciedleniem wartości godziwej instrumentu pochodnego w momencie jego początkowego ujęcia jest cena zawarcia transakcji (czyli wartość godziwa zapłaconej lub otrzymanej zapłaty).

Ujmowanie wbudowanych instrumentów pochodnych

Grupa wydziela i ujmuje w bilansie wbudowane instrumenty pochodne będące składnikiem instrumentów hybrydowych. Instrument hybrydowy zawiera umowę zasadniczą (niebędącą instrumentem pochodnym) oraz wbudowany instrument pochodny, który w oparciu o określoną stopę

procentową, cenę instrumentu finansowego, cenę towaru, kurs waluty, indeks cen lub stóp lub inną zmienną modyfikuje część lub całość przepływów pieniężnych wynikających z umowy zasadniczej.

Spełniające określone niżej warunki, wbudowane instrumenty pochodne traktuje się jako odrębne instrumenty pochodne. Instrumenty te są wyceniane według wartości godziwej, a ich zmiany wartości godziwej wykazuje się w Rachunku zysków i strat. Wbudowane instrumenty pochodne ujmują się i wycenia odrębnie od umowy zasadniczej w przypadku łącznego zaistnienia następujących warunków:

- § cechy ekonomiczne wbudowanego instrumentu pochodnego oraz ryzyko z nim związane nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi,
- § samodzielny instrument o takich samych warunkach umownych jak wbudowany instrument pochodny spełniałby definicję instrumentu pochodnego, oraz
- § hybrydowy (łączny) instrument finansowy nie jest zaliczany do instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat.

Sposób ujmowania zmian wartości godziwej instrumentu pochodnego zależy od tego, czy dany instrument pochodny jest wyznaczony jako instrument zabezpieczający, od rodzaju zabezpieczenia oraz od rodzaju zabezpieczanej pozycji.

Instrumenty pochodne wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające – rachunkowość zabezpieczeń

Instrumenty pochodne wykorzystywane są m.in. w celu zabezpieczenia przed ryzykami stopy procentowej oraz kursu walutowego wynikającymi z działalności operacyjnej, finansowej i inwestycyjnej. Niektóre instrumenty pochodne wyznacza się jako zabezpieczenie:

- przepływów pieniężnych, które przypisać można ujętemu składnikowi aktywów lub zobowiązań, lub wysoce prawdopodobnej planowanej transakcji (zabezpieczenie przepływów pieniężnych), lub
- wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązań albo wiążącej umowy (zabezpieczenie wartości godziwej).

Kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń stosuje się pod warunkiem spełnienia kryteriów określonych w MSR 39.

- W momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznacza się i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem i strategię zawierania transakcji zabezpieczających. Dokumentacja obejmuje identyfikację pozycji zabezpieczanej lub transakcji, pozycji zabezpieczającej i charakter zabezpieczanego ryzyka. Dokumentuje się również, w momencie ustanowienia zabezpieczenia i przez cały czas jego trwania, ocenę efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z pozycji zabezpieczanej;
- Grupa przewiduje, że zabezpieczenie będzie odznaczało się wysoką skutecznością w równoważeniu przepływów środków pieniężnych, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego (prospektywny test efektywności);

- ü Zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych dotyczy wysoce prawdopodobnej prognozowanej transakcji, która jest narażona na ryzyko zmian przepływów środków pieniężnych wpływających na poziom wyniku finansowego (test wysokiego prawdopodobieństwa);
- ü Skuteczność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, czyli można wiarygodnie wycenić wartość godziwą zabezpieczanej pozycji lub przepływy środków pieniężnych z niej pochodzące oraz wartość godziwą instrumentu zabezpieczającego;
- ü Zabezpieczenie jest na bieżąco weryfikowane i stwierdza się jego wysoką skuteczność w całym okresie jego wykorzystania (retrospektywny test efektywności).

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed ryzykiem zmienności przepływów pieniężnych, które (i) można przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem (takimi, jak całość lub część przyszłych płatności odsetkowych od zadłużenia o zmiennym oprocentowaniu) lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją i które (ii) może wpływać na Rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmowane jest w następujący sposób: część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, który stanowi efektywne zabezpieczenie, ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym poprzez zestawienie zmian w kapitale własnym, zaś nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się w Rachunku zysków i strat.

Zyski i straty ujęte w kapitale własnym (efektywne zabezpieczenie), w momencie ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań finansowych będącego skutkiem zabezpieczanej planowanej transakcji, przenoszone są do Rachunku zysków i strat w tym okresie lub w okresach, w których zabezpieczany składnik aktywów lub zobowiązań ma wpływ na Rachunek zysków i strat.

W przypadku zabezpieczenia aktywów lub zobowiązań niefinansowych odniesione na kapitał, jako efektywne zabezpieczenie zyski i straty, odnoszone są do wyniku sukcesywnie, w okresach w których aktywo lub zobowiązanie niefinansowe ma wpływ na Rachunek zysków i strat bezpośrednio z kapitałów lub przenoszone są z kapitału do początkowego kosztu nabycia w bilansie i odnoszone do wyniku sukcesywnie w okresach, w których aktywo lub zobowiązanie niefinansowe ma wpływ na Rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Zabezpieczenie wartości godziwej to zabezpieczenie przed ryzykiem zmiany wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które może wpływać na Rachunek zysków i strat.

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia wartości godziwej ujmuje się w Rachunku zysków i strat wraz z odpowiadającymi im zmianami wartości godziwej zabezpieczanego składnika aktywów lub zobowiązania odnoszącego się

do ryzyka, przed którym Grupa się zabezpiecza. To znaczy zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego (dla pochodnego instrumentu zabezpieczającego) wykazuje się w Rachunku zysków i strat, zaś zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka, korygują wartość bilansową zabezpieczanej pozycji i są ujmowane w Rachunku zysków i strat. Zasada ta ma zastosowanie do zabezpieczanej pozycji, którą w innych okolicznościach wycenia się według zamortyzowanego kosztu. W przypadku pozycji zabezpieczanej będącej składnikiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, zyski lub straty wynikające z zabezpieczanego ryzyka ujmuje się w Rachunku zysków i strat. Wycena zabezpieczanych składników aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, wynikająca z czynników innych niż zabezpieczane ryzyka, prezentowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny do czasu zbycia tego składnika aktywów.

Zaprzestanie rachunkowości zabezpieczeń

W przypadku, gdy zabezpieczenie wartości godziwej przestało spełniać kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń, korektę wartości bilansowej instrumentu zabezpieczanego, wycenianego wg efektywnej stopy procentowej, rozlicza się w czasie w Rachunku zysków i strat w okresie pozostałym do terminu wymagalności/zapadalności. Wycena zabezpieczanych składników aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, wynikająca z czynników innych niż zabezpieczane ryzyka, prezentowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny do czasu zbycia tego składnika aktywów.

W przypadku, gdy zabezpieczenie przepływów pieniężnych przestało spełniać kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń, wycena instrumentu zabezpieczającego ujęta bezpośrednio w kapitale na dzień ostatniego efektywnego testu pozostaje w kapitałach do czasu realizacji przepływu wynikającego z transakcji zabezpieczanej. Przeniesienie niniejszej wyceny do Rachunku zysków i strat następuje w okresach, w których transakcja zabezpieczana ma wpływ na Rachunek zysków i strat.

Instrumenty pochodne nie spełniające kryteriów rachunkowości zabezpieczeń

Instrumenty pochodne, które nie podlegają zasadom wyceny zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, klasyfikowane są jako instrumenty przeznaczone do obrotu i wyceniane w wartości godziwej. Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych klasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu są wykazywane w Rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat” lub „Wynik z pozycji wymiany”, co opisano poniżej.

Grupa stosuje następujące zasady ujmowania zysków i strat z wyceny instrumentów pochodnych:

1) Transakcje walutowe forward (FX forward)

Transakcje forward są wyceniane według wartości godziwej w oparciu o metodę dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych. Zmiany wartości godziwej transakcji FX forward są wykazywane w „Wynik z pozycji wymiany” Rachunku zysków i strat.

2) *Transakcje SWAP walutowy (FX SWAP)*

Transakcje FX SWAP są wyceniane według wartości godziwej w oparciu o metodę dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych. Zmiany wartości godziwej transakcji FX swap są wykazywane w „Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat” oraz „Wynik z pozycji wymiany” Rachunku zysków i strat.

3) *Transakcje SWAP stopy procentowej (IRS)*

Transakcje IRS są wyceniane według wartości godziwej w oparciu o metodę dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych. Zmiany wartości godziwej transakcji IRS są wykazywane w „Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat” Rachunku zysków i strat.

4) *Transakcje Cross – Currency Swap (CCS)*

Transakcje CCS są wyceniane według wartości godziwej w oparciu o metodę dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych. Zmiany wartości godziwej transakcji CCS są wykazywane w „Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat” Rachunku zysków i strat.

Ponadto, Grupa desygnowała wybrane transakcje CCS jako instrumenty zabezpieczające. Sposób ujmowania i wyceny zabezpieczających instrumentów finansowych został opisany w części poświęconej rachunkowości zabezpieczeń.

5) *Transakcje typu Equity SWAP, Volatility Swap, Swap z wbudowaną opcją walutową*

Transakcje swap są wyceniane według wartości godziwej przy zastosowaniu metody dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych. Zmiany wartości godziwej wymienionych transakcji są wykazywane w „Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat” Rachunku zysków i strat.

6) *Opcje walutowe*

Transakcje opcyjne są wyceniane według wartości godziwej z zastosowaniem modeli do wyceny opcji. Zmiany wartości godziwej opcji walutowych są wykazywane w „Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat” Rachunku zysków i strat.

7) *Transakcje Forward Rate Agreement (FRA)*

Transakcje FRA są wyceniane do wartości godziwej przy zastosowaniu metody dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych. Zmiany wartości godziwej transakcji FRA są wykazywane w „Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat” Rachunku zysków i strat.

6. Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wykazywane według zamortyzowanego kosztu

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Utrata wartości składnika lub grupy aktywów finansowych (skutkująca poniesieniem straty) ma miejsce wyłącznie, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu

danego składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”), oraz gdy to zdarzenie (lub zdarzenia) ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne dotyczące tego aktywa lub grupy aktywów finansowych, a przepływy te można wiarygodnie oszacować.

Do obiektywnych przesłanek utraty wartości aktywów finansowych Grupa zalicza informacje o następujących zdarzeniach powodujących stratę:

- znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- niedotrzymanie warunków umowy, np. niespłacenie lub opóźnienie spłaty odsetek lub części kapitału;
- dokonanie przez Grupę ustępstw lub udogodnień na rzecz dłużnika (ze względów ekonomicznych i prawnych wynikających z jego trudności finansowych), które w innych okolicznościach nie byłyby brane pod uwagę;
- wysokie prawdopodobieństwo upadłości lub innej reorganizacji finansowej dłużnika;
- zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych spowodowany trudnościami finansowymi;
- obserwowane dane wskazujące na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupą aktywów finansowych od momentu początkowego ich ujęcia, mimo że nie można ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika grupy aktywów finansowych, w tym:
 - negatywne zmiany dotyczące statusu płatności pożyczkobiorców w grupie lub
 - warunki ekonomiczne w kraju lub na rynku lokalnym wpływające na utratę wartości aktywów należących do danej grupy.

W pierwszej kolejności Grupa ocenia, czy występują obiektywne przesłanki utraty wartości dla istotnych składników aktywów finansowych, oraz czy dowody takie występują dla aktywów, które indywidualnie nie są istotne. Podstawą tego procesu jest podział portfela kredytowego Grupy na istotne ekspozycje kredytowe (kryterium wysokości zaangażowania) oraz pozostałe homogeniczne grupy kredytów. Jeżeli w wyniku oceny stwierdza się, że dla danego składnika aktywów finansowych ocenianego indywidualnie nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości, składnik ten włączany jest do grupy aktywów finansowych o podobnych cechach ryzyka kredytowego, która następnie podlega kolektywnej ocenie pod kątem utraty wartości. Składniki aktywów finansowych, dla których wykazana została strata z tytułu utraty wartości w oparciu o analizę indywidualną, nie są uwzględniane w zbiorczej ocenie utraty wartości.

W przypadku, gdy istnieją obiektywne przesłanki na utratę wartości pożyczek i należności lub innych aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu, kwotę straty oblicza się jako różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów, które nie zostały jeszcze poniesione) zdyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej danego składnika aktywów finansowych. W kalkulacji bieżącej wartości szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących zabezpieczonego składnika aktywów finansowych uwzględnia

się przepływy pieniężne wynikające z możliwości przejęcia zabezpieczenia lub innych źródeł zewnętrznych, niezależnie od tego, czy przejęcie jest prawdopodobne, czy nie.

Dla celów kolektywnej oceny utraty wartości, ekspozycje kredytowe są grupowane na potrzeby zapewnienia jednorodności ryzyka kredytowego w ramach danego portfela. Przyszłe przepływy pieniężne dotyczące grupy aktywów finansowych ocenianych kolektywnie pod kątem utraty wartości są szacowane na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z umów oraz historycznych parametrów strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka. Historyczne parametry strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia wpływu aktualnych czynników rynkowych, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą obserwacje historyczne, oraz wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie. W celu wyliczenia kwoty rezerwy na ekspozycje bilansowe analizowane grupowo wykorzystuje się, między innymi, prawdopodobieństwo wystąpienia straty (zmodyfikowany parametr PD). Modyfikacje parametru PD pozwalają na uwzględnienie specyfiki poszczególnych produktów oraz okresów ujawniania się strat na tych produktach. Podejście to w szczególności pozwala na wykrycie na dzień bilansowy strat kredytowych: 1) poniesionych i udokumentowanych, jak również 2) poniesionych lecz jeszcze nieudokumentowanych (tzw. rezerwa „IBNR”).

Utrata wartości wykazywana jest jako zmniejszenie wartości bilansowej składnika aktywów, zaś kwota straty (utworzonego w okresie odpisu aktualizującego) obciąża Rachunek zysków i strat okresu.

Nieściągalne ekspozycje kredytowe są spisywane w ciężar rezerw na utratę wartości kredytów. Przed spisaniem kredytu przeprowadza się wymagane procedury i ustala kwotę straty. W przypadku odzyskania uprzednio spisanych kwot, odpisy z tytułu utraty wartości kredytów w Rachunku zysków i strat ulegają odpowiedniemu zmniejszeniu.

Jeżeli w kolejnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wystąpieniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w Rachunku zysków i strat.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. W przypadku instrumentów kapitałowych klasyfikowanych jako inwestycje dostępne do sprzedaży, przy ocenie, czy nastąpiła utrata wartości, uwzględnia się znaczny lub długotrwały spadek wartości godziwej papieru wartościowego poniżej jego ceny nabycia.

Dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, jeśli zmniejszenie wartości godziwej tych aktywów ujmowane było bezpośrednio w kapitale własnym i występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości tego składnika, to skumulowane straty ujęte dotychczas bezpośrednio w kapitale własnym usuwane są z kapitału własnego i ujmowane w Rachunku zysków i strat, mimo iż składnik aktywów finansowych nie został usunięty z bilansu.

Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie straty z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów uprzednio ujęte w Rachunku zysków i strat.

Straty z tytułu utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy kwalifikowany jako dostępny do sprzedaży nie poddaje się odwróceniu przez Rachunek zysków i strat.

Jeżeli w późniejszym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego klasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten będzie można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które nastąpiło po ujęciu utraty wartości w Rachunku zysków i strat, wówczas odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany w Rachunku zysków i strat.

7. Kompensowanie instrumentów finansowych

Kompensowanie składnika aktywów i zobowiązań finansowych dokonywane jest jedynie w przypadku gdy Grupa posiada ważny tytuł prawny do przeprowadzenia kompensaty a rozliczenie ma zostać przeprowadzone w kwocie netto lub realizacja składnika aktywów i pasywów następuje jednocześnie.

8. Transakcje z przyrzeczeniem odkupu/sprzedaży

Transakcje repo i sell-buy back oraz transakcje reverse-repo i buy-sell back są operacjami sprzedaży lub kupna papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej cenie.

Grupa prezentuje w bilansie aktywa finansowe odsprzedane z klauzulą przyrzeczenia odkupu (transakcje typu repo, sell-buy back) jednocześnie ujmując po stronie pasywów zobowiązania wynikające z udzielonego przyrzeczenia odkupu. Warunkiem stosowania takiego rozwiązania jest zachowanie przez Grupę ryzyk i korzyści wynikających z danego aktywa pomimo jego transferu. W przypadku transakcji zakupu papierów wartościowych z przyrzeczeniem sprzedaży (reverse repo, buy-sell back) posiadane aktywa finansowe prezentowane są jako należność wynikająca z klauzuli odkupu.

Transakcje z przyrzeczeniem odkupu/sprzedaży są wyceniane wg zamortyzowanego kosztu, natomiast papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji z przyrzeczeniem odkupu nie są usuwane z bilansu i podlegają wycenie wg zasad określonych dla poszczególnych portfeli papierów wartościowych. Różnica między ceną sprzedaży i odkupu jest traktowana odpowiednio jako koszty/przychody odsetkowe i rozliczana jest w czasie trwania umowy z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

9. Należności z tytułu umów leasingu

Grupa jest stroną umów leasingowych, na mocy których oddaje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków środki trwałe lub wartości niematerialne przez uzgodniony okres.

W przypadku umów leasingu, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy (leasing finansowy), przedmiot leasingu przestaje być ujmowany w bilansie Grupy. Ujmowana jest natomiast należność w kwocie równej bieżącej wartości minimalnych opłat leasingowych. Rozliczenie opłat leasingowych (podział między przychody finansowe i zmniejszenie salda należności) następuje w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy zwrotu z pozostałej do spłaty należności.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako przychody w Rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Grupa jest również stroną umów leasingowych na podstawie których przyjmuje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków obce środki trwałe przez uzgodniony okres. Są to umowy (głównie najmu lub dzierżawy), które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego (leasing operacyjny). Opłaty leasingowe wynikające z tych umów ujmowane są jako koszty w Rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

10. Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne

Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych

Do rzeczowych składników aktywów trwałych zalicza się środki trwałe oraz nakłady na ich budowę. Do środków trwałych zalicza się składniki rzeczowych aktywów trwałych o przewidywanym okresie wykorzystywania dłuższym niż rok, które są utrzymywane z uwagi na ich wykorzystanie na własne potrzeby lub w celu oddania ich do użytkowania innym podmiotom na podstawie umowy najmu lub w celach administracyjnych.

Ewidencja rzeczowych aktywów trwałych prowadzona jest według modelu opartego na cenie nabycia lub koszcie wytworzenia tzn. po początkowym ujęciu wykazuje się według kosztu historycznego pomniejszonego o odpisy amortyzacyjne (umorzeniowe) oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Na koszt historyczny składają się cena nabycia/ koszt wytworzenia i koszty bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów.

Środki trwałe w budowie wykazywane są w wartości ceny nabycia lub kosztu wytworzenia i nie podlegają amortyzacji.

Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Grupa ujmuje w wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych koszty wymiany części tych pozycji w momencie ich poniesienia, jeśli istnieje prawdopodobieństwo uzyskania przyszłych korzyści ekonomicznych związanych ze składnikiem aktywów, a cenę nabycia lub koszt wytworzenia można wycenić w wiarygodny sposób. Pozostałe koszty są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Koszty napraw i utrzymania rzeczowych aktywów trwałych obciążają Rachunek zysków i strat w okresie sprawozdawczym, w którym zostały poniesione.

Wartości niematerialne

Składnik wartości niematerialnych to możliwy do zidentyfikowania niepieniężny składnik aktywów, który nie posiada postaci fizycznej.

Do wartości niematerialnych klasyfikowane są aktywa, które można wyodrębnić lub wydzielić z jednostki gospodarczej i sprzedać, przekazać, licencjonować lub oddać do odpłatnego użytkowania osobom trzecim, zarówno indywidualnie, jak też łącznie z powiązanymi z nimi umowami, składnikami aktywów lub zobowiązań. Wartości niematerialne to także aktywa, które wynikają z tytułów umownych lub innych tytułów prawnych, bez względu na to, czy podlegają one przeniesieniu lub wyodrębnieniu z jednostki gospodarczej lub innych praw i obowiązków.

Oprogramowanie komputerowe

Nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe są aktywowane w wysokości poniesionych kosztów nabycia i przygotowania do użytkowania, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

Nakłady związane z ulepszaniem lub utrzymywaniem oprogramowania komputerowego są wykazywane jako koszty w momencie ich poniesienia.

Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne nabywane przez Grupę, wykazuje się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Późniejsze nakłady

Nakłady poniesione po początkowym ujęciu nabytego składnika wartości niematerialnych są aktywowane tylko w przypadku, gdy te nakłady zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne danego składnika. W pozostałych przypadkach nakłady te są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty w momencie ich poniesienia.

Odpisy amortyzacyjne

Odpisy amortyzacyjne od wartości podlegającej amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych dokonywane są metodą liniową zgodnie z ustalonymi stawkami amortyzacji przez przewidywany okres ich użyteczności ekonomicznej. Przez wartość podlegającą amortyzacji rozumie się cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów po pomniejszeniu o wartość końcową (rezydualną) tego składnika. Okres ekonomicznej użyteczności, stawki amortyzacji a także wartość końcowa rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych podlegających amortyzacji są corocznie weryfikowane. Wnioski z tej weryfikacji stanowią podstawę dla ewentualnej zmiany okresów amortyzacji rozpoznawanej prospektywnie od daty dostosowania (efekt takiej zmiany jest zgodnie z MSR 8 odnoszony do Rachunku zysków i strat).

Nie amortyzuje się gruntów, nakładów na rzeczowe aktywa trwałe oraz nakładów na wartości niematerialne. Nie dokonuje się także odpisów amortyzacyjnych składnika wartości niematerialnych o

nieokreślonym okresie użytkowania. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania są systematycznie testowane pod kątem trwałej utraty wartości na każdy dzień bilansowy.

Bilansowe stawki amortyzacyjne stosowane dla podstawowych grup rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych oraz dla nieruchomości inwestycyjnych są następujące:

Wybrane grupy środków trwałych:

budynki bankowe	2,5%
inwestycje w obiektach obcych	na czas trwania umowy najmu
zespoły komputerowe	30,0%
urządzenia sieciowe	30,0%
środki transportowe	20,0%
urządzenia telekomunikacji	10,0%

Wartości niematerialne (oprogramowanie):

główne aplikacje (systemy)	10,0%
dla innego oprogramowania komputerowego przyjmuje się stawkę nie większą niż 50%, w zależności od planowanego okresu użytkowania.	

Wartość amortyzacji obciąża koszty operacyjne Rachunku zysków i strat.

11. Aktywa trwałe do zbycia

Do aktywów trwałych do zbycia klasyfikowane są aktywa trwałe, w przypadku, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Sytuacja taka ma miejsce, gdy pojedynczy składnik aktywów (lub grupa) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w jego bieżącym stanie z uwzględnieniem jedynie normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywów oraz jego sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, tzn. zdecydowano o wypełnieniu planu sprzedaży danego składnika aktywów, rozpoczęto aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu zbycia. Ponadto, taki składnik aktywów jest oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej i oczekuje się, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów do tej kategorii.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży ujmują się w kwocie niższej z dwóch: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Dla aktywów zaklasyfikowanych do tej kategorii nie nalicza się amortyzacji.

W przypadku gdy kryteria klasyfikacji do grupy aktywów trwałych do zbycia nie są spełnione Grupa zaprzestaje ich ujmowania w tej kategorii i dokonuje reklasyfikacji do odpowiedniej kategorii aktywów. W takim przypadku Grupa wycenia składnik aktywów, który nie jest dłużej klasyfikowany jako przeznaczony do zbycia w kwocie niższej z:

(a) jego wartości bilansowej z dnia poprzedzającego klasyfikację składnika aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczony do sprzedaży, skorygowanej o amortyzację lub aktualizację wyceny, która

zostałaby ujęta, gdyby składnik aktywów (lub grupa do zbycia) nie został zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży, i
(b) jego wartości odzyskiwalnej z dnia podjęcia decyzji o jego nie sprzedawaniu.

12. Utrata wartości aktywów trwałych

Grupa na każdy dzień bilansowy dokonuje weryfikacji wartości bilansowych aktywów trwałych pod kątem istnienia dowodów wskazujących na utratę wartości. W przypadku, gdy efekt analizy jest pozytywny Grupa szacuje wartość odzyskiwalną składnika aktywów i ujmuje w rachunku zysków i strat odpis aktualizacyjny, gdy wartość odzyskiwalna jest mniejsza od wartości bilansowej.

Odpis aktualizujący ujmowany jest w wysokości różnicy pomiędzy wartością bilansową a wartością odzyskiwalną składnika aktywów. Wartość odzyskiwalna odpowiada cenie sprzedaży netto składnika aktywów lub jego wartości użytkowej zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość użytkowa ustalana jest dla poszczególnych składników aktywów, w przypadku, gdy dany składnik aktywów generuje przepływy środków pieniężnych znacząco niezależne od tych generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów. W przypadku, gdy istnieją przesłanki, że nastąpiła utrata wartości majątku wspólnego, czyli aktywów, które nie wypracowują wpływów pieniężnych niezależnie od innych aktywów lub zespołów aktywów oraz nie można ustalić wartości odzyskiwanej pojedynczego składnika aktywów zaliczanego do majątku wspólnego, Grupa ustala wartość odzyskiwaną na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik należy.

Jeśli zgodnie z par 21 MSR 36 brak jest przyczyny, by sądzić, że wartość użytkowa danego składnika aktywów istotnie przewyższa jego wartość godziwą pomniejszoną o koszty jego sprzedaży, za wartość odzyskiwaną przyjmuje się wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży. Dotyczy to w szczególności składników aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości może być odwrócony poprzez wynik finansowy do poziomu, przy którym wartość księgowa aktywa nie przekracza wartości księgowej danego składnika aktywów przy założeniu, iż nie dokonano odpisu aktualizującego, a amortyzacja była kontynuowana.

13. Koszty rozliczane w czasie oraz przychody przyszłych okresów.

Koszty rozliczane w czasie (aktywa) dotyczą tych wydatków, których rozliczenie w ciężar Rachunku zysków i strat nastąpi stosownie do upływu czasu w przyszłych okresach sprawozdawczych. Koszty rozliczane w czasie (aktywa) są ujmowane w pozycji „Pozostałe aktywa” aktywów bilansu. W pozycji tej wykazuje się również rozliczane w czasie nadwyżki pierwszej opłaty rocznej z tytułu wieczystego użytkowania gruntów.

Składnikami kosztów rozliczanych w czasie (pasywa) są rezerwy na koszty wynikające ze świadczeń wykonanych na rzecz Grupy, które zostaną rozliczone w następnych okresach. Rezerwy te wykazuje się pozycji „Pozostałe zobowiązania” pasywów bilansu. Przychody przyszłych okresów stanowią między innymi otrzymane kwoty przyszłych świadczeń oraz niektóre rodzaje dochodów pobranych z góry, których rozliczenie do Rachunków zysków i strat nastąpi w przyszłych okresach sprawozdawczych. Są one ujmowane w pozycji „Pozostałe zobowiązania” pasywów bilansu.

14. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy 1) na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i 2) prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków odzwierciedlających korzyści ekonomiczne, oraz 3) można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualne oceny rynkowe co do wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem.

Rezerwę na koszty restrukturyzacji tworzy się, gdy spełnione są ogólne kryteria ujmowania rezerw jak również szczegółowe kryteria dotyczące powstania obowiązku tworzenia rezerwy na koszty restrukturyzacji określone w MSR 37. W szczególności, zwyczajowo oczekiwany obowiązek przeprowadzenia restrukturyzacji powstaje tylko wówczas, gdy Grupa posiada szczegółowy, formalny plan restrukturyzacji oraz wzbudziła uzasadnione oczekiwanie u stron, których plan dotyczy, że przeprowadzi działania restrukturyzacyjne poprzez rozpoczęcie wdrażania planu lub ogłoszenie głównych elementów planu tymże stronom.

Szczegółowy plan restrukturyzacji określa co najmniej działalność, lub część działalności, której ten plan dotyczy, podstawowe lokalizacje, które zostaną nim objęte, miejsce zatrudnienia, funkcje i przybliżoną liczbę pracowników, którzy mają uzyskać odszkodowania w zamian za zakończenie stosunku pracy, kwotę nakładów, które będą poniesione oraz termin, w jakim plan zostanie wdrożony. Rezerwa na restrukturyzację obejmuje tylko takie bezpośrednie nakłady powstające w wyniku restrukturyzacji, które jednocześnie a) w sposób nieodzowny wynikają z restrukturyzacji oraz b) nie są związane z bieżącą działalnością jednostki gospodarczej. Rezerwa na restrukturyzację nie obejmuje także przyszłych kosztów operacyjnych.

15. Świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze Grupy (inne niż świadczenia z tytułu rozwiązania umowy o pracę w całości należne w ciągu 12 miesięcy od wykonania pracy) obejmują wynagrodzenia, premie, płatne urlopy oraz składki na ubezpieczenia społeczne.

Grupa ujmuje przewidywaną nie zdyskontowaną wartość krótkoterminowych świadczeń pracowniczych jako koszty w okresie, w którym pracownicy świadczyli związaną z nimi pracę w korespondencji z pozostałymi zobowiązaniami bilansu.

Kwota krótkoterminowych świadczeń pracowniczych z tytułu niewykorzystanych dni urlopowych przysługujących pracownikom Grupy jest wyliczana jako suma niewykorzystanych urlopów przysługujących poszczególnym pracownikom Grupy.

Długoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania Grupy z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych są kwotą przyszłych korzyści, które pracownik otrzyma w zamian za świadczenie swoich usług w bieżącym i wcześniejszych okresach, które nie są w całości należne w ciągu 12 miesięcy od wykonania pracy. Zgodnie z Regulaminem Wynagradzania Pracowników oraz Kodeksem Pracy, pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat i osiągnięciu wymaganego wieku, przysługuje prawo do otrzymania odprawy emerytalnej. Rezerwa na odprawy emerytalne wyliczana jest metodą aktuarialną przez niezależnego aktuarusza jako wartość obecna przyszłych zobowiązań Grupy wobec pracowników według stanu zatrudnienia i płac na dzień aktualizacji. Rezerwa na odprawy emerytalne podlega aktualizacji na bazie rocznej.

Rezerwy z tytułu krótkoterminowych i długoterminowych świadczeń pracowniczych ujmuje się w pozycji „Pozostałe zobowiązania” bilansu w korespondencji z kosztami wynagrodzeń w Rachunku zysków i strat.

Grupa realizuje program świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia zwany programem określonych składek. Na mocy tego programu Grupa jest zobowiązana prawem do odprowadzania ustalonej kwoty składek do państwowego funduszu emerytalnego. Ze środków funduszu obejmujących również zwrot uzyskany z inwestowania składek wypłacane są pracownikowi świadczenia po okresie zatrudnienia. W rezultacie na Grupie nie ciąży prawne ani zwyczajowo oczekiwane zobowiązanie do zapłacenia dodatkowych składek, jeżeli fundusz emerytalny nie będzie posiadał aktywów w wysokości wystarczającej do zapłaty należnych świadczeń.

16. Kapitał własny Grupy

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz statutem.

Na kapitały własne składają się: kapitał zakładowy, kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej, kapitał z aktualizacji wyceny oraz zyski zatrzymane. Wszystkie kwoty kapitałów i funduszy wykazywane są według wartości nominalnej.

Kapitał akcyjny

Kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru handlowego.

Jeżeli jednostka nabywa własne instrumenty kapitałowe, to kwotę zapłaconą, łącznie z kosztami bezpośrednio się do tego odnoszącymi, ujmuje się jako zmianę w kapitale własnym. Nabyte akcje własne ujmuje się jako akcje własne i ujawnia się je jako zmniejszenie kapitału własnego do momentu ich anulowania.

Dywidendy za rok obrotowy, które zostały zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, ale nie zostały wypłacone na dzień bilansowy, ujawnia się w pozycji „Pozostałe zobowiązania” pasywów bilansu.

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej (nadwyżka ceny emisyjnej nad ceną nominalną) tworzony jest z premii emisyjnej uzyskanej z emisji akcji pomniejszonej o bezpośrednie, poniesione koszty z nią związane.

Kapitał z aktualizacji wyceny

Na kapitał z aktualizacji wyceny odnosi się różnice z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz efekt wyceny zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych pomniejszone odpowiednio o odpisy z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tym związane. Kapitał z aktualizacji wyceny nie podlega dystrybucji.

Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawach (pozostała część kapitału zapasowego, kapitał rezerwowy, w tym fundusz ogólnego ryzyka bankowego) lub stanowią zyski/straty z lat ubiegłych, lub także wynik finansowy netto bieżącego okresu.

Fundusz ogólnego ryzyka bankowego w Banku tworzony jest zgodnie z przepisami ustawy Prawo Bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 z późniejszymi zmianami, z zysku po opodatkowaniu.

Wynik finansowy netto bieżącego okresu stanowi wynik z Rachunku zysków i strat roku bieżącego skorygowany obciążeniem z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych. Straty przypadające na akcjonariuszy mniejszościowych, a przewyższające wartość kapitału własnego mniejszości obciążają kapitał własny Grupy.

17. Gwarancja finansowa

Gwarancja finansowa jest kontraktem, na mocy którego wystawca zobowiązuje się do wykonania na rzecz beneficjanta określonych płatności w celu zrekompensowania poniesionych przez beneficjanta strat, spowodowanych zaniechaniem przez określonego dłużnika spłat wynikających z oryginalnych bądź zmodyfikowanych warunków umowy instrumentu dłużnego.

Udzielone gwarancje finansowe są wyceniane w kwocie wyższej z:

- (a) kwoty będącej najbardziej właściwym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku wynikającego z gwarancji finansowej, przy uwzględnieniu prawdopodobieństwa jej realizacji;
- (b) kwoty rozpoznanej w momencie początkowego ujęcia, skorygowanej o rozliczoną kwotę prowizji otrzymanej za udzielenie gwarancji.

18. Wynik z tytułu odsetek

Jednostki Grupy w rachunku zysków i strat ujmują wszystkie przychody i koszty odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych, wycenianych według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Przychody/koszty odsetkowe od instrumentów pochodnych zaklasyfikowanych do kategorii przeznaczone do obrotu wykazywane są w pozycji „Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat” Rachunku zysków i strat. Przychody odsetkowe od dłużnych instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do tej kategorii są ujmowane w „Przychodach odsetkowych” Rachunku zysków i strat.

Wynik z tytułu odsetek obejmuje również przychody oraz koszty odsetkowe od instrumentów pochodnych desygnowanych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej papierów wartościowych w walutach obcych w zakresie ryzyka zmiany stóp procentowych oraz w rachunkowości zabezpieczeń zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel walutowych kredytów hipotecznych oraz finansujących je depozytów złotych.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą naliczania zamortyzowanego kosztu składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego oraz alokacji przychodów lub kosztów z tytułu odsetek i niektórych prowizji (stanowiących integralną część stopy procentowej) do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dokładnie dyskontuje oszacowane przyszłe przepływy pieniężne (w okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego) do bilansowej wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową, Grupa szacuje przepływy pieniężne uwzględniając wszystkie warunki umowne danego instrumentu finansowego, nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów. Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej, oraz koszty transakcji i wszystkie inne różnice z tytułu premii lub dyskonta.

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki oraz prowizje (otrzymane lub należne) ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej z tytułu: kredytów, lokat międzybankowych oraz papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży, wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat. W przychodach odsetkowych ujmowane są także koszty bezpośrednio związane z zawarciem umowy kredytowej ponoszone przez Grupę (głównie prowizje płacone agentom zewnętrznym i własnym za zawarcie umowy kredytu hipotecznego oraz związane z tym typem umów koszty wyceny nieruchomości), które stanowią składową rachunku efektywnej stopy procentowej i podlegają rozliczeniu w czasie.

W momencie rozpoznania utraty wartości instrumentu finansowego wycenianego według zamortyzowanego kosztu oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, przychody odsetkowe ujmowane są w Rachunku zysków i strat, lecz wyliczane są od nowo ustalonej wartości bilansowej instrumentu finansowego (to jest wartości pomniejszonej o odpis aktualizujący wartość).

W takim przypadku do wyliczenia przychodów odsetkowych stosowana jest stopa procentowa, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

19. Przychody z tytułu prowizji/ Koszty z tytułu opłat i prowizji

Przychody i koszty z tytułu prowizji od obsługi rachunków bankowych, operacji z tytułu obsługi kart płatniczych, z działalności maklerskiej, faktoringowej, są zaliczane do wyniku w momencie wykonania usługi, zaś pozostałe prowizje i opłaty są rozliczane w czasie.

Jako podstawowe typy prowizji związanych z działalnością kredytową Grupa wyróżnia między innymi opłaty i prowizje przygotowawcze oraz prowizje od niewykorzystanego zaangażowania.

Opłaty i prowizje (zarówno przychody jak i koszty) bezpośrednio związane z powstaniem aktywów finansowych posiadających określone harmonogramy spłat są ujmowane w rachunku zysków i strat jako element efektywnej stopy procentowej i stanowią część przychodów odsetkowych. Inne integralnie związane z powstaniem aktywów bez określonych harmonogramów rozliczane są liniowo w okresie trwania kontraktu. Opłaty za zobowiązanie się do udzielenia pożyczek, które najprawdopodobniej będą zaciągnięte, są odraczane i z chwilą powstania aktywów finansowych są rozliczane jako element efektywnej stopy procentowej lub liniowo przy uwzględnieniu wyżej wymienionego kryterium. W przypadku kredytów i pożyczek o nieustalonych terminach płatności rat i nieustalonych zmianach oprocentowania, np. kredytów w rachunku bieżącym i kredytów z tytułu kart kredytowych prowizje rozliczane są w czasie przez okres ważności karty lub limitu kredytu w rachunku bieżącym metodą liniową, i zaliczane do przychodów prowizyjnych.

W związku z dokonaniem istotnej czynności polegającej na pośrednictwie w sprzedaży polis ubezpieczeniowych Bank w momencie początkowego ujęcia należności kredytowych, ujmuje w rachunku zysków i strat wartość godziwą świadczonej usługi sprzedaży polisy ubezpieczeniowej. Pozostała część opłat z tytułu ubezpieczenia Bank rozlicza w czasie jako integralną część efektywnej stopy procentowej i ujmuje w rachunku zysków i strat w pozycji przychodów odsetkowych.

Pozostałe opłaty i prowizje związane z usługami finansowymi oferowanymi przez Grupę, takie jak usługi zarządzania środkami pieniężnymi, usługi maklerskie oraz usługi zarządzania aktywami, są rozpoznawane w Rachunku zysków i strat w momencie wykonania usługi.

20. Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w Rachunku zysków i strat Grupy w dniu ustalenia praw udziałowców /akcjonariuszy do ich otrzymania.

21. Wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych

Wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych zawiera zyski i straty powstałe w wyniku zbycia instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do portfela dostępnych do sprzedaży oraz pozostałe zyski i straty wynikające z działalności inwestycyjnej.

Wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych obejmuje również zmianę wartości godziwej zabezpieczających transakcji pochodnych desygnowanych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej inwestycyjnych papierów wartościowych w walutach obcych w zakresie ryzyka zmiany stóp procentowych.

22. Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat

Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat zawiera zyski i straty powstałe w wyniku zbycia instrumentów finansowych zaliczonych do aktywów / zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat oraz efekt ich wyceny do wartości godziwej.

23. Wynik z pozycji wymiany

Wynik z pozycji wymiany ustalany jest biorąc pod uwagę dodatnie i ujemne różnice kursowe, zarówno zrealizowane jak i nie zrealizowane, wynikające z codziennej wyceny aktywów i pasywów walutowych po obowiązującym na dzień bilansowy średnim kursie NBP i wpływające na przychody lub koszty z pozycji wymiany. Wynik z pozycji wymiany obejmuje również wynik oraz wycenę transakcji FX spot i FX Forward.

24. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i przychody nie związane bezpośrednio z działalnością bankową i maklerską Grupy. Są to w szczególności wynik z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych, przychody z tytułu sprzedaży pozostałych usług, otrzymane i zapłacone odszkodowania kary i grzywny.

25. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy od osób prawnych obejmuje podatek bieżący oraz odroczony.

Bieżący podatek dochodowy jest obliczany według obowiązującej stawki podatkowej i jest kalkulowany w oparciu o zysk brutto ustalony na podstawie odpowiednich przepisów o rachunkowości, skorygowany o przychody nie podlegające opodatkowaniu i koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodu. Ponadto, dla celów podatkowych, wynik księgowy brutto koryguje się o przychody i koszty z lat ubiegłych, zrealizowane dla celów podatkowych w danym okresie sprawozdawczym oraz odliczenia od dochodu np. z tytułu darowizn.

Podatek dochodowy odroczony w zależności od źródła pochodzenia różnic przejściowych ujmowany jest w rachunku zysków i strat lub w kapitale.

Grupa tworzy rezerwę na odroczony podatek dochodowy lub aktywo z tytułu podatku odroczonego z uwagi na przejściowe różnice z tytułu podatku dochodowego. Różnice te spowodowane są

odmiennością momentu uznania przychodów za osiągnięte oraz kosztów za poniesione w myśl przepisów rachunkowych i przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych.

Rezerwę na odroczony podatek dochodowy wykazuje się w pasywach bilansu jako „Rezerwę na odroczony podatek dochodowy”. Aktywo z tytułu podatku odroczonego ujmuje się w aktywach bilansu w pozycji „Aktywa z tytułu podatku odroczonego”. Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy, gdy posiada tytułu prawny do przeprowadzenia takiej kompensaty oraz aktywa i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (nałożone przez tę samą władzę podatkową) dotyczą tego samego podatnika.

Rezerwa na odroczony podatek dochodowy jest tworzona metodą bilansową w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na odroczony podatek dochodowy ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych z wyjątkiem sytuacji, gdy powstaje w wyniku amortyzacji wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych, która w chwili jej zawierania nie ma wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym. Aktywa z tytułu podatku odroczonego są również ujmowane w odniesieniu do niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata. Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmuje się w wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych i aktywowanych strat podatkowych.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego nie są ujmowane, gdy dotyczą ujemnych różnic przejściowych powstających w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku podlega weryfikacji na każdy dzień bilansowy i ulega obniżeniu, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Grupa nie ujmuje w kalkulacji podatku odroczonego zobowiązania lub aktywa z tytułu różnic przejściowych powstających w związku z inwestycją w jednostkach zależnych i stowarzyszonych, chyba, że na podstawie posiadanych dowodów realizacja różnic przejściowych jest kontrolowana przez Grupę i prawdopodobne jest, że w możliwej do przewidzenia przyszłości różnice te ulegną odwróceniu.

Wyliczenie aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony bazuje na przewidywanym stopniu realizacji wartości bilansowych aktywów i zobowiązań, z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) prawnie lub faktycznie obowiązujące na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym.

26. Zastosowanie szacunków w związku ze stosowanymi zasadami rachunkowości

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga dokonania przez Grupę pewnych szacunków oraz przyjęcia pewnych założeń, które mają wpływ na kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie przez kierownictwo Grupy, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Mimo, że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków bieżących i działań, które Grupa podejmuje, rzeczywiste rezultaty mogą się od tych szacunków różnić. Poniżej przedstawiono najistotniejsze obszary dla których Grupa dokonuje oszacowań:

- *Utrata wartości kredytów i pożyczek*

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Grupa ocenia czy istnieją dane/przesłanki wskazujące na możliwe do wiarygodnego zmierzenia zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących portfela kredytowego, zanim zmniejszenie to będzie można przyporządkować do konkretnego kredytu w celu oszacowania utraty wartości. Szacunki mogą uwzględniać możliwe do zaobserwowania dane wskazujące na wystąpienie niekorzystnej zmiany sytuacji płatniczej kredytobiorców należących do określonej grupy lub sytuacji gospodarczej w danym kraju lub jego części, co ma związek z problemami występującymi w tej grupie aktywów. Historyczne parametry strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia wpływu aktualnych czynników rynkowych, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą obserwacje historyczne, oraz wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie. Metodologia i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których one następują, będą poddawane regularnym przeglądom w celu zmniejszenia różnic pomiędzy szacunkową a rzeczywistą wielkością strat.

- *Wartość godziwa instrumentów finansowych*

Wartość godziwą instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny. Dla instrumentów pochodnych o charakterze nieopcyjnym oraz dłużnych papierów wartościowych stosowane są modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych. Dla instrumentów pochodnych o charakterze opcyjnym stosuje się modele wyceny opcji.

Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W miarę możliwości w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, pochodzące z aktywnego rynku.

- *Utraty wartości innych aktywów trwałych*

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia istnienie przesłanek, które wskazują, czy nastąpiła utrata wartości składników aktywów trwałych. W przypadku zidentyfikowania takiej przesłanki, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej. Oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne) wiąże się, między innymi, z przyjęciem założeń w zakresie szacunków co do kwot, terminów przyszłych przepływów pieniężnych, które Grupa może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne), innych czynników. Szacując wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży Grupa opiera się na dostępnych danych rynkowych na ten temat lub wycenach sporządzonych przez niezależnych rzeczoznawców, które co do zasady również opierają się na szacunkach.

- *Inne wartości szacunkowe*

Rezerwa na odprawy emerytalne wyliczana jest metodą aktuarialną przez niezależnego aktuarusza jako wartość obecna przyszłych zobowiązań Grupy wobec pracowników według stanu zatrudnienia i płac na dzień aktualizacji. Rezerwa na odprawy emerytalne podlega aktualizacji na bazie rocznej. Wyliczenie rezerw jest oparte na szeregu założeń, zarówno co do warunków makroekonomicznych jak i założeń dotyczących rotacji pracowników, ryzyka śmierci i innych.

W odniesieniu do niektórych krótkoterminowych świadczeń pracowniczych (premie dla wyższej kadry kierowniczej) Zarząd Grupy dokonuje szacunków wysokości świadczeń na dzień bilansowy. Ostateczna kwota przedmiotowych świadczeń pracowniczych jest ustalana decyzją Rady Nadzorczej Banku.

VII. INFORMACJE FINANSOWE W PODZIALE NA SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI

Segmentacja branżowa

Działalność Grupy prowadzona jest w oparciu o zróżnicowane linie biznesowe, oferujące określone produkty i usługi skierowane do poniższych segmentów rynku:

a) Segment Klientów Detalicznych

Segment Klientów Detalicznych obejmuje działalność skierowaną na Klientów masowych, Klientów zamożnych, małe przedsiębiorstwa i przedsiębiorców indywidualnych.

Działalność powyższych linii biznesowych rozwijana jest przy wykorzystaniu pełnej oferty produktów i usług bankowych oraz sprzedaży wyspecjalizowanych produktów oferowanych przez jednostki zależne Grupy. W obszarze produktów kredytowych głównymi czynnikami wzrostu portfela są kredyty

hipoteczne, kredyty konsumenckie, kredyty rewalwingowe w kartach kredytowych i produkty leasingowe dla małych przedsiębiorstw. Do głównych funduszy klientów zaliczają się natomiast: rachunki bieżące, depozyty terminowe, fundusze inwestycyjne i produkty strukturalne. Dodatkowo oferta obejmuje produkty ubezpieczeniowe, głównie w powiązaniu z kredytami i kartami kredytowymi, jak i wyspecjalizowane produkty oszczędnościowe.

b) Segment Klientów Korporacyjnych

Segment Klientów Korporacyjnych opiera się na działalności skierowanej do Średnich i Dużych Przedsiębiorstw oraz Przedsiębiorstw Strategicznych

Oferta skierowana jest odpowiednio również do Klientów z sektora budżetowego oraz Podmiotów Publicznych.

Działania biznesowe w segmencie Klientów Korporacyjnych prowadzone są przy wykorzystaniu wysokiej jakości oferty typowych produktów bankowych (kredyty na działalność bieżącą, kredyty inwestycyjne, rachunki bieżące, depozyty terminowe) uzupełnionych o ofertę produktów w zakresie zarządzania gotówką, produktów Departamentu Skarbu, w tym instrumentów pochodnych. Szczególnie aktywna w tym segmencie jest sprzedaż typu „cross-selling” usług leasingowych i faktoringowych.

c) Działalność inwestycyjna i skarbcowa

Segment ten obejmuje aktywność Grupy zaangażowaną w inwestycje kapitałowe przeprowadzane na rachunek Banku, działalność maklerską, operacje na rynku międzybankowym, zaangażowanie w dłużne papiery wartościowe, które nie są przypisane innym segmentom.

d) Niealokowane (Pozostałe) aktywa i pasywa oraz przychody i koszty

Niealokowane aktywa i pasywa obejmują kapitały własne, pozostałe aktywa i pozostałe pasywa, aktywa i pasywa związane z instrumentami pochodnymi zabezpieczającymi, aktywa z tytułu podatku odroczonego oraz gotówkę nieprzypisaną do żadnego segmentu.

Kapitały własne na poziomie Grupy dla celów prezentacyjnych zostały pokazane w pozycji „Razem Grupa”

Obciążenie z tytułu podatku dochodowego zostało zaprezentowane tylko na poziomie Grupy

Segmentacja geograficzna

Grupa prowadzi swoją działalność wyłącznie na terenie Polski i biorąc pod uwagę położenie geograficzne placówek żadne znaczące różnice w ryzyku nie zostały zidentyfikowane. Z tego powodu Grupa nie tworzy sprawozdania według segmentów z zastosowaniem kryterium obszaru geograficznego.

Zasady rachunkowości

Zasady rachunkowości stosowane przy prezentacji danych dotyczących segmentacji są zgodne z MSR 14.

Dla każdego segmentu określany jest wynik przed opodatkowaniem, który obejmuje:

- o wynik z tytułu odsetek obliczany na bazie odsetek zewnętrznych aktywów pracujących i pasywów segmentu oraz alokowanych aktywów i pasywów, generujących wewnętrzny przychód lub koszt z tytułu odsetek. Przychody i koszty wewnętrzne wyliczone są w oparciu o rynkowe stopy procentowe;
- o wynik z tytułu prowizji;
- o pozostałe przychody z operacji finansowych oraz pozycji wymiany, jak: przychody z tytułu dywidend, wynik na działalności inwestycyjnej i handlowej, wynik z pozycji wymiany oraz wynik z pozostałych instrumentów finansowych;
- o pozostałe przychody i koszty operacyjne;
- o koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i niefinansowych;
- o udział segmentu w kosztach operacyjnych w tym kosztach osobowych i administracyjnych;
- o udział segmentu w kosztach amortyzacji.

Aktywami i pasywami segmentów komercyjnych są operacyjne aktywa i pasywa wykorzystywane przez segment w jego działalności operacyjnej, zaalokowane w oparciu o racjonalne przesłanki biznesowe. Różnica między aktywami i pasywami operacyjnymi pokryta jest przez aktywa/pasywa rynku pieniężnego oraz dłużne papiery wartościowe. Aktywami i pasywami segmentu Skarbu i Bankowości Inwestycyjnej są aktywa/pasywa rynku pieniężnego i dłużne papiery wartościowe.

Niealokowane aktywa i pasywa prezentowane są w pozycji „Pozostałe”.

Nieruchomości i grunty, które w ramach prowadzonej optymalizacji działalności operacyjnej nie będą wykorzystywane w dalszej działalności Banku są prezentowane w ramach aktywów segmentu Bankowości Detalicznej. Aktywa trwałe do zbycia – środki trwałe pochodzące z zakończonych umów leasingowych są prezentowane w ramach aktywów segmentu Bankowości Korporacyjnej.

Rachunek zysków i strat 01.01.07 - 31.12.2007

w tysiącach zł

	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna	Bankowość Inwestycyjna i Skarbcowa	Pozostałe	Razem Grupa BM
Wynik z tytułu odsetek	525 184	224 918	21 590	0	771 692
przychody odsetkowe zewnętrzne	814 658	373 005	423 419	0	1 611 082
koszty odsetkowe zewnętrzne	-347 805	-201 222	-290 363	0	-839 390
Wynik odsetkowy zewnętrzny	466 853	171 783	133 056	0	771 692
przychody odsetkowe wewnętrzne	465 979	295 681	-761 660	0	0
koszty odsetkowe wewnętrzne	-407 649	-242 546	650 195	0	0
Wynik odsetkowy wewnętrzny	58 331	53 135	-111 465	0	0
Wynik z tytułu prowizji	409 247	101 692	32 268	0	543 207
Dywidendy, pozostałe przychody z operacji finansowych oraz pozycji wymiany	172 581	81 019	79 720	0	333 320
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	258	-100	60 991	0	61 149
Przychody operacyjne razem	1 107 270	407 529	194 569	0	1 709 368
Koszty osobowe	-369 488	-130 401	-38 936	0	-538 825
Koszty administracyjne	-338 013	-76 499	-16 560		-431 072
Koszty z tytułu trwałej utraty wartości aktywów	-100 408	37 593	-4 977	0	-67 792
Amortyzacja	-55 711	-21 022	-10 391		-87 124
Koszty operacyjne razem	-863 620	-190 329	-70 864	0	-1 124 813
Wynik finansowy przed opodatkowaniem	243 650	217 199	123 705	0	584 555
Podatek dochodowy					-122 960
Wynik finansowy po opodatkowaniu					461 595

BILANS 31.12.2007

w tysiącach zł

	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna	Bankowość Inwestycyjna i Skarbcowa	Pozostałe	Razem Grupa BM
AKTYWA					
Aktywa segmentu	16 159 661	7 188 306	4 546 351	16 992	27 911 309
- w tym kapitałowe nakłady inwestycyjne	78 429	10 286	1 491	16 992	107 198
Aktywa alokowane do segmentu	758 472	1 750 679	-2 509 150	0	0
Aktywa niealokowane do segmentu	0	0	0	2 618 797	2 618 797
Razem	16 918 133	8 938 984	2 037 201	2 635 789	30 530 106
PASYWA					
Pasywa segmentu	14 142 535	8 071 241	4 559 060	0	26 772 835
Pasywa alokowane do segmentu	1 909 813	287 604	-2 197 416	0	0
Pasywa niealokowane do segmentu	0	0	0	1 237 339	1 237 339
Kapitały	0	0	0	0	2 519 932
Razem	16 052 348	8 358 844	2 361 644	1 237 339	30 530 106

Rachunek zysków i strat 01.01.06 - 31.12.2006

w tysiącach zł	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna	Bankowość Inwestycyjna i Skarbcowa	Pozostałe	Razem Grupa BM
Wynik z tytułu odsetek	380 317	191 324	69 927	0	641 568
przychody odsetkowe zewnętrzne	429 369	327 348	525 833	0	1 282 550
koszty odsetkowe zewnętrzne	-240 386	-148 274	-252 322	0	-640 982
Wynik odsetkowy zewnętrzny	188 983	179 074	273 511	0	641 568
przychody odsetkowe wewnętrzne	361 457	221 368	-582 825	0	0
koszty odsetkowe wewnętrzne	-170 124	-209 118	379 241	0	0
Wynik odsetkowy wewnętrzny	191 333	12 250	-203 584	0	0
Wynik z tytułu prowizji	237 100	85 689	42 389	0	365 178
Dywidendy, pozostałe przychody z operacji finansowych oraz pozycji wymiany	116 879	41 044	88 350	0	246 273
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	214	34	14 291	0	14 539
Przychody operacyjne razem	734 510	318 091	214 960	0	1 267 558
Koszty osobowe	-274 786	-96 956	-41 140	0	-412 882
Koszty administracyjne	-286 844	-70 940	-25 071	0	-382 854
Koszty z tytułu trwałej utraty wartości aktywów	-74 842	30 939	4 278	0	-39 625
Amortyzacja	-51 349	-11 542	1 426	0	-61 465
Koszty operacyjne razem	-687 821	-148 499	-60 506	0	-896 826
Wynik finansowy przed opodatkowaniem	46 689	169 590	154 453	0	370 732
Podatek dochodowy					-69 945
Wynik finansowy po opodatkowaniu					300 787

BILANS 31.12.2006

w tysiącach zł	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna	Bankowość Inwestycyjna i Skarbcowa	Pozostałe	Razem Grupa BM
AKTYWA					
Aktywa segmentu	10 226 125	6 855 735	6 370 405	25 102	23 477 367
- w tym kapitałowe nakłady inwestycyjne	58 576	5 617	2 981	25 102	92 276
Aktywa alokowane do segmentu	2 366 936	2 596 831	-4 963 767	0	0
Aktywa niealokowane do segmentu	0	0	0	1 214 758	1 214 758
Razem	12 593 060	9 452 567	1 406 638	1 239 860	24 692 125
PASYWA					
Pasywa segmentu	9 652 091	6 168 095	5 590 467	0	21 410 654
Pasywa alokowane do segmentu	2 330 022	2 794 867	-5 124 888	0	0
Pasywa niealokowane do segmentu	0	0	0	1 066 150	1 066 150
Kapitały	0	0	0	0	2 215 321
Razem	11 982 113	8 962 962	465 579	1 066 150	24 692 125

VIII. NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Wartości prezentowane w notach do skonsolidowanego sprawozdania finansowego wyrażone są w tysiącach zł.

(1) PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK

1. Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Przychody odsetkowe i przychody o podobnym charakterze obejmujące:		
Środki w banku centralnym	24 976	9 771
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	34 349	100 058
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 176 388	721 962
Transakcje z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	2 483	2 104
Instrumenty pochodne zabezpieczające	100 429	99 957
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (dłużne papiery wartościowe)	152 741	127 014
Inwestycyjne papiery wartościowe	119 717	221 684
Razem:	1 611 082	1 282 550

W linii „Instrumenty pochodne zabezpieczające” Grupa prezentuje wynik odsetkowy z tytułu pochodnych instrumentów wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi w zakresie zabezpieczenia przepływów pieniężnych oraz wartości godziwej. Szczegółowy opis stosowanych przez Grupę relacji zabezpieczających został zamieszczony **w nocie (16)**

Przychody odsetkowe za rok 2007 zawierają odsetki naliczone od kredytów z rozpoznaną utratą wartości w kwocie 38 401 tys. zł (odpowiednio dla danych porównywalnych za 2006 rok kwota tych odsetek wynosiła 42 846 tys. zł.). Niniejsze przychody odsetkowe obliczane są w oparciu o kwoty zaangażowania netto uwzględniające dokonane odpisy z tytułu utraty wartości.

(2) KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK

2. Koszty z tytułu odsetek i podobne koszty

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Koszty odsetek i podobne koszty obejmujące:		
Depozyty bankowe	-74 746	-50 439
Kredyty i pożyczki	-57 543	-23 721
Transakcje z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	-127 059	-149 283
Instrumenty pochodne zabezpieczające	-549	0
Zobowiązania wobec klientów	-555 384	-400 706
Zobowiązania podporządkowane	-17 812	-14 011
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-4 935	-592
Inne	-1 362	-2 229
Razem:	-839 390	-640 982

(3) PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI

3a. Przychody z tytułu prowizji

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Prowizje za prowadzenie rachunków	59 211	63 225
Prowizje z tytułu działalności kredytowej	41 647	32 903
Prowizje za realizację przelewów, wpłat i wypłat gotówkowych oraz inne transakcje płatnicze	39 242	35 783
Prowizje za obsługę kart płatniczych i kredytowych	110 712	81 201
Prowizje z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych (bankassurance)	55 627	35 531
Prowizje z tytułu dystrybucji jednostek uczestnictwa	31 938	21 237
Prowizje z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	10 176	7 602
Prowizje z tytułu działalności maklerskiej i powierniczej	57 427	52 666
Prowizje za zarządzanie funduszami inwestycyjnymi	215 811	82 220
Pozostałe prowizje	5 078	8 132
Razem:	626 869	420 500

3b. Koszty z tytułu prowizji

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Prowizje za prowadzenie rachunków	-891	-694
Prowizje z tytułu działalności kredytowej	-11 926	-4 141
Prowizje za realizację przelewów, wpłat i wypłat gotówkowych oraz inne transakcje płatnicze	-1 466	-193
Prowizje za obsługę kart płatniczych i kredytowych	-55 986	-37 804
Prowizje z tytułu działalności maklerskiej i powierniczej	-10 900	-8 944
Pozostałe prowizje	-2 493	-3 546
Razem:	-83 662	-55 322

(4) PRZYCHODY Z TYTUŁU DYWIDEND

4. Przychody z tytułu dywidend

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Inwestycyjne papiery wartościowe	1 614	2 573
Razem:	1 614	2 573

(5A) WYNIK Z INWESTYCYJNYCH AKTYWÓW FINANSOWYCH

5a. Wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Operacje instrumentami dłużnymi	1 580	1 178
Operacje jednostkami uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	0	325
Operacje instrumentami kapitałowymi	4 190	775
Razem:	5 770	2 278

(5B) WYNIK Z INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH WYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZECZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat zawiera zyski i straty powstałe w wyniku zbycia instrumentów finansowych zaliczonych do aktywów/zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu oraz efekt ich wyceny do wartości godziwej. Kategoria ta obejmuje instrumenty kwalifikowane jako przeznaczone do obrotu, w chwili obecnej Grupa nie korzysta z możliwości wyznaczenia innych instrumentów finansowych jako wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat przy początkowym ujęciu (tzw. fair value option).

5b. Wynik z instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Operacje papierami wartościowymi	-34 830	633
Operacje instrumentami pochodnymi	133 220	72 152
Pozostałe operacje finansowe	-12 973	-12 875
Razem:	85 417	59 910

Wynik z pozostałych operacji finansowych zawiera rozliczenia z tytułu usług pośrednictwa finansowego, w tym z tytułu działalności powierniczej.

(5C) WYNIK Z POZYCJI WYMIANY

5c. Wynik z pozycji wymiany

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Marża na walutowych transakcjach tabelowych	134 426	95 443
Marża na walutowych transakcjach negocjowanych	76 574	64 362
Pozostałe	29 519	21 707
Razem:	240 519	181 512

(6) POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE

6a. Pozostałe przychody operacyjne

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Zysk ze sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych	20 073	4 047
Zysk ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych do zbycia	44 007	30 940
Odszkodowania, kary i grzywny - otrzymane	12 854	4 902
Przychody ze sprzedaży pozostałych usług	1 847	6 680
Przychody związane z działalnością windykacyjną	389	1 164
Przychody leasingu	311	1 282
Pozostałe	13 372	18 306
Razem:	92 852	67 322

6b. Pozostałe koszty operacyjne

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Strata ze sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych	-14 199	-11 563
Odszkodowania, kary i grzywny - zapłacone	-1 909	-2 042
Rezerwy utworzone na roszczenia sporne	-2 432	-19 095
Koszty związane z działalnością leasingową	-6 283	-2 918
Przekazane darowizny	-343	-628
Koszty związane z windykacją	-2 212	-3 030
Koszty z tytułu wpłat do systemu rekompensat	-734	-785
Pozostałe	-3 590	-12 723
Razem:	-31 703	-52 783

W ciężar kosztów operacyjnych roku 2006 Bank utworzył rezerwę na roszczenia sporne z tytułu kary nałożonej na banki przez Prezesa Urzędu Ochrony Konsumenta i Konkurencji (rezerwa została utworzona w pełnej wartości nałożonej przez UOKiK na Bank kary to jest 12 158 tys. zł.). Decyzja o nałożeniu kary została podjęta po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji, i wynikała z uznania za ograniczającą konkurencję, praktykę polegającą na uczestniczeniu banków w porozumieniu mającym na celu wspólne ustalanie stawek opłaty interchange pobieranych od transakcji dokonywanych kartami systemu Visa i Mastercard.

(7) **KOSZTY DZIAŁANIA**

7. Koszty działania

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Koszty pracownicze:	-538 825	-412 882
Wynagrodzenia	-518 366	-395 562
Świadczenia na rzecz pracowników, w tym:	-20 459	-17 320
- rezerwy na odprawy emerytalne	2 096	-2 803
- rezerwy na niewykorzystane urlopy	-2 903	-175
- pozostałe	-19 653	-14 342
Koszty ogólnie - administracyjne	-431 072	-382 854
Koszty reklamy, promocji i reprezentacji	-53 565	-47 352
Koszty związane z konserwacją oprogramowania i usługami informatycznymi	-13 528	-14 644
Koszty wynajmu	-101 783	-80 055
Koszty utrzymania budynków, wyposażenia, materiałów	-51 703	-37 253
Koszty bankomatów i obsługi gotówki	-21 527	-22 079
Koszty łączności i informatyki	-64 495	-66 959
Koszty usług doradczych, audytowych, prawniczych, tłumaczeń	-26 163	-27 105
Podatki i opłaty różne	-16 652	-19 895
Koszty KIR	-2 319	-2 196
Koszty PFRON	-4 285	-3 360
Koszty BFG	-3 618	-2 434
Pozostałe	-71 434	-59 522
Razem:	-969 897	-795 736

(8) **KOSZTY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH**

8. Koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Z tytułu odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	-62 753	-42 699
- Utworzenie odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	-361 205	-450 011
- Odwrócenie odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	269 003	388 945
- Kwoty odzyskane z tytułu kredytów uprzednio spisanych w ciężar rezerw	11 273	18 367
- Wynik ze sprzedaży wierzytelności	18 176	0
Z tytułu odpisów dla inwestycyjnych papierów wartościowych	0	-19
- Utworzenie odpisów dla inwestycyjnych papierów wartościowych	0	-19
- Odwrócenie odpisów dla inwestycyjnych papierów wartościowych	0	0
Z tytułu odpisów dla inwestycji w jednostki podporządkowane	-1 700	-1 965
- Utworzenie odpisów dla inwestycji w jednostki podporządkowane	-1 700	-1 965
- Odwrócenie odpisów dla inwestycji w jednostki podporządkowane	0	0
Z tytułu odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	-2 053	6 037
- Utworzenie odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	-9 692	-26 842
- Odwrócenie odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	7 639	32 879
Razem:	-66 506	-38 646

(9) KOSZTY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH

9. Koszty z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Majątku trwałego	384	-2 948
Pozostałe aktywa	-1 670	1 969
Razem:	-1 286	-979

(10) AMORTYZACJA

10. Amortyzacja

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Rzeczowych aktywów trwałych	-78 556	-50 566
Wartości niematerialnych i prawnych	-8 568	-10 899
Razem:	-87 124	-61 465

Zgodnie z MSR 38 oraz MSR 16 Grupa dokonuje okresowej weryfikacji długości okresu ekonomicznego użytkowania wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych.

W roku 2007 Zarząd Banku podjął decyzję o zmianie siedziby Centrali Banku. Przeprowadzka została zaplanowana na I kwartał 2008 roku. W związku z powyższym zweryfikowano okres ekonomicznego użytkowania części niezamortyzowanych nakładów w dotychczasowej siedzibie Banku oraz oszacowano koszty związane z doprowadzeniem opuszczanej powierzchni do wymaganego stanu. W efekcie Bank zwiększył wartość początkową niezamortyzowanych nakładów o kwotę oszacowanych kosztów demontażu i usunięcia składnika aktywów w kwocie 11 mln zł, (co zostało zaprezentowane w **nocie (20b)**) a kwota kosztów z tytułu amortyzacji za rok 2007 została zwiększona o 20,9 milionów złotych.

(11) PODATEK DOCHODOWY

11a. Podatek dochodowy ujęty w rachunku zysków i strat

	1.01.2007- 31.12.2007	1.01.2006- 31.12.2006
Bieżący podatek	-65 465	-38 375
Bieżący rok	-65 465	-38 375
Podatek odroczony	-56 723	-33 136
Powstanie i odwrócenie różnic przejściowych	-24 346	-87 809
Wykorzystanie straty podatkowej	-32 377	54 673
Pozostałe		
Należność wynikająca z art. 38a CIT	-772	1 564
Razem obciążenie podatkowe w rachunku zysków i strat	-122 960	-69 945

11b. Efektywna stawka podatkowa

	1.01.2007- 31.12.2007	1.01.2006- 31.12.2006
Wynik finansowy brutto	584 555	370 732
Ustawowa stawka podatkowa	19%	19%
Podatek dochodowy wg obowiązującej stawki podatkowej 19%	-111 065	-70 439
Wpływ różnic trwałych na obciążenia podatkowe:	-11 123	-1 072
- Przychody niepodlegające opodatkowaniu	1 426	7 672
Przychody z tytułu dywidend	307	489
Pozostałe	1 119	7 183
- Koszty nie stanowiące kosztów podatkowych	-12 549	-8 744
Strata na zbyciu wierzytelności	-5 555	0
Składka PFRON	-814	-586
Pozostałe	-6 179	-8 158
Należność wynikająca z art. 38a CIT	-772	1 564
Razem obciążenie podatkowe w rachunku zysków i strat	-122 960	-69 945

11c. Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitale własnym

	31.12.2007	31.12.2006
Wycena papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	457	-2 177
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	186	-140
Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitałach	643	-2 317

(12) ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ**12. Zysk na jedną akcję (zł)**

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Zysk po opodatkowaniu	461 595	300 787
Średnia ważona liczba akcji własnych w okresie	849 181 744	849 181 744
Zysk na jedną akcję	0,54	0,35

Zysk na jedną akcję został wyliczony poprzez podzielenie zysku netto za okres przez średnią ważoną liczbę akcji w okresie, która w obu prezentowanych latach była niezmienna.

Rozwodniony zysk na jedną akcję jest równy podstawowemu zyskowi na jedną akcję (metodologia liczenia w przypadku braku instrumentów rozwadniających jest analogiczna).

(13) KASA, ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM**13a. Kasa, środki w Banku Centralnym**

	31.12.2007	31.12.2006
Gotówka	476 155	413 659
Środki pieniężne na rachunkach w Banku Centralnym	778 861	551 138
Inne środki pieniężne	2 112	1 037
Razem:	1 257 128	965 834

Bank utrzymywał w okresie od 31 grudnia 2007 do 30 stycznia 2008 r. w NBP na rachunku bieżącym Banku średnie saldo o wartości 706 062 tys. zł (średnia arytmetyczna stanów środków na rachunku bieżącym w NBP ze wszystkich dni okresu rezerwowego).

Oprocentowanie środków na rachunku rezerwy obowiązkowej stanowi 0,9 stopy redyskonta i w powyższym okresie wyniosło 4,725%.

13b. Kasa, środki w Banku Centralnym - wg struktury walutowej

	31.12.2007	31.12.2006
a. w walucie polskiej	1 104 576	835 940
b. w walutach obcych (po przeliczeniu na zł):	152 552	129 894
- waluta: USD	23 794	23 367
- waluta: EURO	95 612	75 352
- waluta: GBP	16 041	18 016
pozostałe waluty (w tys. zł)	17 105	13 159
Razem:	1 257 128	965 834

(14) KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE INNYM BANKOM

14a. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom

	31.12.2007	31.12.2006
Rachunki bieżące	59 838	32 410
Lokaty w innych bankach	698 155	810 290
Kredyty i udzielone pożyczki	291 865	269 424
Inne	1 255	322
Odsetki	1 939	10 685
Razem należności brutto	1 053 052	1 123 131
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	0	0
Należności od banków netto	1 053 052	1 123 131

14b. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom wg terminów zapadalności

	31.12.2007	31.12.2006
Rachunki bieżące	59 838	32 410
- do 1 miesiąca	669 411	310 103
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	30 000	187 198
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	2	313 323
- powyżej 1 roku do 5 lat	0	0
- powyżej 5 lat	291 862	269 412
- dla których termin zapadalności upłynął	0	0
Odsetki	1 939	10 685
Razem należności brutto	1 053 052	1 123 131

14c. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom wg struktury walutowej

	31.12.2007	31.12.2006
w walucie polskiej	734 719	866 027
w walutach obcych (po przeliczeniu na zł):	318 333	257 104
- waluta: USD	74 317	19 020
- waluta: EURO	192 188	108 208
- waluta: CHF	3 617	75 620
- waluta: GBP	11 802	22 385
pozostałe waluty (w tys. zł)	36 409	31 871
Razem:	1 053 052	1 123 131

14d. Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości należności od banków

	31.12.2007	31.12.2006
Stan na początek okresu	0	0
Zmiana w okresie	0	0
Stan na koniec okresu	0	0

(15) AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (PRZEZNACZONE DO OBROTU)

15a. Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)

	31.12.2007	31.12.2006
Dłużne papiery wartościowe	2 331 038	3 368 029
Papiery wartościowe Skarbu Państwa	2 331 038	3 368 029
a) bony	353 296	108 701
b) obligacje	1 977 742	3 259 328
Papiery wartościowe banku centralnego	0	0
a) bony	0	0
b) obligacje	0	0
Pozostałe papiery wartościowe:	0	0
a) notowane	0	0
b) nienotowane	0	0
Instrumenty kapitałowe	323	4 418
Kwotowane na aktywnym rynku	323	4 418
a) podmiotów finansowych	60	22
b) podmiotów niefinansowych	263	4 396
Niekwotowane na aktywnym rynku	0	0
a) podmiotów finansowych	0	0
b) podmiotów niefinansowych	0	0
Dodatnia wycena pochodnych instrumentów finansowych	799 207	370 313
Inne instrumenty finansowe	4 014	0
Razem:	3 134 582	3 742 760

15b. Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)

	31.12.2007	31.12.2006
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	3 134 582	3 742 760
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu	0	0
Razem	3 134 582	3 742 760

Informacja na temat aktywów finansowych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań została przedstawiona w Rozdziale XI.

15c. Dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu) wg wartości bilansowej

	31.12.2007	31.12.2006
- o stałej stopie procentowej	1 674 072	2 624 305
- o zmiennej stopie procentowej	656 966	743 724
Razem:	2 331 038	3 368 029

15d. Dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu) według terminów zapadalności

	31.12.2007	31.12.2006
- do 1 miesiąca	12 848	900
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	96 289	35 076
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	338 630	469 274
- powyżej 1 roku do 5 lat	1 429 085	2 585 365
- powyżej 5 lat	454 186	277 414
Razem:	2 331 038	3 368 029

15e. Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych i instrumentów kapitałowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Stan na początek okresu	3 372 447	2 993 696
Zwiększenia (zakup i naliczenie odsetek i dyskonta)	63 140 526	75 669 806
Zmniejszenia (sprzedaż i umorzenie)	-64 165 115	-75 287 883
Różnice z wyceny do wartości godziwej	-16 498	-3 172
Stan na koniec okresu	2 331 361	3 372 447

15f. Pochodne instrumenty finansowe wg stanu na 31.12.2007

W tys. zł	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji			Wartości godziwe		
	poniżej 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku	Razem	Aktywa	Pasywa
1. Instrumenty pochodne na stopę procentową						
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	950 000	300 000	0	-102	680	782
Swapy na stopę procentową (IRS)	2 621 492	8 793 821	14 775 838	60 867	189 987	129 120
Pozostałe kontrakty na stopę procentową: volatility swap, swap z opcją walutową	0	34 189	64 014	9 381	9 381	0
Instrumenty pochodne na stopę procentową - razem	3 571 492	9 128 010	14 839 852	70 146	200 048	129 902
2. Walutowe instrumenty pochodne						
Kontrakty walutowe	5 525 703	4 704 972	862 067	-17 125	132 202	149 327
Swapy walutowe	11 201 043	651 911	0	170 305	258 815	88 510
Pozostałe kontrakty walutowe (CIRS)	0	59 840	2 754 450	23 555	30 090	6 535
Opcje walutowe	9 101 514	21 001 608	6 190 920	0	59 085	59 085
Walutowe instrumenty pochodne - razem	25 828 260	26 418 331	9 807 437	176 735	480 192	303 457
3. Towarowe instrumenty pochodne						
Towarowe kontrakty terminowe	779 666	378 842	425 414	582	44 610	44 028
Opcje towarowe	350 714	554 382	461 392	0	55 254	55 254
Towarowe instrumenty pochodne - razem	1 130 380	933 224	886 806	582	99 864	99 282
4. Opcje wbudowane w depozyty				-11 530	714	12 244
5. Wycena przyszłych płatności walutowych			359 895	18 389	18 389	
6. Wycena zabezpieczonego portfela				-12 934	0	12 934
7. Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych				-9 002	0	9 002
8. Razem pochodne instrumenty finansowe	30 530 132	36 479 565	25 893 990	232 386	799 207	566 821

15g. Pochodne instrumenty finansowe wg stanu na 31.12.2006

W tys. zł	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji			Wartości godziwe		
	poniżej 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku	Razem	Aktywa	Pasywa
1. Instrumenty pochodne na stopę procentową						
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	1 750 000	575 930	0	900	1 227	327
Swapy na stopę procentową (IRS)	2 800 000	6 568 478	12 134 608	-9 770	143 420	153 190
Pozostałe kontrakty na stopę procentową: volatility swap, swap z opcją walutową	0	71 122	110 200	4 440	5 286	846
Instrumenty pochodne na stopę procentową - razem	4 550 000	7 215 530	12 244 808	-4 430	149 933	154 363
2. Walutowe instrumenty pochodne						
Kontrakty walutowe	5 366 594	2 667 326	2 232 099	-6 493	35 747	42 240
Swapy walutowe	5 320 853	658 694	0	51 521	65 588	14 067
Pozostałe kontrakty walutowe (CIRS)	0	0	2 416 812	38 756	41 622	2 866
Opcje walutowe	4 192 790	3 430 316	66 820	0	24 702	24 702
Walutowe instrumenty pochodne - razem	14 880 237	6 756 336	4 715 731	83 784	167 659	83 875
3. Towarowe instrumenty pochodne						
Towarowe kontrakty terminowe	145 778	0	0	120	10 199	10 079
Opcje towarowe	734 545	966 915	196 206	0	32 257	32 257
Towarowe instrumenty pochodne - razem	880 323	966 915	196 206	120	42 456	42 336
4. Opcje wbudowane w depozyty				-18 135	0	18 135
5. Wycena przyszłych płatności walutowych	4 458	680	71 643	10 265	10 265	0
7. Razem pochodne instrumenty finansowe	20 315 018	14 939 461	17 228 388	71 604	370 313	298 709

Bank posiada w swojej ofercie depozyty zaprezentowane w powyższej tabeli, w które zostały wbudowane instrumenty pochodne. Wbudowane instrumenty pochodne są ujmowane w księgach banku wg wartości godziwej, zmiany wartości godziwej wykazywane są w rachunku zysków i strat.

(16) INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIECZAJĄCE

Grupa stosuje następujące rodzaje rachunkowości zabezpieczeń:

- ü zabezpieczenie wartości godziwej portfela długoterminowych pożyczek konsumpcyjnych w zakresie ryzyka zmian stóp procentowych;
- ü zabezpieczenie wartości godziwej zobowiązań w walutach obcych wynikających z gospodarki własnej Banku w zakresie ryzyka zmiany kursu walutowego;
- ü zabezpieczenie wartości godziwej papierów wartościowych w walutach obcych w zakresie ryzyka zmiany stóp procentowych;
- ü zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel walutowych kredytów hipotecznych oraz finansujących je depozytów złotych;

Począwszy od 1 stycznia 2006 Grupa ustanowiła formalne powiązanie zabezpieczające przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych. Należy zaznaczyć, iż od momentu wdrożenia MSSF, zgodnie z MSR 39, efekt wyceny wszelkich instrumentów pochodnych nie zaklasyfikowanych i nie będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi, prezentowany jest w wyniku z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat. Stosowanie takiej metodologii skutkowało brakiem spójności w sposobie prezentacji instrumentów finansowych w Rachunku zysków i strat. Wynik odsetkowy na transakcjach instrumentami pochodnymi zawieranymi w celu zabezpieczenia płynności w walutach obcych z ekonomicznego punktu widzenia stanowi składnik marży odsetkowej (pozwala dopasować przychód odsetkowy z tytułu udzielenia kredytów walutowych z kosztem finansowania tej pozycji wynikającym z portfela depozytów złotych). Wdrożenie formalnej rachunkowości zabezpieczeń umożliwiło prezentację części przedmiotowych transakcji w Rachunku zysków i strat zgodnie z ich ekonomicznym sensem.

Bank na koniec każdego miesiąca dokonuje oceny efektywności stosowanego zabezpieczenia analizując zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego i instrumentu zabezpieczającego.

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje na temat poszczególnych rodzajów rachunkowości zabezpieczeń:

	Zabezpieczenie wartości godziwej portfela długoterminowych pożyczek konsumpcyjnych	Zabezpieczenie wartości godziwej zobowiązań w walutach obcych	Zabezpieczenie wartości godziwej papierów wartościowych w walutach obcych	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel walutowych kredytów hipotecznych oraz finansujących je depozytów złotowych
Opis relacji zabezpieczającej	Grupa zabezpiecza ryzyko zmiany wartości godziwej portfela długoterminowych pożyczek konsumpcyjnych denominowanych w PLN, opartych o stałą stopę procentową. Zabezpieczane ryzyko wynika ze zmian stóp procentowych.	Grupa zabezpiecza ryzyko zmiany wartości godziwej zobowiązań wyrażonych w walutach obcych, dotyczących gospodarki własnej Banku. Zabezpieczane ryzyko wynika ze zmian kursów walutowych.	Grupa zabezpiecza ryzyko zmiany wartości godziwej papierów wartościowych denominowanych w walutach obcych i klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży. Zabezpieczane ryzyko wynika ze zmian stóp procentowanych.	Grupa zabezpiecza ryzyko zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez walutowe kredyty hipoteczne oraz przez depozyty złotowe stanowiące bazę finansową dla tych kredytów. Zmienność przepływów pieniężnych wynika z ryzyka walutowego oraz ryzyka stopy procentowej.
Pozycje zabezpieczane	Portfel długoterminowych pożyczek konsumpcyjnych denominowanych w PLN, opartych o stałą stopę procentową.	Zobowiązania wynikające z gospodarki własnej Banku, wyrażone w walutach obcych.	Papiery wartościowe klasyfikowane jako dostępne do sprzedaży, denominowane w walutach obcych i emitowane przez podmioty niefinansowe.	Przepływy pieniężne wynikające z portfela walutowych kredytów hipotecznych oraz finansujących je depozytów złotych.
Instrumenty zabezpieczające	Transakcje IRS	Transakcje CIRS	Transakcje CIRS	Transakcje CIRS
Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających	korekta do wartości godziwej zabezpieczanych aktywów oraz wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w Rachunku zysków i strat jako wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych; odsetki od aktywów zabezpieczanych oraz instrumentów zabezpieczających ujmowane w wyniku odsetkowym	korekta do wartości godziwej płatności w walutach obcych z tytułu różnic kursowych ujmowana jest w kosztach działania Banku; wycena instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w kosztach działania Banku; odsetki od instrumentów zabezpieczających ujmowane są w kosztach działania Banku	różnice kursowe na zabezpieczanych aktywach oraz instrumentach zabezpieczających ujmowane są w wyniku z pozycji wymiany; korekta do wartości godziwej zabezpieczanych aktywów oraz wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w Rachunku zysków i strat jako wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych; odsetki od aktywów zabezpieczanych oraz instrumentów zabezpieczających ujmowane w wyniku odsetkowym	efektywna część wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny; odsetki zarówno od instrumentów zabezpieczających jaki i od instrumentów zabezpieczanych ujmowane są w wyniku odsetkowym; wycena instrumentów zabezpieczających oraz zabezpieczanych z tytułu różnic kursowych ujmowana jest w wyniku z pozycji wymiany

16a. Rachunkowość zabezpieczeń 31.12.2007

W tys. zł	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji			Wartości godziwe			Korekta do wartości godziwej zabezpieczanych pozycji z tytułu zabezpieczanego ryzyka
	Poniżej 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku	Razem	Aktywa	Pasywa	
1. Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie wartości godziwej z tytułu ryzyka stopy procentowej							
- Kontrakty IRS (macro fair value hedge pożyczek konsumpcyjnych)	0	0	983 431	14 088	14 088	0	-12 933
- Kontrakty CIRS (micro fair value hedge papierów wartościowych w walutach obcych) *	0	177 257	0	27 279	27 319	40	-72
2. Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie wartości godziwej z tytułu ryzyka walutowego							
- Kontrakty CIRS (micro fair value hedge zobowiązań walutowych)	0	0	359 895	-18 302	0	18 302	17 750
3. Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie przepływów pieniężnych związane ze stopą procentową i/lub kursem walutowym							
- Kontrakty CIRS (macro cash flow hedge kredytów hipotecznych oraz depozytów złotych)	0	0	9 240 215	175 036	176 914	1 878	x
4. Razem instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie	0	177 257	10 583 541	198 101	218 321	20 220	x

* zmiana wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka stopy procentowej oraz walutowego na instrumencie zabezpieczającym wyniosła od początku rachunkowości zabezpieczeń 51 448 tys. zł. Natomiast zmiana wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka stopy procentowej oraz walutowego na instrumencie zabezpieczanym od początku rachunkowości zabezpieczeń wyniosła - 52 073 tys. zł. Różnice kursowe z tytułu pozycji zabezpieczanej na bazie MSR 21 są księgowane w rachunku zysków i strat. W związku z powyższym jedynie zmiana wartości godziwej pozycji zabezpieczanej w kwocie - 72 tys. zł z tytułu ryzyka stopy procentowej została przeksięgowana z kapitałów do rachunku zysków i strat.

16b. Rachunkowość zabezpieczeń 31.12.2006

W tys. zł	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji			Wartości godziwe			Korekta do wartości godziwej zabezpieczanych pozycji z tytułu zabezpieczanego ryzyka
	Poniżej 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku	Razem	Aktywa	Pasywa	
1. Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie wartości godziwej z tytułu ryzyka stopy procentowej							
- Kontrakty CIRS (micro fair value hedge papierów wartościowych w walutach obcych)*	0	0	198 036	19 690	20 528	838	-516
2. Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie wartości godziwej z tytułu ryzyka walutowego							
- Kontrakty CIRS (micro fair value hedge zobowiązań walutowych)	4 458	680	71 643	-10 098	0	10 098	9 994
3. Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie przepływów pieniężnych związane ze stopą procentową i/lub kursem walutowym							
- Kontrakty CIRS (macro cash flow hedge kredytów hipotecznych oraz depozytów złotych)	723 510	1 911 680	4 590 265	83 929	87 499	3 570	x
4. Razem instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie	727 968	1 912 360	4 859 944	93 521	108 027	14 506	x

* - zmiana wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka stopy procentowej oraz walutowego na instrumencie zabezpieczającym wyniosła od początku rachunkowości zabezpieczeń 30 526 tys. PLN. Natomiast zmiana wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka stopy procentowej oraz walutowego na instrumencie zabezpieczanym od początku rachunkowości zabezpieczeń wyniosła - 30 337 tys. PLN. Różnice kursowe z tytułu pozycji zabezpieczanej na bazie MSR 21 są księgowane w rachunku zysków i strat. W związku z powyższym jedynie zmiana wartości godziwej pozycji zabezpieczanej w kwocie - 516 tys. PLN z tytułu ryzyka stopy procentowej została przeksięgowana z kapitałów do rachunku zysków i strat.

16c. Rachunkowość zabezpieczeń z tytułu przepływów środków pieniężnych

	31.12.2007	31.12.2006
Wartość wyceny brutto ujęta w kapitale z aktualizacji wyceny	-979	739
Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych, których wartość jest zabezpieczana	od 01.01.08 do 23.01.13	od 01.01.07 do 14.01.13

(17) KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM**17a. Kredyty i pożyczki udzielone klientom**

	31.12.2007	31.12.2006
Kredyty i pożyczki udzielone	19 184 351	13 072 100
- podmiotom gospodarczym	4 371 022	4 128 650
- klientom indywidualnym	14 599 528	8 660 332
- jednostkom budżetowym	213 801	283 118
Należności z tytułu kart płatniczych	526 123	333 302
- od podmiotów gospodarczych	6 612	5 386
- od klientów indywidualnych	519 511	327 916
Skupione wierzytelności	115 830	96 974
- podmiotów gospodarczych	93 677	80 668
- klientów indywidualnych	0	0
- jednostek budżetowych	22 153	16 306
Zrealizowane gwarancje i poręczenia	106	21 186
Dłużne papiery wartościowe uprawnione do redyskonta w Banku Centralnym	22 649	21 590
Należności z tytułu leasingu finansowego	2 757 231	2 000 016
Inne	2 813	29 530
Odsetki	26 438	25 559
Razem brutto	22 635 541	15 600 256
Odpisy aktualizujące wartość należności	-608 389	-662 513
Razem netto	22 027 152	14 937 743

W grudniu 2007 r. Millennium Leasing Sp. z o.o. („ML”), dokonał transakcji sekurytyzacji portfela wierzytelności leasingowych o wartości mieszczącej się w przedziale określonego limitu do 850 mln zł („sekurytyzacja”, „transakcja”). Zawarta transakcja jest sekurytyzacją tradycyjną, tzn. polega na przeniesieniu prawa własności do sekurytyzowanych wierzytelności leasingowych przez ML na rzecz spółki specjalnego przeznaczenia Orchis Sp. z o.o. („Orchis”), która wyemitowała na bazie sekurytyzowanych aktywów dłużne papiery wartościowe. W wyniku sekurytyzacji ML uzyskał finansowanie działalności, i przeniósł ryzyko kredytowe związane sekurytyzowanymi aktywami do wysokości transzy podporządkowanej na Orchis. Z warunków umowy transakcji wynika prawo ML do sprzedaży na rzecz Orchis wierzytelności w okresie rewolwingowym, to jest w ciągu trzech lat od dnia podpisania umowy sekurytyzacji.

Zakup wierzytelności jest refinansowy przez Orchis w drodze emisji następujących serii obligacji o różnej hierarchii i zabezpieczonych sekurytyzowanymi wierzytelnościami.

Podmioty uczestniczące w finansowaniu Orchis to:

1. Europejski Bank Inwestycyjny – inwestor stałej transzy uprzywilejowanej (senior) opiewającej na 420.000.000 zł,
2. Galleon Capital LLC - inwestor: zmiennej transzy uprzywilejowanej (senior) o maksymalnym limicie 379.000.000 zł, oraz transzy pomostowej (mezzanine) opiewającej na 35.275.000 zł,
3. Europejski Fundusz Inwestycyjny – gwarant transzy mezzanine,
4. Millennium Leasing Sp. z o.o. – inwestor transzy podporządkowanej (junior) opiewającej docelowo na 15.725.000 zł.

W świetle zapisów MSR 39 warunki umowne sekurytyzacji ML nie spełniają przesłanek do usunięcia sekurytyzowanych aktywów z bilansu Grupy. W związku z tym Grupa rozpoznaje zobowiązanie z tytułu obligacji wyemitowanych przez spółkę Orchis. Warunki obligacji zostały ujawnione w **nocie (30c)**.

17b. Jakość portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom

	31.12.2007	31.12.2006
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (brutto)	22 635 541	15 600 256
- zagrożone utratą wartości	765 594	885 415
- niezagrożone utratą wartości	21 869 947	14 714 841
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	608 389	662 513
- na ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	383 451	485 686
- na poniesione ale jeszcze niezareportowane straty (IBNR)	224 938	176 827
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto)	22 027 152	14 937 743

W roku 2007 Bank dokonał sprzedaży wierzytelności z rozpoznaną utratą wartości w kwocie 128 669 tys. zł. Kwota odpisów z tytułu utraty wartości na sprzedawane wierzytelności wynosiła 103 245 tys. zł.

17c. Podział portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom według metody szacunku utraty wartości

	31.12.2007	31.12.2006
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (brutto)	22 635 541	15 600 256
- wyceniane indywidualnie	559 290	724 422
- wyceniane portfelowo	22 076 251	14 875 834
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	608 389	662 513
- utworzony na bazie analizy indywidualnej	245 713	382 144
- utworzony na bazie analizy kolektywnej	362 676	280 369
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto)	22 027 152	14 937 743

17d. Podział portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom według rodzaju klientów

	31.12.2007	31.12.2006
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (brutto)	22 635 541	15 600 256
- korporacyjnym	7 493 723	6 602 354
- indywidualnym	15 141 818	8 997 902
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	608 389	662 513
- utworzony na należności od klientów korporacyjnych	371 675	497 176
- utworzony na należności od klientów indywidualnych	236 714	165 337
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto)	22 027 152	14 937 743

17e. Kredyty i pożyczki udzielone klientom wg terminów zapadalności

	31.12.2007	31.12.2006
Rachunki bieżące	1 615 376	1 165 374
- do 1 miesiąca	451 624	452 421
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	317 112	540 327
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	1 572 660	1 971 532
- powyżej 1 roku do 5 lat	4 693 035	4 544 657
- powyżej 5 lat	13 839 127	6 815 951
- dla których termin zapadalności upłynął	119 893	84 435
Odsetki	26 715	25 559
Razem brutto	22 635 541	15 600 256

17f. Kredyty i pożyczki udzielone klientom wg struktury walutowej

	31.12.2007	31.12.2006
w walucie polskiej	10 769 093	6 714 156
w walutach obcych (po przeliczeniu na zł):	11 866 448	8 886 100
- waluta: USD	268 949	547 647
- waluta: EURO	1 085 733	1 108 558
- waluta: CHF	10 319 162	7 172 837
pozostałe waluty (w tys. zł)	192 604	57 058
Razem brutto	22 635 541	15 600 256

17g. Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Stan na początek okresu	662 513	665 463
Zmiana w wartości rezerw:	-54 124	-2 950
Odpisy dokonane w okresie	361 205	450 011
Wartości spisane w ciężar odpisów	-20 601	-44 597
Odwrócenie odpisów w okresie	-269 003	-388 945
Sprzedaż wierzytelności	-93 229	0
Zmiana z tytułu różnic kursowych	-33 207	-23 078
Inne	711	3 659
Stan na koniec okresu	608 389	662 513

17h. Należności z tytułu leasingu finansowego

	31.12.2007	31.12.2006
Należności (brutto) z tytułu leasingu finansowego	3 197 609	2 277 959
Niezrealizowane przychody finansowe	-440 378	-277 943
Należności (netto) z tytułu leasingu finansowego	2 757 231	2 000 016
Należności (brutto) z tytułu leasingu finansowego wg terminów zapadalności		
Poniżej 1 roku	1 197 039	912 074
Od 1 roku do 5 lat	1 876 220	1 299 770
Powyżej 5 lat	124 350	66 116
Razem	3 197 609	2 277 959
Należności (netto) z tytułu leasingu finansowego wg terminów zapadalności		
Poniżej 1 roku	1 011 128	784 076
Od 1 roku do 5 lat	1 647 552	1 158 371
Powyżej 5 lat	98 551	57 569
Razem	2 757 231	2 000 016

(18) INWESTYCYJNE AKTYWA FINANSOWE**18a. Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży**

	31.12.2007	31.12.2006
Dłużne papiery wartościowe	1 892 720	2 928 607
Papiery wartościowe Skarbu Państwa	1 540 449	2 585 954
a) bony	0	198 198
b) obligacje	1 540 449	2 387 756
Papiery wartościowe banku centralnego	165 939	165 480
a) bony	0	0
b) obligacje	165 939	165 480
Pozostałe papiery wartościowe:	186 332	177 173
a) notowane	138 106	123 555
b) nienotowane	48 226	53 618
Udziały i akcje w innych jednostkach	1 849	3 049
Inne instrumenty finansowe	0	0
Razem aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	1 894 569	2 931 656
Instrumenty dostępne do sprzedaży notowane na giełdzie	1 679 127	2 513 020
Instrumenty dostępne do sprzedaży nienotowane na giełdzie	215 442	418 636

18b. Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży

	31.12.2007	31.12.2006
- o stałej stopie procentowej	182 518	1 212 690
- o zmiennej stopie procentowej	1 710 202	1 715 917
Razem:	1 892 720	2 928 607

18c. Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży według terminów zapadalności

	31.12.2007	31.12.2006
- do 1 miesiąca	67 924	523
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	0	90 448
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	329 851	348 440
- powyżej 1 roku do 5 lat	1 491 716	2 302 516
- powyżej 5 lat	3 229	186 680
Razem	1 892 720	2 928 607

18d. Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Stan na początek okresu	2 931 656	4 824 838
Zwiększenia (zakup i naliczenie odsetek i dyskonta)	2 447 754	4 546 642
Zmniejszenia (sprzedaż i umorzenie)	-3 470 974	-6 417 173
Różnice z wyceny do wartości godziwej	-13 866	-22 632
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	-19
Inne	0	0
Stan na koniec okresu	1 894 569	2 931 656

18e. Inwestycyjne aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

	31.12.2007	31.12.2006
Dłużne papiery wartościowe	0	0
Papiery wartościowe Skarbu Państwa	0	0
a) bony	0	0
b) obligacje	0	0
Papiery wartościowe banku centralnego	0	0
a) bony	0	0
b) obligacje	0	0
Pozostałe papiery wartościowe:	0	0
a) notowane	0	0
b) nienotowane	0	0
Razem aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	0	0
Instrumenty utrzymywane do terminu wymagalności notowane na giełdzie	0	0
Instrumenty utrzymywane do terminu wymagalności nienotowane na giełdzie	0	0

18f. Dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności

	31.12.2007	31.12.2006
- o stałej stopie procentowej	0	0
- o zmiennej stopie procentowej	0	0
Razem:	0	0

18g. Instrumenty utrzymywane do terminu wymagalności według terminów zapadalności

	31.12.2007	31.12.2006
- do 1 miesiąca	0	0
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	0	0
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	0	0
- powyżej 1 roku do 5 lat	0	0
- powyżej 5 lat	0	0
Razem	0	0

18h. Zmiana stanu instrumentów utrzymywanych do terminu wymagalności

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Stan na początek okresu po korektach	0	78 636
Zwiększenia (zakup i naliczenie odsetek i dyskonta)	0	1 364
Zmniejszenia (sprzedaż i umorzenie)	0	-80 000
Stan na koniec okresu	0	0

18i. Inwestycje w jednostki podporządkowane

	31.12.2007	31.12.2006
Inwestycje w jednostki podporządkowane	5 100	7 016

18j. Zmiana stanu inwestycji w jednostki podporządkowane brutto

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Stan na początek okresu	16 188	16 188
- sprzedaż udziałów	-255	0
Stan na koniec okresu	15 933	16 188

18k. Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości inwestycji w jednostki podporządkowane

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Stan na początek okresu	9 172	7 207
Utworzenie/odwrócenie odpisów	1 661	1 965
Stan na koniec okresu	10 833	9 172

(19) NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU ZAKUPIONYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH Z OTRZYMANYM PRYZRZECZENIEM ODKUPU

19. Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu

	31.12.2007	31.12.2006
a) od klientów	28 768	15 502
b) odsetki	39	7
Razem	28 807	15 509

(20) RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

20a. Rzeczowe aktywa trwałe

	31.12.2007	31.12.2006
Środki trwałe:		
- grunty	1 553	1 575
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	191 285	184 014
- urządzenia techniczne i maszyny	52 371	41 691
- środki transportu	25 176	15 694
- inne środki trwałe	27 698	22 481
Środki trwałe w budowie	38 690	31 585
Zaliczki na środki trwałe w budowie	533	0
Razem	337 306	297 040

20b. Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych (wg grup rodzajowych) za okres 01.01.2007 - 31.12.2007

	grunty	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie i zaliczki	RAZEM
a) wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	2 117	367 819	329 656	31 232	107 165	31 585	869 574
b) zwiększenia (z tytułu)	0	51 181	29 506	14 802	19 902	61 063	176 454
- zakup	0	21 051	8 035	1 620	6 562	53 792	91 060
- przejęcie ze środków trwałych w budowie	0	18 427	16 689	0	12 489	0	47 605
- przyjęcie w ramach leasingu finansowego	0	0	0	13 182	0	0	13 182
- inne	0	11 703*	4 782	0	851	7 271	24 607
c) zmniejszenia (z tytułu)	19	28 031	74 709	7 307	12 778	53 424	176 268
- sprzedaż	19	19 373	48 282	7 001	1 559	0	76 234
- likwidacja	0	7 861	25 989	207	10 825	0	44 882
- rozliczenie środków trwałych w budowie	0	0	0	0	0	47 611	47 611
- inne	0	797	438	99	394	5 813	7 541
d) wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	2 098	390 969	284 453	38 727	114 289	39 224	869 760
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	39	145 350	286 824	15 538	81 167	0	528 918
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	3	24 293	-54 742	-1 987	1 951	0	-30 482
- odpis bieżący (RZiS)	0	40 389	19 813	4 681	13 673	0	78 556
- zmniejszenia z tytułu sprzedaży	0	-8 600	-48 191	-6 540	-1 111	0	-64 442
- zmniejszenia z tytułu likwidacji	0	-7 496	-25 925	-88	-10 602	0	-44 111
- inne	3	0	-439	-40	-9	0	-485
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	42	169 643	232 082	13 551	83 118	0	498 436
h) odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	503	38 455	1 141	0	3 517	0	43 616
- zwiększenie	0	0	0	0	0	0	0
- zmniejszenie	0	8 414	1 141	0	43	0	9 598
i) odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	503	30 041	0	0	3 474	0	34 018
j) wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	1 553	191 285	52 371	25 176	27 697	39 224	337 306

* Pozycja inne zwiększenia obejmuje nakłady wynikające z szacowanych kosztów demontażu i usunięcia składników aktywów w kwocie 11 mln zł ujęte w następstwie zaplanowanej na pierwszy kwartał 2008 r. zmiany siedziby Centrali Banku, co zostało opisane w **nocie (10)**

20c. Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych (wg grup rodzajowych) za okres 01.01.2006 - 31.12.2006

	grunty	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie i zaliczki	RAZEM
a) wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	463	271 240	334 740	24 718	97 074	17 778	746 013
b) zwiększenia (z tytułu)	1 850	111 644	30 163	11 498	22 663	75 505	253 323
- zakup	0	660	2 122	1 641	544	60 335	65 302
- przejęcie ze środków trwałych w budowie	0	17 198	17 850	2 113	19 712	0	56 873
- przyjęcie w ramach leasingu finansowego	0	0	0	7 744	0	0	7 744
- reklasifikacja z aktywów trwałych do zbycia	1 775	93 533	7 183	0	494	0	102 985
- inne	75	253	3 008	0	1 913	15 170	20 419
c) zmniejszenia (z tytułu)	196	15 065	35 247	4 984	12 572	61 698	129 762
- sprzedaż	196	4 301	14 249	4 893	4 769	0	28 408
- likwidacja	0	9 751	18 336	0	7 803	0	35 890
- rozliczenie środków trwałych w budowie	0	0	0	0	0	57 825	57 825
- inne (w tym przeniesienie do leasingu)	0	1 013	2 662	91	0	3 873	7 639
d) wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	2 117	367 819	329 656	31 232	107 165	31 585	869 574
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	48	108 592	294 097	15 774	80 428	0	498 939
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	-9	36 758	-7 273	-236	739	0	29 979
- odpis bieżący (RZiS)	0	19 785	16 133	4 341	10 307	0	50 566
- zmniejszenia z tytułu sprzedaży	-12	-1 193	-9 725	-4 516	-1 790	0	-17 236
- zmniejszenia z tytułu likwidacji	0	-6 849	-18 045	0	-7 277	0	-32 171
- odwrócenie zysków na inwestycjach w ramach Grupy	0	-4 009	0	0	0	0	-4 009
- reklasifikacja do odpisów z tytułu trwałej utraty wartości	0	0	0	0	-1 700	0	-1 700
- reklasifikacja z aktywów trwałych do zbycia	3	29 504	6 933	0	494	0	36 934
- inne	0	-480	-2 569	-61	705	0	-2 405
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	39	145 350	286 824	15 538	81 167	0	528 918
h) odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	11 238	1 713	0	2 000	0	14 951
- zwiększenie, w tym:	503	34 079	0	0	1 842	0	36 424
- reklasifikacja z aktywów trwałych do zbycia	503	34 029	0	0	0	0	34 532
- reklasifikacja z umorzenia	0	0	0	0	1 700	0	1 700
- zmniejszenie	0	6 862	572	0	325	0	7 759
i) odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	503	38 455	1 141	0	3 517	0	43 616
j) wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	1 575	184 014	41 691	15 694	22 481	31 585	297 040

(21) WARTOŚCI NIEMATERIALNE**21a. Wartości niematerialne**

	31.12.2007	31.12.2006
- koncesje, patenty, licencje, know how i podobne wartości, w tym:	18 157	21 578
- oprogramowanie komputerowe	18 157	21 578
- zaliczki na wartości niematerialne	5	0
Wartości niematerialne, razem	18 162	21 578

21b. Zmiana stanu wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) za okres 01.01.2007 - 31.12.2007

	koszty zakończonych prac rozwojowych	koncesje, patenty, licencje, know how i podobne wartości, w tym: oprogramowanie komputerowe	inne wartości niematerialne	zaliczki na wartości niematerialne	RAZEM	
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	25	400 413	190 293	4	0	400 442
b) zwiększenia (z tytułu)	0	5 555	5 555	0	5	5 560
- zakup	0	1 288	1 288	0	5	1 293
- przejęcie z inwestycji i zaliczek	0	6	6	0	0	6
- nakłady na wartości niematerialne	0	1 876	1 876	0	0	1 876
- inne	0	2 385	2 385	0	0	2 385
c) zmniejszenia (z tytułu)	0	451	451	0	0	451
- sprzedaż	0	0	0	0	0	0
- inne	0	451	451	0	0	451
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	25	405 517	195 397	4	5	405 551
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	25	378 835	168 715	4	0	378 864
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	0	8 525	8 525	0	0	8 525
- odpis bieżący (RW)	0	8 568	8 568	0	0	8 568
- inne	0	-43	-43	0	0	-43
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	25	387 360	177 240	4	0	387 389
h) odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0	0
i) odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	0	0	0	0	0
j) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	0	18 157	18 157	0	5	18 162

21c. Zmiana stanu wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) za okres 01.01.2006 - 31.12.2006

	koszty zakończonych prac rozwojowych	koncesje, patenty, licencje, know how i podobne wartości, w tym: oprogramowanie komputerowe	inne wartości niematerialne	zaliczki na wartości niematerialne	RAZEM	
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	25	394 861	184 741	82	64	395 032
b) zwiększenia (z tytułu)	0	8 955	8 955	0	0	8 955
- zakup	0	736	736	0	0	736
- przejęcie z inwestycji i zaliczek	0	352	352	0	0	352
- nakłady na wartości niematerialne	0	2 650	2 650	0	0	2 650
- inne	0	5 217	5 217	0	0	5 217
c) zmniejszenia (z tytułu)	0	3 403	3 403	78	64	3 545
- sprzedaż	0	60	60	0	0	60
- rozwiązanie rezerwy na nakłady	0	371	371	0	0	371
- inne	0	2 972	2 972	78	64	3 114
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	25	400 413	190 293	4	0	400 442
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	25	367 989	157 869	20	0	368 034
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	0	10 846	10 846	-16	0	10 830
- odpis bieżący (RW)	0	10 886	10 886	13	0	10 899
- inne	0	-40	-40	-29	0	-69
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	25	378 835	168 715	4	0	378 864
h) odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0	0
i) odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	0	0	0	0	0
j) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	0	21 578	21 578	0	0	21 578

(22) AKTYWA TRWAŁE DO ZBYCIA**22a. Aktywa trwałe do zbycia za okres 01.01.2007 - 31.12.2007**

	grunty	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	RAZEM
a) wartość na początek okresu	564	38 460	716	203	184	40 127
b) odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	-349	-13 199	-452	-61	-159	-14 220
c) wartość aktywów trwałych do zbycia netto na początek okresu	214	25 261	264	142	25	25 907
d) zmiany wartości w okresie, w tym:	-214	-36 549	-476	-55	-184	-37 478
- sprzedaż aktywów trwałych do zbycia	-214	-35 027	-476	-55	-184	-35 956
e) zmiana odpisów z tytułu utraty wartości w okresie, w tym:	0	12 717	212	55	159	13 142
- sprzedaż aktywów trwałych do zbycia	0	12 407	212	55	159	12 832
f) odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	-349	-482	-240	-6	0	-1 078
g) wartość aktywów trwałych do zbycia netto na koniec okresu	0	1 429	0	142	0	1 571

22b. Aktywa trwałe do zbycia za okres 01.01.2006 - 31.12.2006

	grunty	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	RAZEM
a) wartość na początek okresu	184 046	231 154	64 264	250	3 158	482 872
b) odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	-11 840	-171 077	-59 949	-108	-386	-243 360
c) wartość aktywów trwałych do zbycia netto na początek okresu	172 206	60 077	4 315	142	2 772	239 512
d) zmiany wartości w okresie, w tym:	-183 482	-192 694	-63 548	-47	-2 974	-442 745
- reklasyfikacja do rzeczowych aktywów trwałych	-1 772	-64 029	-250	0	0	-66 051
- sprzedaż aktywów trwałych do zbycia	-181 635	-129 357	-63 301	-47	-2 974	-377 314
e) zmiana odpisów z tytułu utraty wartości w okresie, w tym:	11 491	157 878	59 497	47	227	229 140
- reklasyfikacja do rzeczowych aktywów trwałych	503	34 029	0	0	0	34 532
- sprzedaż aktywów trwałych do zbycia	10 988	126 736	59 709	47	227	197 707
f) odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	-349	-13 199	-452	-61	-159	-14 220
g) wartość aktywów trwałych do zbycia netto na koniec okresu	214	25 261	264	142	25	25 907

(23) AKTYWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZCZONEGO**23a. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego**

	31.12.2007			31.12.2006		
	Aktywo z tytułu odroczonego podatku	Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto	Aktywo z tytułu odroczonego podatku	Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	39 349	6 474	45 822	15 460	-6 087	9 373
Wycena bilansowa instrumentów finansowych	10 090	-39 356	-29 266	16 417	-31 185	-14 768
Niezrealizowane należności/ zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	117 488	-97 362	20 127	163 142	-91 053	72 089
Odsetki do zapłacenia/otrzymania od lokat i papierów wartościowych	21 183	-80 404	-59 221	14 782	-32 287	-17 505
Odsetki i dyskonto od kredytów i wierzytelności	12 217	-24 872	-12 654	22 533	-73 131	-50 598
Przychody i koszty rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	0	-12 770	-12 770	3 925	-16 904	-12 979
Rezerwy na kredyty stanowiące różnice przejściowe	67 828	0	67 828	56 538	0	56 538
Świadczenia pracownicze	0	0	0	0	0	0
Rezerwy na koszty	24 722	0	24 722	37 319	0	37 319
Wycena aktywów inwestycyjnych oraz zabezpieczenia środków pieniężnych odniesiona na kapitał z aktualizacji wyceny	643	0	643		-2 317	-2 317
Straty podatkowe do odliczenia w przyszłości	15 614	0	15 614	47 990	0	47 990
Pozostałe	18 539	-5 775	12 763	8 932	-6 703	2 229
Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto	327 673	-254 065	73 609	387 038	-259 668	127 370

23b. Zmiany z tytułu różnic przejściowych

	31.12.2006	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitały	31.12.2007
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	9 373	36 449		45 822
Wycena bilansowa instrumentów finansowych	-14 768	-14 498		-29 266
Niezrealizowane należności/ zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	72 089	-51 962		20 127
Odsetki do zapłacenia/otrzymania od lokat i papierów wartościowych	-17 505	-41 716		-59 221
Odsetki i dyskonto od kredytów i wierzytelności	-50 598	37 944		-12 654
Przychody i koszty rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	-12 979	209		-12 770
Rezerwy na kredyty stanowiące różnice przejściowe	56 538	11 290		67 828
Świadczenia pracownicze	0	0		0
Rezerwy na przyszłe koszty	37 319	-12 597		24 722
Wycena aktywów inwestycyjnych oraz zabezpieczenia środków pieniężnych odniesiona na kapitał z aktualizacji wyceny	-2 317		2 960	643
Straty podatkowe do odliczenia w przyszłości	47 990	-32 376		15 614
Pozostałe	2 229	10 534		12 763
Razem	127 370	-56 723	2 960	73 609

23c. Zmiany z tytułu różnic przejściowych

	1.01.2006	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitały	31.12.2006
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	42 465	-33 092		9 373
Wycena bilansowa instrumentów finansowych	-11 444	-3 324		-14 768
Niezrealizowane należności/ zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-27 012	99 101		72 089
Odsetki do zapłacenia/otrzymania od lokat i papierów wartościowych	-12 273	-5 232		-17 505
Odsetki i dyskonto od kredytów i wierzytelności	-433	-50 165		-50 598
Przychody i koszty rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	-4 560	-8 419		-12 979
Rezerwy na kredyty stanowiące różnice przejściowe	40 454	16 084		56 538
Świadczenia pracownicze	0	0		0
Rezerwy na przyszłe koszty	35 170	2 149		37 319
Wycena aktywów inwestycyjnych oraz zabezpieczenia środków pieniężnych odniesiona na kapitał z aktualizacji wyceny	-6 478		4 161	-2 317
Straty podatkowe do odliczenia w przyszłości	85 602	-37 612		47 990
Pozostałe	15 994	-13 765		2 229
Razem	157 485	-34 275	4 161	127 370

23d. Zmiany podatku odroczonego

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	36 449	-33 092
Wycena bilansowa instrumentów finansowych	-14 498	-3 324
Niezrealizowane należności/ zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-51 962	99 101
Odsetki do zapłacenia/otrzymania od lokat i papierów wartościowych	-41 716	-5 232
Odsetki i dyskonto od kredytów i wierzytelności	37 944	-50 165
Przychody i koszty rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	209	-8 419
Rezerwy na kredyty stanowiące różnice przejściowe	11 290	16 084
Świadczenia pracownicze		0
Rezerwy na przyszłe koszty	-12 597	2 149
Straty podatkowe do odliczenia w przyszłości	-32 376	-37 612
Pozostałe	10 534	-13 765
Zmiany z tytułu podatku odroczonego odniesione na wynik	-56 723	-34 275
Zmiana z tytułu należności od Urzędu Skarbowego z tyt. Art. 38c	-772	1 564
Sprzedaż aktywa z tytułu odroczonego podatku jako część przedsiębiorstwa	0	1 139
Zmiana stanu różnic przejściowych poprzedniego okresu - ostateczna deklaracja CIT	0	0
Wycena aktywów inwestycyjnych oraz zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych odniesiona na kapitał z aktualizacji wyceny	2 960	4 160

23e. Kwota ujemnych różnic przejściowych, w związku z którymi nie ujęto w bilansie składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Rok wygaśnięcia różnic przejściowych	31.12.2007	31.12.2006
Bezterminowo	7 332	5 772
Razem	7 332	5 772

Wartość ujemnych różnic przejściowych prezentowana w powyższej tabeli została przeliczona obowiązującą stopą podatkową.

Bazując na zapisach MSR 12 Grupa dokonała kompensaty aktywa z tytułu podatku odroczonego z rezerwami z tytułu podatku odroczonego. W związku z faktem, że Grupa nie tworzy w świetle obowiązujących przepisów prawa grupy podatkowej, niniejsza kompensata została dokonana na poziomie poszczególnych podmiotów objętych konsolidacją.

	31.12.2007	31.12.2006
Aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	73 609	127 370
Rezerwa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-

(24) POZOSTAŁE AKTYWA

24. Pozostałe aktywa

	31.12.2007	31.12.2006
Koszty do rozliczenia w czasie	41 613	60 093
Dochody do otrzymania	674	251
Konta z tytułu rozliczeń międzybankowych	3 882	32 849
Konta rozliczeniowe z tytułu transakcji na instrumentach finansowych	63 533	129 051
Należności od dłużników różnych	107 489	55 606
Rozrachunki publiczno-prawne, w tym:	63 294	91 648
- z tytułu należności od Urzędu Skarbowego z tyt. Art. 38 a CIT	9 022	9 795
- z tytułu zapłaconego podatku od dywidendy	0	46 270
Prawo wieczystego użytkowania gruntu	5 155	5 155
Pozostałe	120 062	2 992
Razem pozostałe aktywa, brutto	405 702	377 646
Rezerwy	-11 381	-9 231
Razem pozostałe aktywa, netto	394 320	368 415

Pozycja pozostałe aktywa za rok 2007 obejmuje rozrachunki z tytułu prowadzonej przez Dom Maklerski działalności w wysokości 115 964 tys. zł.

Grupa nie posiada statusu podatkowej grupy kapitałowej w rozumieniu ustawy o CIT i każda z objętych konsolidacją spółek, funkcjonuje jako odrębny podatnik. W efekcie straty podatkowe, ulgi i wszelkiego typu przewidziane przez przepisy pomniejszenia podatku dochodowego, występujące (wygenerowane) w jednej spółce, nie mogą pomniejszać zobowiązań podatkowych innej spółki objętej konsolidacją.

(25) ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW

25a. Zobowiązania wobec banków

	31.12.2007	31.12.2006
W rachunku bieżącym	67 653	32 551
Depozyty terminowe	739 971	1 967 844
Otrzymane kredyty i pożyczki	1 750 732	1 592 574
Odsetki	10 332	7 236
Razem	2 568 688	3 600 205

W dniu 20 lipca 2007 r. pomiędzy Bankiem a konsorcjum złożonym z banków międzynarodowych została podpisana umowa średnioterminowej pożyczki konsorcjalnej. Kwota pożyczki wynosi 120.000.000 CHF. Oprocentowanie pożyczki jest zmienne, oparte na stawce LIBOR powiększonej o uzgodnioną w umowie marżę. Spłata pożyczki ma nastąpić w lipcu 2010 roku, z opcją przedłużenia – za zgodą stron umowy - o kolejne dwa okresy roczne (to jest do roku 2012)

Grupa (Bank) nie zarejestrowała żadnych naruszeń warunków umownych związanych ze zobowiązaniami z tytułu zaciągniętych pożyczek.

25b. Zobowiązania wobec banków wg terminów zapadalności

	31.12.2007	31.12.2006
Rachunki bieżące	67 653	32 551
- do 1 miesiąca	612 500	1 672 635
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	76 676	290 134
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	50 797	5 075
- powyżej 1 roku do 5 lat	1 458 945	1 323 231
- powyżej 5 lat	291 785	269 343
Odsetki	10 332	7 236
Razem	2 568 688	3 600 205

Saldo zobowiązań wobec Banków o terminie zapadalności powyżej 5 lat wynika z zawartej przez Bank w latach ubiegłych strukturyzowanej długoterminowej umowy z jednym kontrahentem. Umowa ta skutkowała jednoczesnym zaciągnięciem kredytu przez Bank oraz nabyciem zerokuponowych papierów wartościowych kontrahenta i dokonaniem przez Bank przedpłaty (zdyskontowanych) odsetek od kredytu za 10 ostatnich lat z góry. Do dnia 31 grudnia 2004 dokonana przedpłata, zgodnie z warunkami umowy, nie była zaliczana do rachunku zysków, bieżące odsetki od kredytu były naliczane liniowo a dyskonto z tytułu papierów wartościowych było rozliczane metodą wykładniczą.

Od momentu wdrożenia MSSF zastosowano wycenę według zamortyzowanego kosztu i efektywnej stopy procentowej, stosując między innymi jedną efektywną stopę procentową dla całej struktury oraz dokonując rozliczenia w czasie przedpłaconych kosztów.

25c. Zobowiązania wobec banków wg struktury walutowej

	31.12.2007	31.12.2006
w walucie polskiej	847 715	1 998 392
w walutach obcych (po przeliczeniu na zł):	1 720 973	1 601 813
- waluta: USD	28 885	173 951
- waluta: EURO	228 031	73 011
- waluta: CHF	1 464 057	1 354 851
Razem	2 568 688	3 600 205

(26) ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (PRZEZNACZONE DO OBROTU)

26. Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)

	31.12.2007	31.12.2006
Ujemna wycena pochodnych instrumentów finansowych	557 819	298 709
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	9 002	0
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat	566 821	298 709

Podział ujemnej wyceny instrumentów pochodnych na poszczególne typy instrumentów został zaprezentowany w notcie (15)

(27) INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIECZAJĄCE

Informacje zamieszczono w notcie (16) INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIECZAJĄCE

(28) ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW

28a. Zobowiązania wobec klientów wg struktury rodzajowej

	31.12.2007	31.12.2006
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	7 646 442	5 795 825
Rachunki bieżące	2 732 681	2 059 635
Depozyty terminowe	4 749 424	3 605 611
Inne	148 026	119 128
Naliczone odsetki	16 311	11 451
Zobowiązania wobec jednostek budżetowych	1 559 036	1 357 681
Rachunki bieżące	828 457	704 113
Depozyty terminowe	703 394	643 419
Inne	24 699	8 714
Naliczone odsetki	2 486	1 435
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	12 595 184	8 915 795
Rachunki bieżące	3 109 371	2 547 895
Depozyty terminowe	9 260 695	6 126 314
Inne	147 410	187 824
Naliczone odsetki	77 708	53 762
Razem	21 800 662	16 069 301

28b. Zobowiązania wobec klientów wg terminów zapadalności

	31.12.2007	31.12.2006
Rachunki bieżące	6 670 509	5 311 643
- do 1 miesiąca	7 496 349	5 815 534
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 910 705	2 184 790
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	5 486 891	2 351 384
- powyżej 1 roku do 5 lat	138 972	339 294
- powyżej 5 lat	731	8
Odsetki	96 505	66 648
Razem	21 800 662	16 069 301

28c. Zobowiązania wobec klientów wg struktury walutowej

	31.12.2007	31.12.2006
w walucie polskiej	19 632 033	13 948 848
w walutach obcych (po przeliczeniu na zł):	2 168 629	2 120 453
- waluta: USD	880 617	1 143 227
- waluta: EURO	1 177 345	911 882
- waluta: GBP	94 488	53 302
- waluta: CHF	7 369	7 979
pozostałe waluty (w tys. zł)	8 810	4 063
Razem	21 800 662	16 069 301

(29) ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU SPRZEDANYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH Z UDZIELONYM PRZYRZECZENIEM ODKUPU**29. Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu**

	31.12.2007	31.12.2006
a) od banków	186 003	85 947
b) od klientów	537 565	1 341 295
c) odsetki	2 408	892
Razem	725 976	1 428 134

(30) ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

30a. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

	31.12.2007	31.12.2006
Wyemitowane obligacje i bony dłużne	851 474	0
Weksle własne	0	5 705
Odsetki	0	0
Razem	851 474	5 705
- do 1 miesiąca	134 356	0
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	0	0
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	0	5 705
- powyżej 1 roku do 5 lat	0	0
- powyżej 5 lat	717 118	0
Odsetki	0	0
Razem	851 474	5 705

30b. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Stan na początek okresu	5 705	69 436
Zwiększenia, z tytułu:	851 474	6 240
- emisja obligacji w ramach transakcji sekurytyzacji portfela należności leasingowych	717 118	0
- emisja krótkoterminowych obligacji przez podmiot zależny	134 356	0
- zakup weksla przez NBP	0	5 705
- naliczenie dyskonta /odsetek	0	535
Zmniejszenia, z tytułu:	-5 705	-69 971
- wykup obligacji	0	-45 760
- wykup weksla od NBP	-5 705	-22 836
- rozliczenie dyskonta/wypłata odsetek	0	-1 375
Stan na koniec okresu	851 474	5 705

30c. Dłużne papiery wartościowe wg rodzaju

Wg stanu na 31.12.2007	Wartość bilansowa	Warunki oprocentowania	Termin wykupu	Rynek notowań
Millennium Leasing Sp. z o.o. - obligacje Seria A13	134 356	6,17%	29.01.2008	-
Obligacje wyemitowane w procesie sekurytyzacji portfela należności leasingowych:				
Orchis Sp. z o.o. - Senior Bond	229 118	1MWIBOR+26,0bp	20.12.2016	-
Orchis Sp. z o.o. - Senior Bond	420 000	1MWIBOR+26,0bp	20.12.2016	-
Orchis Sp. z o.o. - Mezzanine Bond	68 000	1MWIBOR+215,0bp	20.12.2016	-

30d. Dłużne papiery wartościowe wg rodzaju

Wg stanu na 31.12.2006	Wartość bilansowa	Warunki oprocentowania	Termin wykupu	Rynek notowań
Bank Millennium S.A. - weksel restrukturyzacyjny	5 705	1,00%	04.11.2007	nie notowane

(31) REZERWY**31a. Rezerwy**

	31.12.2007	31.12.2006
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	12 351	10 400
Razem	12 351	10 400

31b. Zmiana stanu rezerw

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
<i>Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe</i>		
Stan na początek okresu	10 400	16 468
Utworzenie rezerw	9 692	26 842
Rozwiązanie rezerw	-7 639	-32 879
Różnice kursowe	-102	-31
Stan na koniec okresu	12 351	10 400

Informacja o rezerwach na roszczenia ze spraw spornych znajduje się w **nocie (33)****(32) REZERWA NA ODROZONY PODATEK DOCHODOWY**

	31.12.2007	31.12.2006
32. Rezerwa na odroczony podatek dochodowy	0	0

(33) POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

33a. Pozostałe zobowiązania

	31.12.2007	31.12.2006
Krótkoterminowe	588 031	684 805
Koszty do zapłacenia - premie, wynagrodzenia	78 429	58 515
Koszty do zapłacenia - pozostałe	80 650	84 771
Konta z tytułu rozliczeń międzybankowych	100 347	208 271
Konta rozliczeniowe z tytułu transakcji na instrumentach finansowych	24	153 471
Wierzyciele różni	89 781	56 454
Zobowiązania wobec budżetu	7 658	10 741
Przychody przyszłych okresów	22 559	18 335
Rezerwy na niewykorzystane urlopy	14 530	13 096
Rezerwy na roszczenia sporne	10 151	7 629
Pozostałe	183 903	73 522
Długoterminowe	48 865	56 294
Rezerwy na odprawy emerytalne	6 143	8 680
Przychody przyszłych okresów	894	627
Rezerwy na roszczenia sporne	12 158	12 158
Koszty do zapłacenia - pozostałe	183	1 030
Pozostałe	29 487	33 800
Razem	636 897	741 099

Pozycja pozostałe zobowiązania za rok 2007 obejmuje rozrachunki z tytułu prowadzonej przez Dom Maklerski działalności w wysokości 110 143 tys. zł.

33b. Zmiana stanu rezerw na roszczenia sporne

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Stan na początek okresu	19 787	939
Utworzenie rezerw	2 432	19 095
Wykorzystanie/Reklasyfikacja rezerw	90	-247
Stan na koniec okresu	22 309	19 787

33c. Zmiana stanu rezerw na niewykorzystane urlopy

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Stan na początek okresu	13 096	13 548
Utworzenie rezerw	2 903	175
Wykorzystanie rezerw	-1 469	-627
Stan na koniec okresu	14 530	13 096

33d. Zmiana stanu rezerw na odprawy emerytalne

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Stan na początek okresu	8 680	5 896
Utworzenie/Odwrócenie rezerw	-2 096	2 803
Wykorzystanie rezerw	-441	-19
Stan na koniec okresu	6 143	8 680

(34) ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE

34a. Zobowiązania podporządkowane

	31.12.2007	31.12.2006
Nazwa jednostki	-	-
Waluta pożyczki	EUR	EUR
Wartość pożyczki w walucie	230 000	80 000
Wartość pożyczki w PLN	823 860	306 496
Warunki oprocentowania	80 mln EUR - 6,360% 150 mln EUR - 6,337%	5,19%
Termin wymagalności	80 mln EUR - 12.12.2011 r. 150 mln EUR - 20.12.2017 r.	12.12.2011 r.
Odsetki	2 175	813
Stan bilansowy zobowiązań podporządkowanych	826 035	307 309

34b. Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Stan na początek okresu	307 309	309 504
Zwiększenia, z tytułu:	562 570	14 006
- emisja obligacji podporządkowanych	543 450	0
- naliczenie odsetek	19 120	14 006
Zmniejszenia, z tytułu:	-43 844	-16 201
- spłata odsetek	-17 759	-13 913
- różnice kursowe	-26 085	-2 288
Stan zobowiązań podporządkowanych na koniec okresu	826 035	307 309

W grudniu 2007 Bank dokonał emisji obligacji podporządkowanych (na podstawie art. 127 ust. 3 pkt 2 lit. b ustawy Prawo bankowe) o łącznej wartości 150.000.000 EUR (150 sztuk Obligacji o wartości nominalnej 1.000.000 EUR każda).

Obligacje będą wykupione po wartości nominalnej po dziesięciu latach od daty emisji, lub przed terminem zapadalności w szczególności w przypadku skorzystania przez Bank z opcji call, jednak nie wcześniej niż po upływie 5 lat od daty emisji. Przedterminowy wykup będzie wymagał uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego lub innego właściwego w danym czasie organu sprawującego nadzór nad działalnością Banku.

Oprocentowanie Obligacji jest oparte na stawce sześciomiesięcznego EURIBOR, powiększonej o marżę w wysokości 1,54% przez pierwsze 5 lat od daty emisji. O ile Obligacje nie zostaną wykupione po pięciu latach, marża ulegnie zwiększeniu o 50 p.b.,

Obligacje zostały nabyte w wartości nominalnej przez spółkę zależną Banku - MB Finance AB (objętą konsolidacją), która wyemitowała obligacje o tej samej wartości. Obligacje wyemitowane przez MB Finance AB zostały uplasowane przez Banco BCP Investimento wśród inwestorów docelowych.

W trakcie 2007 i 2006 roku Grupa nie odnotowała żadnych opóźnień w płatności rat kapitałowych lub odsetkowych, ani nie naruszyła żadnych innych postanowień umownych wynikających ze swoich zobowiązań podporządkowanych.

(35) KAPITAŁ WŁASNY

35a. KAPITAŁ ZAKŁADOWY

Kapitał podstawowy Banku Millennium S.A. (stanowiący jednocześnie kapitał podstawowy Grupy) wynosi 849 181 744 zł i dzieli się na 849 181 744 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda, co prezentuje poniższa tabela.

KAPITAŁ ZAKŁADOWY				Wartość nominalna jednej akcji = 1 zł.			
Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Liczba akcji	Wartość serii / emisji	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy
A	imienne założycielskie	x2 co do głosu	106 850	106 850	gotówka	30.06.1989	30.06.1989
B1	imienne zwykłe		150 000	150 000	gotówka	13.06.1990	01.01.1990
B2	imienne zwykłe		150 000	150 000	gotówka	13.12.1990	01.01.1990
C	na okaziciela zwykłe		4 693 150	4 693 150	gotówka	17.05.1991	01.01.1991
D1	na okaziciela zwykłe		1 700 002	1 700 002	gotówka	31.12.1991	01.01.1992
D2	na okaziciela zwykłe		2 611 366	2 611 366	gotówka	31.01.1992	01.01.1992
D3	na okaziciela zwykłe		1 001 500	1 001 500	gotówka	10.03.1992	01.01.1992
E	na okaziciela zwykłe		6 000 000	6 000 000	gotówka	28.05.1993	01.01.1992
F	na okaziciela zwykłe		9 372 721	9 372 721	gotówka	10.12.1993	01.01.1993
G	na okaziciela zwykłe		8 000 000	8 000 000	gotówka	30.05.1994	01.10.1993
H	na okaziciela zwykłe		7 082 129	7 082 129	gotówka	24.10.1994	01.10.1994
Podwyższenie wart. nominalnej akcji z 1 do 4 PLN				122 603 154	kapitał zapasowy	24.11.1994	
Split akcji w stosunku 1:4			122 603 154			5.12.1994	
I	na okaziciela zwykłe		65 000 000	65 000 000	gotówka	12.08.1997	01.10.1996
J	na okaziciela zwykłe		196 120 000	196 120 000	kapitały Banku Gdańskiego S.A.	12.09.1997	01.10.1996
K	na okaziciela zwykłe		424 590 872	424 590 872	gotówka	31.12.2001	01.01.2001
Liczba akcji razem			849 181 744				
Kapitał akcyjny razem				849 181 744			

W okresie sprawozdawczym nie były dokonywane konwersje akcji z imiennych na okaziciela. Liczba akcji imiennych wg stanu na dzień 31.12.2007 r. wynosiła 109 356, z czego 62 200 akcji to akcje założycielskie.

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym kapitał podstawowy Grupy nie ulegał zmianom. Najwięksi akcjonariusze jednostki dominującej Grupy – Banku (powyżej 5% udział w głosach WZA) przedstawiali się następująco:

Akcjonariusze według stanu na 31.12.2007 r.

<i>Akcjonariusz</i>	<i>Ilość akcji</i>	<i>% udział w kapitale zakładowym</i>	<i>Ilość głosów</i>	<i>% udział w głosach na WZA</i>
Banco Comercial Portugues S.A.	556 325 794	65,51	556 325 794	65,51

Akcjonariusze według stanu na 31.12.2006 r.

<i>Akcjonariusz</i>	<i>Ilość akcji</i>	<i>% udział w kapitale zakładowym</i>	<i>Ilość głosów</i>	<i>% udział w głosach na WZA</i>
Banco Comercial Portugues S.A.	556 325 794	65,51	556 325 794	65,51

Dane dotyczące ilości akcji, procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu przygotowane zostały w oparciu o informacje zawarte w zawiadomieniach skierowanych do Banku przez akcjonariuszy, na podstawie art. 69 ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego obrotu oraz o spółkach publicznych.

Zgodnie z wymogami MSSF 1 (Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy) Grupa Kapitałowa ma obowiązek zastosować do sporządzania sprawozdań finansowych MSR 29 (Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji) retrospektywnie.

Na podstawie paragrafu 24 MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji” składniki kapitału własnego (za wyjątkiem zysków zatrzymanych oraz wszelkich nadwyżek z aktualizacji wyceny aktywów) powinny zostać przekształcone przy zastosowaniu ogólnego indeksu cen, poczynwszy od daty, w której kapitały te zostały wniesione lub powstały w inny sposób za okres, w którym gospodarka, w której dany podmiot prowadzi działalność, była gospodarką w myśl MSR 29 hiperinflacyjną.

Efekt przeliczenia odpowiednich składników kapitału własnego wskaźnikami inflacji powinien zostać ujęty drugostronnie w niepodzielnym wyniku finansowym lat ubiegłych. Zastosowanie przepisów paragrafu 24 MSR 29 spowodowałoby wzrost kapitału zakładowego i kapitału zapasowego – nadwyżki ceny emisyjnej akcji nad ich wartością nominalną o kwotę 222 907 tys. zł. (zgodnie z poniższą tabelą) i jednocześnie obciążenie w takiej samej wysokości niepodzielnego wyniku finansowego lat ubiegłych.

Kapitał:	Zmiana w tys. zł
- zakładowy	110 487
- zapasowy	112 420
Razem	222 907

Pełne wprowadzenie wymogów MSR 29 rodziłoby skutki prawne w związku z koniecznością zmiany kapitału akcyjnego na podstawie Kodeksu Spółek Handlowych i Prawa Bankowego. Jednocześnie z uwagi na fakt, że efekty przeszacowania, o których mowa powyżej, nie mają wpływu na zmianę wartości aktywów netto Grupy Kapitałowej, Zarząd Banku uważa, że ujęcie takiej korekty nie miałoby istotnego wpływu na prawidłowość i rzetelność przedstawienia sytuacji finansowej prezentowanej w niniejszym sprawozdaniu.

35b. KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY

Kapitał z aktualizacji wyceny Grupy powstaje w rezultacie rozpoznania:

- efektu wyceny (według wartości godziwej) aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży w kwocie netto, to jest po uwzględnieniu podatku odroczonego. Wyksięgowanie niniejszych wartości z kapitału z aktualizacji wyceny następuje w momencie wyłączenia z ksiąg rachunkowych całości lub części wycenianych aktywów (efekt wyceny jest wtedy odnoszony do rachunku zysków i strat),
- efektu wyceny (według wartości godziwej) instrumentów pochodnych stanowiących zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych w kwocie netto, to jest po uwzględnieniu podatku odroczonego. W kapitale z aktualizacji wyceny, ujmowana jest część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym przepływy pieniężne, która stanowi efektywne zabezpieczenie natomiast nieefektywna część zysków lub strat związanych z tym instrumentem zabezpieczającym ujmowana jest w rachunku zysków i strat.

Kapitał z aktualizacji wyceny

	31.12.2007	31.12.2006
Efekt wyceny (brutto)	-3 385	12 199
Podatek odroczonego	643	-2 318
Efekt wyceny netto	-2 742	9 881

Źródła zmian kapitału z aktualizacji wyceny przedstawiają się następująco (dane w tys. zł):

Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży 1.01.2007 - 31.12.2007

	Wartość brutto	Podatek odroczonego	Razem
Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu	11 459	-2 177	9 282
Przeniesienie do rachunku zysków i strat okresu w efekcie sprzedaży	-7 125	1354	-5 771
Zmiana kapitałów w związku z zapadalnością papierów wartościowych	1 769	-336	1 433
Zyski/straty z rewaluacji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesione na kapitał własny	-8 510	1 617	-6 893
Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu	-2 407	457	-1 949

Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży
1.01.2006 - 31.12.2006

	Wartość brutto	Podatek odroczony	Razem
Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu	34 091	-6 479	27 612
Przeniesienie do rachunku zysków i strat okresu w efekcie sprzedaży	-1 277	244	-1 033
Zmiana kapitałów w związku z zapadalnością papierów wartościowych	-9 130	1 735	-7 395
Zyski/straty z rewaluacji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesione na kapitał własny	-12 225	2 323	-9 902
Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu	11 459	-2 177	9 282

Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne
1.01.2007 - 31.12.2007

	Wartość brutto	Podatek odroczony	Razem
Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu	739	-140	599
Zyski/straty z wyceny instrumentu zabezpieczającego odniesione do kapitału z aktualizacji wyceny w ciągu okresu sprawozdawczego	-1 718	326	-1 392
Zyski/straty usunięte z kapitału własnego i odniesione na wynik finansowy za okres sprawozdawczy			0
Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu	-979	186	-793

Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne
1.01.2006 - 31.12.2006

	Wartość brutto	Podatek odroczony	Razem
Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu	0	0	0
Zyski/straty z wyceny instrumentu zabezpieczającego odniesione do kapitału z aktualizacji wyceny w ciągu okresu sprawozdawczego	739	-140	599
Zyski/straty usunięte z kapitału własnego i odniesione na wynik finansowy za okres sprawozdawczy	0	0	0
Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu	739	-140	599

35c. Zyski zatrzymane

	kapitał zapasowy	kapitał rezerwowy	fundusz ogólnego ryzyka bankowego	niepodzielony wynik	RAZEM
Zyski zatrzymane na początek okresu 01.01.2007	224 439	100 736	88 366	471 008	884 549
- podział zysku, w tym:					
- wypłata dywidendy	0	0	0	-144 361	-144 361
- wynik netto bieżącego okresu	0	0	0	461 595	461 595
Zyski zatrzymane na koniec bieżącego okresu 31.12.2007	224 439	100 736	88 366	788 242	1 201 783

35d. Zyski zatrzymane

	kapitał zapasowy	kapitał rezerwowy	fundusz ogólnego ryzyka bankowego	niepodzielony wynik	RAZEM
Zyski zatrzymane na początek okresu 01.01.2006	110 507	243 700	88 366	599 747	1 042 320
- podział zysku, w tym:					
- odpis z zysku na kapitał zapasowy	140 237	0	0	-140 237	0
- wypłata dywidendy	0	0	0	-458 558	-458 558
- pokrycie straty z lat ubiegłych	-26 305	-142 964	0	169 269	0
- wynik netto bieżącego okresu	0	0	0	300 787	300 787
Zyski zatrzymane na koniec bieżącego okresu 31.12.2006	224 439	100 736	88 366	471 008	884 549

IX. DYWIDENDY ZA ROK 2006 I 2007

W dniu 26.03.2007 r. ZWZA Banku podjęło uchwałę o przeznaczeniu na wypłatę dywidendy z zysku za rok 2006 kwoty 144.360.896,48 zł, co daje 0,17 zł brutto na jedną akcję, wypłata dywidendy nastąpiła w dniu 23.05.2007 r.

Zarząd Banku zaproponuje na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Banku wypłatę dywidendy z zysku za rok 2007 w kwocie 0,19 zł na akcję, co stanowi łączną kwotę 161,3 mln zł oraz 35% zysku skonsolidowanego za rok 2007.

X. WARTOŚĆ GODZIWA

Najlepszym odzwierciedleniem wartości godziwej instrumentów finansowych jest ich wartość rynkowa. W przypadku wielu produktów i transakcji, dla których wartość rynkowa nie jest dostępna, wartość godziwa musi być szacowana za pomocą wewnętrznych modeli opartych na dyskontowaniu przepływów finansowych.

Przepływy finansowe dla różnych instrumentów są wyznaczane zgodnie z ich indywidualną charakterystyką, a czynniki dyskontujące uwzględniają zmiany w czasie zarówno rynkowych stóp procentowych, jak i marż.

Wszystkie modelowe oszacowania zawierają pewną dozę arbitralności i dlatego odzwierciedlają wyłącznie wartość instrumentów, dla których zostały stworzone. W tych warunkach prezentowane wartości różnic między wartościami godziwymi i bilansowymi nie mogą być rozumiane jako korekty wartości ekonomicznej Grupy Banku Millennium.

Główne założenia i metody zastosowane do oszacowania wartości godziwej aktywów i pasywów Banku są następujące:

Należności i zobowiązania wobec banków (umowa strukturyzowana)

Jest to transakcja, na którą składa się jednoczesne nabycie długoterminowej zero kuponowej obligacji oraz zaciągnięcie długoterminowej pożyczki stało procentowej od emitenta obligacji.

Wartość godziwa obu stron transakcji została oszacowana poprzez zdyskontowanie związanych z nią przepływów finansowych w terminie zapadalności/wymagalności przy zastosowaniu bieżącej stopy zero kuponowej oraz marży przeskalowanej w celu dostosowania do bieżącego poziomu stóp rynkowych.

Pozostałe należności i zobowiązania wobec banków

Wartość godziwa tych instrumentów finansowych została wyznaczona poprzez zdyskontowanie bieżącymi stopami przyszłych przepływów kapitałowych i odsetkowych przy założeniu ich wystąpienia w terminach kontraktowych.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Wartość godziwa instrumentów tego rodzaju bez terminu zapadalności oraz o krótkich terminach zapadalności, ze względu na ich krótkoterminowy charakter oraz stabilną w czasie politykę Banku w odniesieniu do tego portfela, jest zbliżona do wartości bilansowej.

Wartość godziwa instrumentów o określonym długim terminie zapadalności została oszacowana poprzez zdyskontowanie związanych z nimi przepływów finansowych w terminach i na warunkach wynikających z umów przy zastosowaniu bieżących stóp zero kuponowych oraz marż na ryzyko kredytowe.

W przypadku kredytów mieszkaniowych, ze względu na ich długoterminowy charakter, do oszacowania przyszłych przepływów finansowych dodatkowo został uwzględniony efekt wcześniejszej spłaty.

Od wartości godziwej portfela kredytowego została odjęta wartość rynkowa swapów stopy procentowej (IRS) zabezpieczających ryzyko stopy procentowej portfela kredytów konsumpcyjnych i transakcji leasingowych zawartych w strategiach zabezpieczających.

Zobowiązania wobec klientów

Wartość godziwa tego rodzaju instrumentów bez terminu wymagalności lub o terminie wymagalności poniżej 3 miesięcy została uznana przez Bank za zbliżoną do wartości bilansowej.

Wartość godziwa instrumentów o terminie wymagalności równym 3 lub więcej miesięcy została wyznaczona poprzez zdyskontowanie bieżącymi stopami przyszłych przepływów kapitałowych i odsetkowych przy założeniu ich wystąpienia w terminach kontraktowych.

Zobowiązania podporządkowane

Wartość godziwa tego rodzaju instrumentów finansowych została oszacowana na podstawie modelu stosowanego do wyznaczania wartości rynkowej obligacji o zmiennym oprocentowaniu przy bieżącym poziomie stóp rynkowych i historycznej marży na ryzyko kredytowe. Przyjęto założenie, że wartość godziwa obligacji podporządkowanej wyemitowanej w grudniu 2007 r. jest równa wartości księgowej.

Poniższa tabela przedstawia wyniki opisanych wyżej analiz na dzień 31 grudnia 2007 roku:

Dane w milionach zł			
Instrument finansowy	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Różnica
Należności od banków – umowa strukturyzowana	322,40	291,79	30,62
Zobowiązania wobec banków – umowa strukturyzowana	322,40	291,79	30,62
Razem netto			0
Obligacja NBP	166,47	165,94	0,53
Obligacje pozarządowe	87,76	88,18	-0,42
Depozyty międzybankowe udzielone	685,71	685,78	-0,06
Należności od klientów	16 811,78	16 682,91	128,87
Leasing	2 691,62	2 687,38	4,24
Kredyty konsorcjalne	1 465,33	1 458,95	6,39
Depozyty międzybankowe przyjęte	744,17	744,39	-0,23
Depozyty Klientów o stałym oprocentowaniu	5 625,81	5 636,73	-10,92
Zobowiązania podporządkowane	826,33	826,04	0,29

Poniższa tabela przedstawia dane wg stanu na dzień 31 grudnia 2006 roku:

Dane w milionach zł			
Instrument finansowy	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Różnica
Należności od banków – umowa strukturyzowana	326,42	269,42	57,00
Zobowiązania wobec banków – umowa strukturyzowana	326,42	269,42	57,00
Razem netto			0,00
Obligacja NBP	167,19	165,48	1,71
Obligacje pozarządowe	53,47	53,62	-0,15
Depozyty międzybankowe udzielone	927,99	928,18	-0,20
Depozyty międzybankowe przyjęte	1 962,07	1 962,02	0,05
Należności od klientów	7 867,42	7 724,50	142,93
Leasing	1 954,63	1 929,11	25,52
Depozyty Klientów o stałym oprocentowaniu	2 283,76	2 282,82	0,94
Zobowiązania podporządkowane	307,47	306,50	0,97

XI. DANE O AKTYWACH, KTÓRE STANOWIĄ ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ

Na dzień 31.12.2007 r. następujące aktywa Banku stanowiły zabezpieczenie zobowiązań:

				w tys. PLN	
Lp.	Rodzaj aktywa	Portfel	Zabezpieczane zobowiązanie	Wartość nominalna aktywa	Wartość bilansowa aktywa
1.	Obligacje skarbowe DZ0109	dostępne do sprzedaży	kredyt lombardowy udzielany Bankowi przez NBP	75 000	79 085
2.	Obligacje skarbowe DZ0110	dostępne do sprzedaży	kredyt lombardowy udzielany Bankowi przez NBP	120 000	127 588
3.	Obligacje skarbowe DZ0811	dostępne do sprzedaży	wstępny depozyt zabezpieczający transakcje na kontraktach terminowych na obligacje	500	504
4.	Bony skarbowe 080319	przeznaczone do obrotu	zabezpieczenie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	6 960	6 879
5.	Bony skarbowe 080903	przeznaczone do obrotu	zabezpieczenie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	43 350	41 745
6.	Środki pieniężne		wpłata na Fundusz Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Terminowych	70	70
RAZEM				245 880	255 871

Warunki umów ustanowienia zabezpieczeń zobowiązań Banku nie odbiegają od obowiązujących powszechnie na rynku standardów.

Na dzień 31.12.2006 r. następujące aktywa Banku stanowiły zabezpieczenie zobowiązań:

				w tys. PLN	
Lp.	Rodzaj aktywa	Portfel	Zabezpieczane zobowiązanie	Wartość nominalna aktywa	Wartość bilansowa aktywa
1.	Obligacje skarbowe DZ0109	dostępne do sprzedaży	zastaw na rzecz NBP - zabezpieczenie pomocy otrzymanej przez Bank od NBP	54 825	58 699
2.	Obligacje skarbowe DZ0109	przeznaczone do obrotu	kredyt lombardowy udzielany Bankowi przez NBP	75 000	80 300
3.	Obligacje skarbowe DZ0110	dostępne do sprzedaży	kredyt lombardowy udzielany Bankowi przez NBP	120 000	129 505
4.	Obligacje skarbowe DZ0811	dostępne do sprzedaży	wstępny depozyt zabezpieczający transakcje na kontraktach terminowych na obligacje	500	508
5.	Bony skarbowe 070808	dostępne do sprzedaży	zabezpieczenie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	44 000	42 902
6.	Środki pieniężne		wpłata na Fundusz Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Terminowych	70	70
RAZEM				294 395	311 984

XII. PAPIERY WARTOŚCIOWE STANOWIĄCE PRZEDMIOT TRANSAKCJI Z PRYZRZECZENIEM ODKUPU

Na dzień 31.12.2007 r. następujące papiery wartościowe (prezentowane w bilansie Grupy) stanowiły przedmiot transakcji z przyrzeczeniem odkupu (SBB):

Rodzaj papieru wartościowego	Portfel	Wartość nominalna	Wartość bilansowa
Obligacje skarbowe	dostępne do sprzedaży	77 053	79 034
Obligacje skarbowe	przeznaczone do obrotu	632 806	646 943
RAZEM		709 859	725 977

W następstwie zawarcia transakcji z przyrzeczeniem odkupu, których przedmiotem są papiery wartościowe prezentowane w powyższej tabeli, Bank jest narażony na ryzyka analogiczne jak w przypadku posiadania papierów wartościowych o tej samej charakterystyce we własnym portfelu.

Na dzień 31.12.2006 r. następujące papiery wartościowe (prezentowane w bilansie Grupy) stanowiły przedmiot transakcji z przyrzeczeniem odkupu (SBB):

Rodzaj papieru wartościowego	Portfel	Wartość nominalna	Wartość bilansowa
Obligacje skarbowe	dostępne do sprzedaży	511 228	509 282
Obligacje skarbowe	przeznaczone do obrotu	843 318	841 752
Bony skarbowe	dostępne do sprzedaży	77 990	77 100
RAZEM		1 432 536	1 428 134

XIII. DODATKOWE OBJAŚNIENIA DO RACHUNKU PRZEPŁYWÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

Na potrzeby sprawozdania z przepływów środków pieniężnych jako środki pieniężne i ich ekwiwalenty Grupa sklasyfikowała następujące aktywa finansowe:

Dane w tys. zł

	31.12.2007	31.12.2006
Gotówka w kasie i środki na rachunkach w Banku Centralnym	1 257 128	965 834
Należności z tytułu lokat międzybankowych (*)	782 447	551 138
Dłużne papiery wyemitowane przez Skarb Państwa (*)	133 108	125 775
w tym: dostępne do sprzedaży	27 967	89 808
w tym: przeznaczone do obrotu	105 141	35 967
Razem	2 172 683	1 642 747

(*) aktywa finansowe z terminem zapadalności poniżej 3 miesięcy

Na potrzeby sprawozdania z przepływów środków pieniężnych przyjęto następującą klasyfikację rodzajów działalności:

1. działalność operacyjna – obejmuje podstawowy zakres działalności związany ze świadczeniem usług przez jednostki Grupy, obejmujący działania mające na celu wygospodarowanie zysku, a nie będące działalnością inwestycyjną lub finansową,

2. działalność inwestycyjna obejmuje czynności związane z nabywaniem i zbywaniem składników majątku trwałego w szczególności aktywów finansowych nie sklasyfikowanych do kategorii przeznaczone do obrotu, akcji i udziałów w jednostkach podporządkowanych oraz rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych.
3. działalność finansowa obejmuje działania związane z pozyskiwaniem środków w formie kapitałów bądź zobowiązań jak również obsługę źródeł finansowania.

XIV. INFORMACJE O PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI POWIERNICZEJ

Na dzień 31.12.2007 r. Departament Powierniczy (DPO) prowadził 4 586 rachunków papierów wartościowych, na których były przechowywane aktywa Klientów o łącznej wartości 58,68 miliarda PLN, co stanowiło wzrost o 97% w stosunku do grudnia 2006. Przychody netto na działalności powierniczej na dzień 31.12.2007 wyniosły 8,6 miliona PLN (spadek o 3,3% r/r), a wynik 4,58 miliona PLN (spadek o 10% r/r).

DPO pełni funkcję banku depozytariusza dla 17 funduszy inwestycyjnych z grupy Millennium TFI S.A. oraz 16 funduszy inwestycyjnych FORUM TFI S.A. W 2007 roku DPO pozyskał 30 nowych klientów korporacyjnych oraz sfinalizowało negocjacje oferty świadczenia usług banku depozytariusza dla nowo powstałego SATUS TFI, które będzie zarządzało 5 funduszami zamkniętymi.

W związku z rosnącym zainteresowaniem klientów instytucji finansowych DPO rozpoczął prace mające na celu poszerzenie oferty usług powierniczych o zagraniczne rynki kapitałowe z regionu CEE. W tym celu została nawiązana ścisła współpraca z Millennium BCP, które będzie pełniło rolę globalnego powiernika.

XV. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

(1) Opis transakcji z podmiotami powiązanymi

Wszelkie transakcje dokonane pomiędzy podmiotami Grupy w roku 2007 były zawierane na warunkach rynkowych i wynikały z bieżącej działalności. Poniżej przedstawione zostały wyeliminowane w procesie konsolidacji danych, najistotniejsze kwoty transakcji wewnątrzgrupowych zawartych pomiędzy następującymi podmiotami:

- BANK MILLENNIUM,
- MILLENNIUM DOM MAKLERSKI,
- MILLENNIUM LEASE,
- TBM,
- MILLENNIUM LEASING,
- BBG FINANCE BV,
- MILLENNIUM SERVICE,
- MB FINANCE AB,
- ORCHIS

oraz kwoty transakcji z podmiotem dominującym w stosunku do Banku – MILLENNIUM BCP.

AKTYWA I PASYWA Z TYTUŁU TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI (TYS. ZŁ)
WG STANU NA 31.12.2007

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym
AKTYWA		
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom – rachunki i depozyty	528 781	106 533
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 574 689	0
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	4 017	0
Inwestycje w jednostki podporządkowane	199 668	0
Inwestycyjne aktywa finansowe	34 000	0
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	3 130	14 068
Pozostałe aktywa	161 309	0
PASYWA		
Zobowiązania wobec banków	0	54
Zobowiązania wobec klientów	3 002 882	0
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	4 017	0
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-717 118	0
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	4 816	21 972
Pozostałe zobowiązania	27 150	0

AKTYWA I PASYWA Z TYTUŁU TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI (TYS. ZŁ)
WG STANU NA 31.12.2006

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym
AKTYWA		
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom – rachunki i depozyty	383 686	48 934
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 382 072	0
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	49 552	0
Inwestycje w jednostki podporządkowane	165 781	0
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	326	19 202
Pozostałe aktywa, w tym:	582 674	0
- dywidenda do otrzymania przez Bank od Millennium Leasing Sp. z o.o.	506 363	0
PASYWA		
Zobowiązania wobec banków	0	57
Zobowiązania wobec klientów	1 834 789	0
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	49 552	0
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	326	23 781
Pozostałe zobowiązania, w tym:	522 895	0
- dywidenda do zapłacenia przez Millennium Leasing Sp. z o.o. dla Banku	506 363	0

PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI (TYS. ZŁ)
ZA OKRES 1.01-31.12.2007

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym
Przychody z tytułu:		
Odsetek	106 367	3 929
Prowizji	146 996	0
Instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	2 671	32 842
Dywidend	134 804	0
Pozostałe operacyjne netto	37 601	0
Koszty z tytułu:		
Odsetek	105 468	937
Prowizji	141 591	0
Instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	3 800	36 261
Działania	34 274	-4 903

PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI (TYS. ZŁ)
ZA OKRES 1.01-31.12.2006

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym BCP
Przychody z tytułu:		
Odsetek	72 105	6 589
Prowizji	40 722	0
Instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	0	41 591
Dywidend	516 663	0
Pozostałe operacyjne netto	4 237	0
Koszty z tytułu:		
Odsetek	77 508	0
Prowizji	43 999	0
Instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	1 023	37 123
Działania podmiotów objętych konsolidacją	15 711	0

TRANSAKCJE POZABILANSOWE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI (TYS. ZŁ) WG STANU NA 31.12.2007

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym
Zobowiązania warunkowe	251 906	470 126
Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	1 300 005	821 304

TRANSAKCJE POZABILANSOWE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI (TYS. ZŁ) WG STANU NA 31.12.2006

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym
Zobowiązania warunkowe	140 474	0
Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	121 776	1 110 942

(2) Informacje o wartości udzielonych zaliczek, kredytów, pożyczek i gwarancji

Dane wg stanu na dzień 31.12.2007:

1. Osoby zarządzające posiadają limit zadłużenia na kartach kredytowych oraz na rachunkach bieżących w wysokości 845,0 tys. PLN, w tym niewykorzystany limit w wysokości 793,4 tys. PLN
2. Nie wystąpiły czynne gwarancje udzielone osobom zarządzającym
3. Osoby nadzorujące posiadają limit zadłużenia w wysokości 155,0 tys. PLN, w tym niewykorzystany limit na kartach kredytowych w wysokości 145,8 tys. PLN
4. Bank wykazywał zaangażowanie w łącznej kwocie 12 203 tys. zł wobec podmiotu powiązanego personalnie z osobą nadzorującą Bank.

Saldo pożyczek udzielonych pracownikom z ZFŚS, wyniosło:

- w Banku - 4 589,2 tys. zł.,
- w Millennium Leasing - 1 420,4 tys. zł.

Bank nie prowadzi ewidencji pożyczek i kredytów udzielonych pracownikom w ramach bieżącej działalności, tj. na warunkach określonych dla Klientów Banku.

Dane wg stanu na dzień 31.12.2006:

1. Osoby zarządzające posiadają limit zadłużenia ogółem w wysokości 254,0 tys. PLN, w tym niewykorzystany limit na kartach kredytowych w wysokości 177,3 tys. PLN
2. Nie wystąpiły czynne gwarancje udzielone osobom zarządzającym
3. Osoby nadzorujące posiadają limit zadłużenia w wysokości 155,0 tys. PLN, w tym niewykorzystany limit na kartach kredytowych w wysokości 131,3 tys. PLN
4. Bank wykazywał zaangażowanie w łącznej kwocie 13 116 tys. zł wobec podmiotu powiązanego personalnie z osobą nadzorującą Bank.

Saldo pożyczek udzielonych pracownikom Banku z ZFŚS wyniosło 4 556,6 tys. zł.

Bank nie prowadzi ewidencji pożyczek i kredytów udzielonych pracownikom w ramach bieżącej działalności, tj. na warunkach określonych dla Klientów Banku.

(3) Informacje o wynagrodzeniach i korzyściach osób nadzorujących i zarządzających Bankiem

1. Wynagrodzenie Członków Zarządu Banku (dane w tys. zł):

Rok	Wynagrodzenia i nagrody	Korzyści	RAZEM
2007	19 714,8	920,7	20 635,5
2006	20 605,7	1 002,0	21 607,7

Jako łączną kwotę wypłaconych lub należnych wynagrodzeń i nagród za rok 2007 podano wartość brutto wynagrodzeń wypłaconych lub należnych w okresie I-XII/2007 roku oraz premii za rok 2006 wypłaconej w 2007 roku w kwocie 9 870 tys. PLN.

Jako łączną kwotę wypłaconych lub należnych wynagrodzeń i nagród za rok 2006 podano wartość brutto wynagrodzeń wypłaconych lub należnych w okresie I-XII/2006 roku oraz premii za rok 2005 wypłaconej w 2006 roku w kwocie 10 800 tys. PLN.

Korzyści stanowią głównie koszty akomodacji zagranicznych Członków Zarządu oraz odprawy i odszkodowania z tytułu rozwiązania umowy o pracę.

Kwota rezerw na niewykorzystane urlopy Członków Zarządu wg stanu na dzień 31.12.2007 r. wyniosła 2 624 tys. zł., natomiast na dzień 31.12.2006 również wyniosła 2 624 tys. zł.

Ponadto w 2007 roku utworzono rezerwę na premię należną za ten rok w wysokości 13 539 tys. PLN, natomiast w roku 2006 utworzono rezerwę na premię należną za rok 2006 również w wysokości 13 539 tys. PLN.

Członkowie Zarządu mają zawarte umowy o zakazie konkurencji po zaprzestaniu pełnienia funkcji w Zarządzie Banku.

W przypadku nie powołania na nową kadencję lub odwołania Członkom Zarządu przysługuje odprawa.

2. Wynagrodzenie Członków Rady Banku (dane w tys. zł):

Rok	Wynagrodzenia	Korzyści	RAZEM
2007	2 300,1	0	2 300,1
2006	2 105,3	133,9	2 239,2

(4) Stan akcji Banku posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące Bank (pełniące swoje funkcje w dniu 31 grudnia 2007)

Imię i nazwisko	Funkcja	Ilość akcji na 31.12.2007	Ilość akcji na 31.12.2006
Bogusław Kott	Prezes Zarządu	3 023 174	3 023 174
Luis Pereira Coutinho	Wiceprezes Zarządu	0	0
Fernando Bicho	Członek Zarządu	0	0
Juliana Boniuk-Gorzelańczyk	Członek Zarządu	490 000	490 000
Wojciech Haase	Członek Zarządu	5 246	5 246
Joao Bras Jorge	Członek Zarządu	0	-
Zbigniew Kudaś	Członek Zarządu	0	0
Jerzy Andrzejewicz	Prokurent	6 260	6 260
Maciej Bednarkiewicz	Przewodniczący Rady Nadzorczej	94	94
Ryszard Pospieszyński	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	26 200	26 200
Christopher de Beck	Członek Rady	95 000	95 000
Dimitrios Contominas	Członek Rady	0	0
Pedro Teixeira Duarte	Członek Rady	0	-
Marek Furtek	Członek Rady	1	1
Jorge Manuel Jardim Goncalves *	Członek Rady	10 000	10 000
Andrzej Koźmiński	Członek Rady	0	0
Francisco de Lacerda	Członek Rady	0	0
Vasco de Mello **	Członek Rady	0	0
Marek Rocki	Członek Rady	0	0
Dariusz Rosati	Członek Rady	0	0
Zbigniew Sobolewski	Członek Rady	0	0

* W dniu 4.01.2008 r., Zarząd Banku poinformował, iż Pan Jorge Jardim Goncalves złożył rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej Banku z dniem 31.12.2007 r.

** W dniu 28.12.2007 r. Pan Vasco de Mello złożył rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej Banku, z przyczyn osobistych.

XVI. ZARZADZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

Efektywne zarządzanie ryzykiem ma kluczowe znaczenie dla utrzymania strategii trwałego wzrostu biznesu, wspieranego przez odpowiednią ocenę profilu „ryzyko/rentowność” poszczególnych linii biznesowych. Jest ono także kluczowym elementem zapewnienia zgodności z postanowieniami przepisów w zakresie ryzyka, zwłaszcza w odniesieniu do utrzymania odpowiednich poziomów funduszy własnych, niezbędnych do kontynuowania działalności Grupy Banku Millennium.

Zarządzanie ryzykiem obejmuje identyfikację, pomiar, ograniczanie, monitoring oraz raportowanie poszczególnych rodzajów ryzyka i wymaga użycia szerokiego zakresu metod i zaawansowanych narzędzi matematycznych, wspomaganych przez odpowiednie systemy informatyczne.

Mając to na względzie Grupa Banku Millennium podejmuje ciągłe wysiłki w kierunku usprawnienia mechanizmów zarządzania ryzykiem oraz narzędzi kierowania.

Struktura organizacyjna i procesy wspomagające funkcję zarządzania i kontroli ryzyka, wdrożone w Grupie, zapewniają całkowity rozdział obowiązków pomiędzy powstawaniem, zarządzaniem i kontrolą ryzyka. Zarząd Banku jest odpowiedzialny za określenie i monitorowanie ogólnej polityki ryzyka, w tym za określanie struktury organizacyjnej oraz zatwierdzanie poziomów tolerancji na ryzyko oraz limitów.

Funkcja Zarządzania Ryzykiem na poziomie operacyjnym jest scentralizowana w Departamencie Monitorowania Ryzyka.

Komitet Kontroli Ryzyka jest odpowiedzialny za kontrolę ryzyka w zakresie wszystkich rodzajów ryzyka. Kontrola poszczególnych rodzajów ryzyka przeprowadzana jest przez wyspecjalizowane podkomitety tj.: Komitet Kredytowy oraz Komitet Należności Zagrożonych w zakresie ryzyka kredytowego, Komitet Kapitału, Aktywów i Pasywów w zakresie ryzyka rynkowego i płynności oraz Komitet Procesów i Ryzyka Operacyjnego w zakresie ryzyka operacyjnego.

(1) Zarządzanie kapitałem

Kapitał regulacyjny

Zarządzanie kapitałem Grupy oprócz uwzględniania potrzeb własnych jest podporządkowane bezwzględnemu przestrzeganiu regulacji ustawowych w tym zakresie (fundusze własne, normy ostrożnościowe, wymogi kapitałowe), stanowionych przez Prawo Bankowe i Uchwały Komisji Nadzoru Bankowego.

Sposób kalkulacji niniejszych norm dla Grupy dla jest przedstawiony w poniższej tabeli:

Wymóg kapitałowy z tytułu:	31.12.2007	31.12.2006
Ryzyko kredytowe	1 629 929	1 220 420
Ryzyko rynkowe	33 371	49 824
Ryzyko rozliczenia-dostawy oraz kontrahenta	8 342	2 392
Całkowity wymóg kapitałowy Grupy Millennium	1 671 642	1 272 636
Fundusze własne, w tym:	2 872 288	2 167 956
- fundusze podstawowe	2 164 443	1 873 679
- pomniejszenia funduszy podstawowych	-35 162	-21 578
- fundusze uzupełniające	760 007	315 855
- pomniejszenia funduszy uzupełniających	-17 000	0
Skonsolidowany współczynnik wypłacalności	13,75%	13,63%

Umowa Bazylejska

Na poziomie Grupy Millennium BCP, z udziałem Banku Millennium, został zrealizowany projekt mający na celu dokonanie ogólnej oceny poziomu adekwatności kapitałowej względem wymogów, ustalonych w Bazylei II.

W oparciu o samoocenę dokonaną podczas realizacji projektu, uwzględniając koszty, występujące ryzyka, istotność zaangażowań, Bank Millennium zdecydował o wystąpieniu do organów nadzoru o udzielenie zgody na stosowanie:

- Metody Ratingów Wewnętrznych w stosunku do portfeli detalicznych w 2008r oraz dla pozostałych do 2009r,
- Metody Standardowej w zakresie zaangażowań wobec Rządów Centralnych, Banków Centralnych a także zaangażowań wobec Instytucji Finansowych,
- Modeli wewnętrznych do obliczania wymogu w zakresie funduszy własnych do pokrycia ogólnego ryzyka księgi handlowej,
- Metody Standardowej w zakresie wymogów nadzorczych dotyczących funduszy własnych dla ryzyka operacyjnego.

Stosowny pakiet dokumentów przekazano organom nadzoru w ostatnim kwartale 2007 r.

(2) Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza niepewność odnośnie wywiązania się przez klienta z zawartych z podmiotami Grupy Banku Millennium umów z zakresu jego finansowania, czyli spłaty w określonym czasie kapitału i odsetek, co może spowodować stratę finansową Grupy.

Ryzyko kredytowe jest istotnym ryzykiem w działalności Grupy i dlatego też przywiązuje się dużą wagę do zarządzania ekspozycjami narażonymi na ryzyko kredytowe. Ryzyko kredytowe związane jest z bilansowymi ekspozycjami kredytowymi (udzielone kredyty, pożyczki), a także z pozabilansowymi instrumentami finansowymi, takimi jak udzielone a niewykorzystane linie kredytowe, gwarancje i akredytywy.

(2A) POMIAR RYZYKA KREDYTOWEGO

Kredyty i pożyczki

Pomiar ryzyka kredytowego, na poziomie poszczególnych klientów, z tytułu udzielanych kredytów i pożyczek odbywa się przy uwzględnieniu trzech parametrów:

- (i) „prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania” przez klienta lub kontrahenta (probability of default – PD);
- (ii) kwoty ekspozycji w momencie niewykonania zobowiązania (exposure at default - EAD) oraz
- (iii) współczynnika strat z tytułu niewykonanego zobowiązania (loss given default - LGD).

(i) Grupa ocenia prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania indywidualnych kontrahentów stosując wewnętrzne modele ratingowe dostosowane do różnych kategorii klientów. Zostały one opracowane wewnętrznie lub przez dostawców zewnętrznych i łączą analizę statystyczną z oceną specjalisty kredytowego. Klienci Grupy są dzieleni na 15 klas ratingowych, które dla potrzeb tego raportu zostały pogrupowane w sześć głównych przedziałów. Skala ratingowa Grupy (Master Scale), przedstawiona poniżej, zawiera także zakres prawdopodobieństw niewykonania zobowiązań określonych dla każdej klasy/grupy ratingowej. Modele ratingowe podlegają okresowym przeglądom i – w razie stwierdzenia takiej potrzeby - stosownym modyfikacjom. Grupa regularnie analizuje i ocenia wyniki ratingów i ich siłę predykcyjną w odniesieniu do przypadków niewykonania zobowiązań.

Skala wewnętrznych ratingów Grupy

WEWNĘTRZNY RATING GRUPY	Opis oceny
1-3	Najwyższa jakość
4-6	Dobra jakość
7-9	Średnia jakość
10-12	Poniżej średniej jakości
13-14	Pod obserwacją
15	Default

(ii) EAD - kwota ekspozycji w momencie niewykonania zobowiązania (exposure at default) – dotyczy kwot, które według przewidywań Grupy będą należnościami Grupy w momencie niewykonania zobowiązań. Jako zobowiązanie Grupa rozumie każdą wypłaconą już kwotę plus dalsze kwoty, jakie mogą zostać wypłacone do momentu niewykonania zobowiązań, o ile do niego dojdzie.

(iii) LGD – współczynnik strat z tytułu niewykonanego zobowiązania (loss given default) stanowi oczekiwania Grupy, co do strat wynikających z faktycznych przypadków niewykonania zobowiązań, z uwzględnieniem wewnętrznych i zewnętrznych kosztów windykacji oraz efektu dyskonta.

Papiery dłużne

Portfel papierów dłużnych, innych niż emitowane przez Skarb Państwa lub Bank Centralny, jest nieistotny; postrzegany jest on głównie jako ewentualny, bardziej dochodowy sposób alokacji kapitału.

(2B) POLITYKA KONTROLI LIMITÓW I ZMNIEJSZENIA RYZYKA

Grupa zarządza, ogranicza i kontroluje koncentracje ryzyka kredytowego, wszędzie tam gdzie zostanie ono zidentyfikowane – w szczególności, w stosunku do pojedynczego kredytobiorcy lub grupy kredytobiorców, oraz w stosunku do branż, regionów geograficznych i portfela finansującego nieruchomości w tym kredytów walutowych.

Limity w stosunku do jednego kredytobiorcy lub grupy kredytobiorców wynikające z art. 71 Prawa Bankowego są monitorowane co miesiąc, a pozostałe limity tj. dla branż, regionów geograficznych i portfela finansującego nieruchomości w tym kredytów walutowych są monitorowane kwartalnie i poddawane rocznemu lub częstszemu przeglądowi, gdy zostanie to uznane za stosowne. Limity zatwierdza Komitet Kredytowy.

Zarządzanie ekspozycją na ryzyko kredytowe odbywa się także poprzez regularne monitorowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej klientów i/lub historii współpracy z Grupą z punktu widzenia terminowego regulowania ich zobowiązań z tytułu odsetek i kapitału.

Zabezpieczenia

Ograniczanie ryzyka kredytowego w ramach Grupy odbywa się zgodnie z zasadami polityki oraz wypracowaną w procesie kredytowym praktyką. Dla poszczególnych segmentów klientów Grupa wdraża wytyczne dotyczące różnych rodzajów zabezpieczeń oraz innych instrumentów ograniczania ryzyka kredytowego, zarówno rzeczywistych jak i nierzeczywistych. Podstawowe rodzaje zabezpieczeń kredytów i pożyczek to:

- § Hipoteki na nieruchomościach mieszkaniowych;
- § Hipoteki na nieruchomościach komercyjnych oraz innych;
- § Zabezpieczenia na instrumentach finansowych takich jak gotówka, papiery dłużne, jednostki funduszy inwestycyjnych i akcje;
- § Zabezpieczenia na środkach trwałych (ruchomościach takich jak samochody osobowe, ciężarowe, inne pojazdy i maszyny);

§ Cesje wierzytelności z kontraktów.

Dodatkowo dla kredytów i pożyczek hipotecznych Grupa wymaga obligatoryjnego ubezpieczenia na wypadek brak terminowej spłaty kredytu w okresie do ustanowienia pierwszej hipoteki na rzecz Banku tzw. Ubezpieczenie pomostowe oraz na wypadek braku terminowej spłaty kredytu dla kredytów z LTV przekraczającym 80% (kredyty walutowe) lub 90% (kredyty złotowe) tzw. Ubezpieczenie niskiego wkładu własnego.

Typ i wartość wymaganych zabezpieczeń są uzależnione od kwoty i rodzaju ekspozycji kredytowej, zapadalności kredytu i ratingu klienta. Odnawialne linie kredytowe dla osób fizycznych są najczęściej niezabezpieczone. Dodatkowo, w celu zminimalizowania strat kredytowych Grupa stara się doprowadzać do ustanawiania dodatkowych zabezpieczeń w przypadku stwierdzenia wystąpienia przesłanek utraty wartości danej ekspozycji kredytowej.

Instrumenty pochodne

Grupa utrzymuje ścisłą kontrolę nad limitami otwartych pozycji netto na instrumentach pochodnych (tj. różnicą między transakcjami kupna i sprzedaży), zarówno ze względu na kwoty jak i terminy zapadalności transakcji. W każdym momencie kwota ryzyka kredytowego jest ograniczona do bieżącej wartości godziwej danego instrumentu pochodnego, jeśli wycena tego instrumentu jest korzystna (dodatnia) dla Grupy, a negatywna (ujemna) dla klienta. Ekspozycje na ryzyko kredytowe, wynikające z instrumentów pochodnych, są zarządzane jako część całkowitych limitów kredytowych wyznaczanych wobec poszczególnych klientów.

Ekspozycje kredytowe wynikające z transakcji zawieranych w oparciu o te instrumenty zazwyczaj nie są zabezpieczane, z wyjątkiem sytuacji, w których podpisywana jest z klientem specjalna umowa zobowiązująca go do przeniesienia na rzecz Grupy określonej kwoty środków pieniężnych w przypadku, gdy negatywna dla klienta wycena transakcji zawartych z Bankiem osiągnie zdefiniowany w umowie poziom. W większości przypadków, w celu minimalizacji ryzyka, związanego z instrumentami pochodnymi, Bank podpisuje również umowy ISDA w transakcjach zawieranych z bankami.

Zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym

Do zobowiązań pozabilansowych obciążonych ryzykiem kredytowym zaliczamy gwarancje, akredytywy oraz przyznane linie kredytowe. Podstawowym celem tych instrumentów jest umożliwienie klientowi dysponowania w określony sposób przyznanymi przez Grupę środkami finansowymi.

Gwarancje i akredytywy *standby* (zobowiązania typu gwarancyjnego) niosą takie samo ryzyko kredytowe jak kredyty.

Akredytywy dokumentowe i handlowe - które są pisemnym zobowiązaniem Banku w imieniu klienta stanowiącym upoważnienie dla trzeciej strony do ciągnięcia trat na Bank do wysokości określonej kwoty i po spełnieniu odpowiednich warunków - są zabezpieczane odpowiednimi dostawami towarów, których dotyczą i dlatego też wiążą się z niższym ryzykiem niż bezpośrednie kredyty.

Dostępne saldo linii kredytowej jest to niewykorzystana część uprzednio zaakceptowanych kwot odnoszących się do zobowiązań o charakterze kredytowym, możliwych do wykorzystania w formie kredytów, gwarancji lub akredytyw. Biorąc pod uwagę ryzyko kredytowe zobowiązań do udzielenia kredytu, Grupa jest potencjalnie narażona na stratę w wysokości równej sumie niewykorzystanych zobowiązań.

Jednak, prawdopodobna kwota straty jest mniejsza niż łączna wartość niewykorzystanych zobowiązań, ponieważ większość zobowiązań do uruchomienia kredytu zależy od spełnienia przez klientów poszczególnych standardów kredytowych. Grupa monitoruje okres pozostały do terminu zapadalności zobowiązań kredytowych, ponieważ długoterminowe zobowiązania wiążą się zazwyczaj z większym stopniem ryzyka kredytowego niż zobowiązania krótkoterminowe.

***(2c) POLITYKA W ODNIESIENIU DO UTRATY WARTOŚCI (IMPAIRMENTU) I TWORZENIA ODPISÓW
AKTUALIZACYJNYCH***

W procesie szacowania utraty wartości (impairmentu) w pierwszej kolejności identyfikowane są obiektywne przesłanki utraty wartości w przypadku aktywów finansowych indywidualnie istotnych (analiza indywidualna), a następnie pozostała część portfela jest poddawana analizie kolektywnej.

W analizie indywidualnej rating wewnętrzny pomaga w identyfikacji obiektywnych przesłanek impairmentu. Równocześnie, w przypadku analizy kolektywnej na jego podstawie (parametru PD) określany jest poziom strat.

Analiza indywidualna utraty wartości dla należności kredytowych

Jeżeli w trakcie analizy zostaną zidentyfikowane przesłanki, wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości należności kredytowej, Grupa określa wielkość tej utraty. Kwota utraty wartości (impairmentu kredytowego) stanowi różnicę pomiędzy bieżącą ekspozycją kredytową, a obecną wartością oczekiwanych przyszłych strumieni pieniężnych dyskontowanych efektywną stopą procentową. Kalkulacja uwzględnia prawdopodobieństwo spłaty kredytu w dacie zapadalności i prawdopodobieństwo ewentualnego odzysku z zabezpieczenia, np. w związku z jego sprzedażą.

Cały proces składa się z następujących etapów:

- Ø Identyfikacja przesłanek wskazujących na ryzyko utraty wartości;
- Ø Oszacowanie prawdopodobieństwa odzyskania kapitału i odsetek;
- Ø Wskazanie, czy kredyt ma być spłacony z własnych środków kredytobiorcy, czy też konieczne jest wykorzystanie zabezpieczenia, np. poprzez jego sprzedaż;
- Ø Oszacowanie wartości godziwej zabezpieczenia, określenie oczekiwanej daty sprzedaży, oraz oszacowanie oczekiwanych wpływów ze sprzedaży.

Na dzień 31.12.2007 portfel Grupy objęty analizą indywidualną charakteryzował się następującymi wartościami:

Bilansowy odpis na utratę wartości: 246 milionów złotych.

Wskaźnik pokrycia: 44%

Analiza kolektywna portfela kredytowego

Analizie kolektywnej podlegają następujące kredyty:

- Ø Należności nieistotne indywidualnie;
- Ø Należności istotne indywidualnie, bez przesłanek utraty wartości (impairmentu);
- Ø Należności istotne indywidualnie w przypadku których nie została rozpoznana utrata wartości.

Portfel kredytów homogenicznych (jednorodnych) składa się z ekspozycji o podobnym profilu ryzyka kredytowego i tak np. homogeniczny portfel kredytów może zostać utworzony na podstawie sposobu oceny ryzyka kredytowego, ratingów, typów produktów kredytowych, typu zabezpieczenia itp.

Wszystkie kredyty, które podlegają analizie kolektywnej, podzielone są na dwie główne kategorie portfela:

- Ø Kredyty, gdzie wystąpiły straty, ale nie zostały jeszcze one zidentyfikowane na poziomie pojedynczej ekspozycji i odpisy tworzone są na ryzyko poniesione, ale jeszcze nie udokumentowane (*portfel IBNR*),
- Ø Kredyty, gdzie została zaraportowana strata impairmentowa, ale które nie zostały poddane analizie indywidualnej.

Na dzień 31.12.2007 portfel kolektywny Grupy charakteryzował się następującymi wartościami:

Dla klientów korporacyjnych:

Bilansowy odpis na utratę wartości: 127 milionów złotych

Wskaźnik pokrycia: 1,8%

Dla klientów detalicznych, w tym hipotecznych:

Bilansowy odpis na utratę wartości: 235 milionów złotych

Wskaźnik pokrycia: 1,6%

Tabela poniżej pokazuje udział pozycji bilansowych Grupy dotyczących kredytów i pożyczek oraz związanych z nimi odpisów na utratę wartości dla każdej z wewnętrznych klas ratingowych (opisanych w punkcie „Pomiar ryzyka kredytowego”).

Wewnętrzny rating Grupy

	31.12.2007		31.12.2006	
	Kredyty i pożyczki (%)	Odpisy na utratę wartości (impairment) (%)	Kredyty i pożyczki (%)	Odpisy na utratę wartości (impairment) (%)
1. Najwyższa jakość	Nieznaczące	Nieznaczące	Nieznaczące	Nieznaczące
2. Dobra jakość	32,6%	6,6%	13,0%	3,5%
3. Średnia jakość	39,7%	18,4%	49,3%	13,1%
4. Niska jakość	8,4%	8,6%	9,3%	5,9%
5. Pod obserwacją	4,1%	6,8%	12,0%	6,4%
6. Default	3,3%	50,2%	5,1%	64,4%
7. Klienci bez ratingu*	11,9%	9,3%	11,2%	6,7%
Suma	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

* Grupa klientów bez ratingu wewnętrznego zawiera ekspozycje związane z kredytami dla jednostek samorządu terytorialnego i projektami inwestycyjnymi.

(2D) MAKSYMALNA EKSPOZYCJA NA RYZYKO KREDYTOWE, T.J. BEZ UWZGLĘDNIENIA INSTRUMENTÓW OGRANICZAJĄCYCH RYZYKO

	tys. PLN	
	Maksymalna ekspozycja	
	31.12.2007	31.12.2006
Ekspozycje narażone na ryzyko kredytowe związane z aktywami bilansowymi przedstawiają się następująco:	28 143 262	22 757 815
Kredyty i pożyczki dla banków	1 053 052	1 123 131
Kredyty i pożyczki dla klientów:	22 027 152	14 937 743
Kredyty dla klientów indywidualnych:	14 905 104	8 832 563
– Karty kredytowe	476 541	307 392
– Kredyty gotówkowe i inne kredyty dla klientów indywidualnych	1 336 026	930 226
– Kredyty hipoteczne	13 092 537	7 594 945
Kredyty udzielone podmiotom korporacyjnym	6 890 387	5 808 314
Kredyty udzielone podmiotom publicznym	231 661	296 866
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu:	2 335 375	3 372 447
– Papiery dłużne	2 331 038	3 368 029
– Akcje i jednostki udziałowe	4 337	4 418
Finansowe instrumenty pochodne	799 207	370 313
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej	0	0
Inwestycyjne aktywa finansowe	1 899 669	2 938 672
– Papiery dłużne	1 892 720	2 928 607
– Akcje i jednostki udziałowe	6 949	10 065
Należności z tytułu papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	28 807	15 509
Ryzyko kredytowe związane z pozycjami pozabilansowymi przedstawiają się następująco:	7 331 787	5 960 867
Gwarancje finansowe	1 784 036	1 377 915
Zobowiązania kredytowe i pozostałe zobowiązania związane z kredytami	5 547 751	4 582 952

Powyższa tabela przedstawia strukturę ekspozycji na ryzyko kredytowe Grupy na dzień 31 grudnia 2007 i 31 grudnia 2006, bez uwzględnienia instrumentów ograniczających ryzyko. Dla aktywów bilansowych ekspozycje prezentowane powyżej oparte są na kwotach netto przedstawionych w bilansie.

(2E) KREDYTY I POŻYCZKI

Struktura kredytów i pożyczek udzielonych klientom i bankom oraz podstawowe wskaźniki portfela kredytowego przedstawiają się następująco:

Zaangażowanie brutto w tys. PLN				
	31.12.2007		31.12.2006	
	Kredyty i pożyczki dla klientów	Kredyty i pożyczki dla banków	Kredyty i pożyczki dla klientów	Kredyty i pożyczki dla banków
Nie przeterminowane i bez rozpoznanej utraty wartości	20 899 198	1 053 052	13 963 007	1 123 131
Przeterminowane, ale bez rozpoznanej utraty wartości	970 749	0	751 834	0
Z rozpoznaną utratą wartości	765 594	0	885 415	0
Brutto	22 635 541	1 053 052	15 600 256	1 123 131
Odpisy z tytułu utraty wartości łącznie z IBNR	-608 389	0	-662 513	0
Netto	22 027 152	1 053 052	14 937 743	1 123 131
Kredyty z rozpoznaną utratą wartości / kredyty ogółem	3,4 %		5,7 %	
Odpisy ogółem / kredyty z rozpoznaną utratą wartości	79,5 %		74,8 %	

W 2007 roku Grupa Millennium utworzyła w ciężar Rachunków Zysków i Strat 62 mln zł odpisów na ryzyko kredytowe, w tym 58 mln zł odpisów na portfel IBNR w związku z szybkim wzrostem portfela kredytowego.

Łączna wartość odpisów na utratę wartości (w tym IBNR) dla kredytów i pożyczek wyniosła 608 milionów złotych na dzień 31 grudnia 2007 (na koniec 2006 roku odpowiednio 662 miliony złotych). Dodatkowe informacje na temat przedmiotowych odpisów znajdują się w notach finansowych.

Kredyty i pożyczki nie przeterminowane i bez rozpoznanej utraty wartości

Jakość kredytowa portfela kredytów i pożyczek, które nie były ani przeterminowane, ani nie wykazywały utraty wartości, może zostać oceniona poprzez odniesienie do systemu ratingów wewnętrznych przyjętego przez Grupę.

Kredyty i pożyczki nie przeterminowane i bez rozpoznanej utraty wartości

Zaangażowanie brutto w tys. PLN				
	Klienci 31.12.2007	Banki 31.12.2007	Klienci 31.12.2006	Banki 31.12.2006
Oceny:				
1. Najwyższa jakość	422	1 053 052	24	1 123 131
2. Dobra jakość	7 280 779		1 979 888	
3. Średnia jakość	8 741 992		7 444 244	
4. Niska jakość	1 760 221		1 257 274	
5. Pod obserwacją	694 905		1 587 013	
6. Default	132 646		202 408	
7. Klienci bez ratingu	2 288 234		1 492 156	
Razem	20 899 198	1 053 052	13 963 007	1 123 131

Kredyty i pożyczki przeterminowane, ale bez rozpoznanej utraty wartości

Kredyty i pożyczki przeterminowane poniżej 90 dni nie są uważane za ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości, chyba że zostaną zidentyfikowane inne przesłanki impairmentu. Kwota brutto kredytów i pożyczek z podziałem na segmenty klientów, przeterminowanych, ale bez rozpoznanej utraty wartości, przedstawia się następująco:

Zaangażowanie brutto w tys. PLN					
31.12.2007					
	Kredyty i pożyczki udzielone klientom			Kredyty i pożyczki dla banków	Suma
	Przedsiębiorstwa	Kredyty hipoteczne	Pozostałe detaliczne		
Opóźnienia do 30 dni	373 640	370 026	99 179	0	842 845
Opóźnienia 30 – 60 dni	84 577	20 762	12 279	0	117 618
Opóźnienia 60-90 dni	512	2 069	3 792	0	6 373
Opóźnienia pow. 90 dni*	2 863	0	1 050	0	3 913
Suma	461 592	392 857	116 300	0	970 749

Zaangażowanie brutto w tys. PLN					
31.12.2006					
	Kredyty i pożyczki udzielone klientom			Kredyty i pożyczki dla banków	Suma
	Przedsiębiorstwa	Kredyty hipoteczne	Pozostałe detaliczne		
Opóźnienia do 30 dni	397 910	238 560	55 051	0	691 521
Opóźnienia 30 – 60 dni	38 315	8 406	6 118	0	52 839
Opóźnienia 60-90 dni	1 699	2 064	1 241	0	5 004
Opóźnienia pow. 90 dni*	2 470	-	-	0	2 470
Suma	440 394	249 030	62 410	0	751 834

*- należności opóźnione powyżej 90 dni i jednocześnie nie będące w portfelu z utratą wartości, posiadające przesłanki utraty wartości, ale nie wykazujące utraty wartości ze względu na szacowane przepływy pieniężne

Kredyty i pożyczki z rozpoznaną utratą wartości

Kwota brutto kredytów i pożyczek z rozpoznaną utratą wartości w podziale na segmenty klientów przedstawia się następująco:

Zaangażowanie brutto w tys. PLN					
31.12.2007					
Wg rodzaju analizy	Kredyty i pożyczki udzielone klientom			Kredyty i pożyczki dla banków	Suma
	Przedsiębiorstwa	Kredyty hipoteczne	Pozostałe detaliczne		
Analiza indywidualna	554 806	4 361	123	0	559 290
Analiza kolektywna	37 416	46 879	122 009	0	206 304
Suma	592 222	51 240	122 132	0	765 594

Zaangażowanie brutto w tys. PLN					
31.12.2006					
Wg rodzaju analizy	Kredyty i pożyczki udzielone klientom			Kredyty i pożyczki dla banków	Suma
	Przedsiębiorstwa	Kredyty hipoteczne	Pozostałe detaliczne		
Analiza indywidualna	688 330	33 134	2 958	0	724 422
Analiza kolektywna	50 790	54 148	56 055	0	160 993
Suma	739 120	87 282	59 013	0	885 415

Kredyty i pożyczki objęte analizą indywidualną

Kwantyfikacja wartości portfela objętego analizą indywidualną oraz wartości utworzonych odpisów w podziale na należności (i odpowiednio odpisy) z rozpoznaną utratą wartości i portfel IBNR została przedstawiona w notach finansowych.

Tabele poniżej prezentują strukturę portfela objętego analizą indywidualną z rozpoznaną utratą wartości.

- Wg produktów

Zaangażowanie brutto						
Kredyty i pożyczki udzielone klientom						
	31.12.2007			31.12.2006		
	kwota w tys. PLN	udział %	Pokrycie odpisami aktualizacyjnymi	kwota w tys. PLN	udział %	Pokrycie odpisami aktualizacyjnymi
Kredyty inwestycyjne	252 322	45,1%	48,4%	352 419	48,6%	52,3%
Kredyty obrotowe	34 530	6,2%	78,8%	56 191	7,7%	86,0%
Kredyty w rachunku bieżącym	85 769	15,3%	45,6%	42 707	5,9%	63,2%
Kredyty rewolwingowe	691	0,1%	10,0%	16 824	2,3%	78,4%
Kredyty hipoteczne	4 361	0,8%	30,5%	33 134	4,6%	39,4%
Faktoring	14 615	2,7%	27,0%	0	0,0%	
Leasing	148 992	26,6%	26,7%	156 129	21,6%	25,7%
Pozostałe	18 010	3,2%	66,9%	67 018	9,3%	83,6%
	559 290	100,0%	43,9%	724 422	100,0%	52,8%

W grupie kredytów i pożyczek objętych analizą indywidualną dominują kredyty inwestycyjne (45,1 % portfela), ale ich udział w 2007 roku zmalał o 3,5 pkt %. Pokrycie odpisami aktualizacyjnymi dla tej grupy kredytów zmniejszyło się o ok. 4 pkt %. Największy przyrost udziału zanotowały kredyty w rachunku bieżącym o 9,4 pkt %, na co wpływ miało włączenie do analizy indywidualnej kilku klientów o dużym zaangażowaniu, korzystających z tego produktu. W pierwszym półroczu bieżącego roku analizą indywidualną objęte zostały po raz pierwszy wierzytelności faktoringowe, które do tej pory prezentowane były w ramach analizy kolektywnej.

- Wg walut

Zaangażowanie brutto						
Kredyty i pożyczki udzielone klientom						
	31.12.2007			31.12.2006		
	kwota w tys. PLN	udział %	Pokrycie odpisami aktualizacyjnymi	kwota w tys. PLN	udział %	Pokrycie odpisami aktualizacyjnymi
PLN	248 617	44,5%	48,8%	299 929	41,4%	58,4%
CHF	12 494	2,2%	33,0%	68 144	9,4%	27,3%
EUR	59 367	10,6%	15,8%	73 512	10,2%	35,0%
USD	233 919	41,8%	47,0%	281 402	38,8%	57,8%
JPY	4 893	0,9%	18,9%	1 435	0,2%	15,7%
	559 290	100,0%	43,9%	724 422	100,0%	52,8%

Portfel objęty analizą indywidualną prawie równomiernie rozkłada się pomiędzy kredyty w PLN (ok. 45%) i kredyty w walutach obcych (55%).

- Wg stopnia pokrycia odpisami aktualizacyjnymi

Zaangażowanie brutto				
Kredyty i pożyczki udzielone klientom				
	31.12.2007		31.12.2006	
	kwota w tys. PLN	udział %	kwota w tys. PLN	udział %
do 20%	118 774	21,2%	163 552	22,6%
Powyżej 20% do 40%	70 590	12,6%	68 047	9,4%
Powyżej 40% do 60%	281 371	50,4%	321 045	44,3%
Powyżej 60% do 80%	27 016	4,8%	35 378	4,9%
Powyżej 80%	61 540	11,0%	136 400	18,8%
	559 290	100,0%	724 422	100,0%

Pokrycie badanego portfela odpisami aktualizacyjnymi wyniosło na 31 grudnia 2007 średnio 44% i ponad połowa należności tego portfela (50,3%) pokryta jest w stopniu zbliżonym do tego poziomu (grupa powyżej 40% do 60%). Struktura pokrycia portfela z rozpoznaną utratą wartości odpisami aktualizacyjnymi na 31.12.07 nie uległa w zasadzie istotnej zmianie w porównaniu do 31.12.06. Znacząco zmienił się jedynie udział kredytów pokrytych odpisami w 80% i powyżej, na co wpłynęło spisanie należności w ciężar rezerw oraz sprzedaż portfela.

Kredyty i pożyczki restrukturyzowane

Restrukturyzacja należności jest prowadzona przez specjalnie do tego celu powołane jednostki (oddzielnie dla należności korporacyjnych i detalicznych).

Restrukturyzacja ma na celu wykonanie efektywnych działań wobec klientów mających doprowadzić do maksymalnego i możliwie szybkiego ograniczenia ryzyk ponoszonych przez Grupę.

Restrukturyzacja obejmuje ustalenie nowych, akceptowalnych przez Grupę warunków funkcjonowania należności (w tym zasad ich spłaty i zabezpieczenia, i ew. uzyskania dodatkowych zabezpieczeń).

Należności od klientów korporacyjnych włącza się do portfela restrukturyzacyjnego każdorazowo na podstawie decyzji właściwego poziomu decyzyjnego w oparciu o bieżący i okresowy monitoring jego sytuacji ekonomiczno-finansowej.

Proces restrukturyzacji należności detalicznych realizowany jest przy wykorzystaniu informatycznego systemu wspomagania i należności od klientów trafiają do tego systemu automatycznie nie później niż 4 dnia od daty powstania należności wymagalnej.

Poniższa tabela pokazuje portfel kredytów z rozpoznaną utratą wartości zarządzany przez jednostki organizacyjne Grupy zajmujące się restrukturyzacją należności

Zaangażowanie brutto w tys. PLN		
	31.12.2007	31.12.2006
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	75 971	119 216
Kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym	368 793	388 241
Razem	444 764	507 457

(2F) DŁUŻNE I KAPITAŁOWE PAPIERY WARTOŚCIOWE

Poniższa tabela przedstawia strukturę papierów wartościowych znajdujących się w portfelu Grupy na koniec grudnia 2007 r.

Zaangażowanie brutto w tys. PLN				
Emitowane przez	Papiery dłużne przeznaczone do obrotu	Inwestycyjne dłużne papiery wartościowe	Akcje	Razem
Skarb państwa	2 331 038	1 540 449	0	3 871 487
Bank Centralny	0	165 939	0	165 939
Pozostałe	0	186 332	22 379	208 711
- notowane	0	138 106	895	139 001
- nie notowane	0	48 226	21 483	69 709
Razem	2 331 038	1 892 720	22 379	4 246 137

Poniższa tabela przedstawia strukturę papierów wartościowych znajdujących się w portfelu Grupy na koniec grudnia 2006 r.

Zaangażowanie brutto w tys. PLN

Emitowane przez	Papiery dłużne przeznaczone do obrotu	Inwestycyjne dłużne papiery wartościowe	Akcje	Razem
Skarb państwa	3 368 029	2 585 954	0	5 953 983
Bank Centralny	0	165 480	0	165 480
Pozostałe	0	177 173	23 937	201 110
- notowane	0	123 555	6 127	129 682
- nie notowane	0	53 618	17 810	71 428
Razem	3 368 029	2 928 607	23 937	6 320 573

(2G) PRZEŁĄSZCZONE ZABEZPIECZENIA

W pierwszej połowie roku 2007 zostało przejętych 21 środków trwałych (ruchomości) należących do klientów a stanowiących zabezpieczenie kredytu, z tego ponad 50% to środki transportu. Uzyskana kwota ze sprzedaży tych środków wyniosła 391,6 tys. zł i została wykorzystana do zmniejszenia przeterminowanego zadłużenia.

(2H) POLITYKA W ZAKRESIE SPISYWANIA NALEŻNOŚCI

Ekspozycje kredytowe, dla których Grupa nie oczekuje wystąpienia żadnych przepływów pieniężnych do odzyskania i dla których utworzony został odpis z tytułu utraty wartości pokrywający w całości należność pozostałą do spłaty, są spisywane z bilansu w ciężar odpisu aktualizującego i przenoszone do ewidencji pozabilansowej. Przedmiotowa operacja nie powoduje umorzenia należności ani zaprzestania działań restrukturyzacyjno-windykacyjnych.

Najczęściej Grupa spisuje należności w ciężar rezerw na utratę wartości w przypadku stwierdzenia nieściągalności należności, tj.:

- umorzenia postępowania egzekucyjnego;
- śmierci dłużnika;
- ukończenia postępowania upadłościowego;
- bezwarunkowego umorzenia części kredytu;
- długiego okresu bezskutecznej egzekucji.

(2I) KONCENTRACJA RYZYK AKTYWÓW FINANSOWYCH Z EKSPOZYCJĄ NA RYZYKO KREDYTOWE

Sektory przemysłu

Poniższa tabela przedstawia podział głównej ekspozycji kredytowej Grupy z rozbiciem na czynniki składowe, według kategorii klientów.

31.12.2007	Pośrednictwo finansowe	Przemysł i Budownictwo	Handel hurtowy i detaliczny	Transport i komunikacja	Sektor publiczny	Kredyty hipoteczne	Kredyty konsumpcyjne*	Pozostałe branże	Razem
Kredyty i pożyczki dla banków	1 053 052	0	0	0	0	0	0	0	1 053 052
Kredyty i pożyczki dla klientów	21 490	1 653 104	1 389 210	1 337 142	240 837	13 189 689	1 952 129	2 851 940	22 635 541
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	4 124	18	0	0	2 330 988	0	0	246	2 335 376
Finansowe instrumenty pochodne	633 637	59 265	25 149	627	0	0	0	80 529	799 207
Inwestycyjne papiery wartościowe	19 988	0	8 200	78 162	1 754 613	0	0	49 799	1 910 762
Aktywa finansowe wycenione do wartości godziwej	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Należności z tyt. papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	28 807	0	0	0	0	0	0	0	28 807
Na dzień 31 grudnia 2007	1 761 098	1 712 386	1 422 559	1 415 931	4 326 438	13 189 689	1 952 129	2 982 513	28 762 745

31.12.2006	Pośrednictwo finansowe	Przemysł i Budownictwo	Handel hurtowy i detaliczny	Transport i komunikacja	Sektor publiczny	Kredyty hipoteczne	Kredyty konsumpcyjne*	Pozostałe branże	Razem
Kredyty i pożyczki dla banków	1 123 131	0	0	0	0	0	0	0	1 123 131
Kredyty i pożyczki dla klientów	31 484	1 530 682	1 034 765	889 798	306 309	7 684 831	1 313 437	2 808 951	15 600 256
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	22	4 119	0	0	3 368 027	0	0	279	3 372 447
Finansowe instrumenty pochodne	326 554	21 392	7 095	0	0	0	0	15 272	370 313
Inwestycyjne papiery wartościowe	29 591	0	8 200	93 964	2 805 052	0	0	11 319	2 948 126
Aktywa finansowe wycenione do wartości godziwej	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Należności z tyt. papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	15 509	0	0	0	0	0	0	0	15 509
Na dzień 31 grudnia 2006	1 526 291	1 556 193	1 050 060	983 762	6 479 388	7 684 831	1 313 437	2 835 821	23 429 782

* w tym: karty kredytowe, kredyty gotówkowe, kredyty samochodowe, kredyty w rachunku bieżącym, kredyty na zakup akcji

(3) Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe obejmuje obecne i przyszłe oddziaływania na zyski lub kapitał ze strony zmiany wartości portfela Grupy wywołanej niekorzystnymi ruchami cen obligacji, cen akcji lub towarów, stóp procentowych lub kursów wymiany walut.

Miary oceny ryzyka rynkowego

Główną miarą, stosowaną przez Grupę w celu oceny ryzyk rynkowych jest parametryczny VaR (wartość zagrożona ryzykiem) – spodziewana strata, która może powstać na portfelu w określonym czasie (okres utrzymania) oraz z określonym prawdopodobieństwem (poziom ufności) z tytułu niekorzystnego ruchu na rynku.

Obliczenie VaR w Księdze Handlowej jest dokonywane na podstawie analitycznej aproksymacji, określonej w metodologii opracowanej przez firmę RiskMetrics. Wartość zagrożona jest obliczana z założeniem 10-dniowego okresu utrzymania oraz 99% poziomu ufności (przedział jednostronny). Obliczając zmienność związaną z każdym czynnikiem ryzyka, model przypisuje większą wagę historycznym warunkom rynkowym obserwowanym w niedawnym okresie, tym samym zapewniając bardziej poprawne oddanie bieżących warunków rynkowych.

Wartości kapitału obciążonego ryzykiem są ustalane codziennie, zarówno indywidualnie dla każdego z portfeli pozycji obszarów odpowiedzialnych za podejmowanie ryzyka i zarządzanie nim, jak i na bazie skonsolidowanej, z uwzględnieniem efektu dywersyfikacji istniejącej pomiędzy poszczególnymi portfelami.

W celu zapewnienia adekwatności modelu VaR dla oceny ryzyk występujących na otwartych pozycjach, ustanowiono i przeprowadza się codziennie proces testowania wstecznego.

Testowanie wsteczne jest standardową techniką stosowaną do oceny jakości modelu pomiaru ryzyka, realizowaną według następujących zasad:

- § W istniejącym systemie dokonuje się porównania ex-post miary ryzyka wygenerowanej przez model, ze zweryfikowanymi dziennymi zmianami wartości portfela, przy założeniu statycznych pozycji,
- § Jakość modelu jest weryfikowana przy zastosowaniu trójstrefowego podejścia statystycznego, bazującego na liczbie przekroczeń (uznaje się, że przekroczenie miało miejsce, gdy różnica pomiędzy bezwzględną wartością zmiany dziennej a wielkością VaR jest dodatnia):
 - Strefa zielona (mniej niż 10 przekroczeń) odpowiada wynikowi, który nie wskazuje na jakiegokolwiek problemy w modelu, strefa żółta (10 do 14 przekroczeń), powoduje powstanie pewnych zastrzeżeń do modelu, ale konkluzja nie jest ostateczna; w tym przypadku stosowany jest mnożnik, aby poziom ufności miary ryzyka wrócił do 99%, a strefa czerwona (ponad 14 przekroczeń), wskazuje na problem w modelu ryzyka.
- § Wszystkie zgłoszone przekroczenia są udokumentowane, łącznie z wyjaśnieniem przyczyn ich powstania oraz zaliczeniem do jednej z trzech klas wyjaśnienia przekroczeń: podstawowa

integralność modelu, niewystarczająca dokładność modelu lub nieprzewidziane ruchy rynkowe.

Równolegle do metody VaR portfele handlowe są poddawane szeregowi scenariuszy skrajnych w celu:

- Oszacowania potencjalnej straty ekonomicznej, wynikającej ze skrajnych wahań czynników ryzyka rynkowego,
- Identyfikacji ruchów ryzyka rynkowego, ewentualnie nie ujętych w VaR, na które portfele są bardziej wrażliwe,
- Identyfikacji czynności, które mogą zostać podjęte w celu redukcji wpływu skrajnych zmian czynników ryzyka.

Stosuje się następujące rodzaje scenariuszy rynkowych: i) Równoległe przesunięcia krzywych dochodowości, ii) Bardziej stromy i spłaszczony przebieg krzywych dochodowości, iii) Wahania zmienności stóp procentowych, iv) Wahania kursów wymiany, v) Wahania marż na swapach, vi) Niekorzystne scenariusze historyczne.

Proces kalkulacji VaR jest prowadzony z zastosowaniem oprogramowania, które zapewnia obszarom handlowym dostęp w trybie bieżącym do wartości zagrożonej ryzykiem w ich właściwych portfelach.

VaR stosuje się jako miarę w ocenie ryzyk poniesionych na pozycjach handlowych włącznie z pozycjami ustanowionymi przez Zespół Strategii Ryzyka Rynkowego (Portfel Strategiczny).

Wskaźniki VaR pokazane w poniższej tabeli odzwierciedlają ekspozycję na ryzyko rynkowe o wartości ok. 13,9 mln zł średnio w pierwszej połowie 2007 r. oraz średnio 9,5 mln zł. w drugiej. W połowie 2007 roku Bank zmienił podejście do zarządzania ryzykiem rynkowym w celu uzyskania lepszego podziału na portfele handlowy i bankowy, więc liczby te nie są bezpośrednio porównywalne.

Grupa dostosowała strukturę obszarów zarządzania ryzykiem do wymogów Nowej Umowy Kapitałowej.

Główne zmiany były następujące:

- Wyłączenie z Obszaru Handlowego obligacji będących zabezpieczeniem produktów komercyjnych lub kupionych w celu utrzymywania ich w portfelu przez okres dłuższy niż 6 miesięcy.
- Przesunięcie z Obszaru Handlowego transakcji rynku pieniężnego i swapów zawartych wyłącznie dla celów płynnościowych.

Niewielki wpływ na poziomie około 3 mln PLN można zaobserwować przez porównanie wartości zagrożonej wyliczonej na koniec czerwca 2007 r. według obu podejść.

Miary VaR dla ryzyka rynkowego (dla Obszaru Handlowego oraz Obszaru Strategicznego) według podejścia obowiązującego w pierwszej połowie roku

Dane w tys.zł

	VaR (Od stycznia do czerwca 2007 r.)				
	30.06.2007	Średnio	Maksimum	Minimum	31.12.2006
Ryzyko ogólne	14 424	13 945	19 075	9 713	10 756
VaR stopy procentowej	13 542	13 860	18 756	10 069	10 706
Ryzyko kursowe	3 549	947	7 403	43	187
Efekt dywersyfikacji	18%				1%

Miary VaR dla ryzyka rynkowego (dla Portfela Rynków Finansowych) według podejścia obowiązującego w drugiej połowie roku

Dane w tys.zł

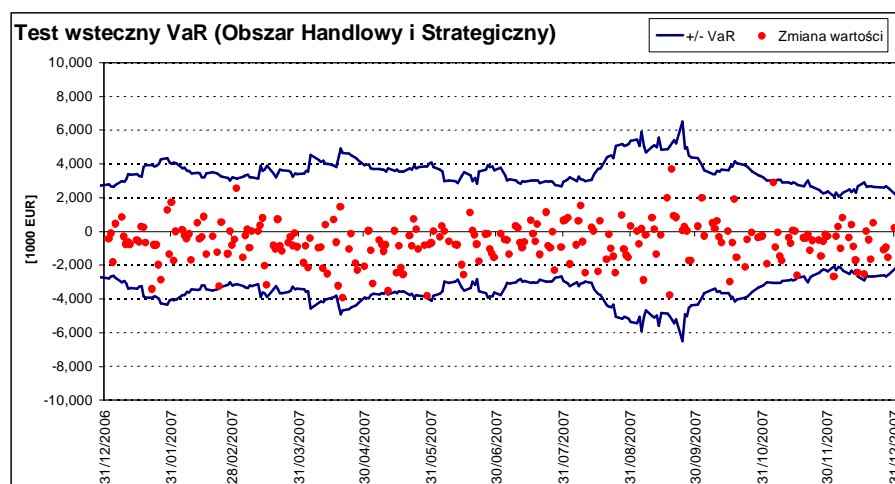
	VaR (Od lipca do grudnia 2007 r.)				
	31.12.2007	Średnio	Maksimum	Minimum	30.06.2007
Ryzyko ogólne	5 488	9 498	14 503	5 488	11 042
VaR stopy procentowej	5 460	9 497	14 527	5 460	11 008
Ryzyko kursowe	61	789	4 520	37	3 548
Efekt dywersyfikacji	1%				32%

Otwarte pozycje obejmowały głównie instrumenty stopy procentowej, a ryzyko kursowe było bardzo ograniczone. Ryzyko walutowe uwzględnia zarówno wszystkie pozycje wymiany walutowej Banku jak i otwarte pozycje dozwolone jedynie w obszarach handlowym i zarządzanym przez Zespół Strategii Ryzyka Rynkowego (Obszar Strategiczny).

W rozpatrywanym okresie limity VaR nie zostały przekroczone.

W podmiotach zależnych ekspozycje na ryzyko rynkowe nie występowały, ponieważ Bank przejmuje ryzyko od podmiotów zależnych i zarządza nim na poziomie centralnym.

Ryzyko rynkowe – test wsteczny VaR

W 2007 r. wykryto dwa przekroczenia w testach wstecznych VaR, co potwierdza adekwatność modelu.

Ocenę VaR uzupełnia monitoring wrażliwości portfeli obarczonych ryzykiem rynkowym na ww. scenariusze (ujawnia się jedynie maksymalne, negatywne oddziaływanie).

Zgodnie z zasadami przyjętymi przez Bank limity dla wyników testów warunków skrajnych są dwa razy wyższe od limitów dla dziennego zarządzania ryzykiem rynkowym.

W przypadku Księgi Bankowej, w celu zarządzania ryzykiem stopy procentowej, przeprowadzana jest analiza wrażliwości niehandlowych portfeli na zmiany rynkowych stóp procentowych.

W rezultacie w 2007 roku zawarto kilka transakcji redukujących ryzyko stopy procentowej w portfelach na stałą stopę, w szczególności w portfelu kredytów konsumpcyjnych oraz portfelu leasingowym.

(4) Ryzyko płynności

Ryzyko płynności odzwierciedla możliwość poniesienia znacznych strat w wyniku pogorszenia warunków finansowania (ryzyko finansowania) i/lub sprzedaży aktywów poniżej ich wartości rynkowej (ryzyko płynności rynku) w celu zaspokojenia zapotrzebowania na środki, wynikającego z zobowiązań Grupy.

Rozwój portfela biznesowego w ostatnich latach, wraz z szybszym wzrostem portfela kredytów niż depozytów spowodowały rosnące zapotrzebowanie na alternatywne źródła finansowania takie jak długoterminowe kredyty konsorcjalne i transakcje sekurytyzacji.

W lipcu 2007 r. Bank zawarł nową transakcję kredytu konsorcjalnego na kwotę 120 mln CHF (ok. 300 mln zł) oraz w grudniu 2007 zawarto transakcję sekurytyzacji (dotyczącą Millennium Leasing, podmiotu zależnego Banku), która na koniec grudnia 2007 poprawiła płynność Grupy o kwotę ok. 717 mln zł. Dodatkowo w grudniu Bank wyemitował obligacje podporządkowane na kwotę 150 mln EUR (ok. 540 mln zł) zaliczane do Funduszy własnych.

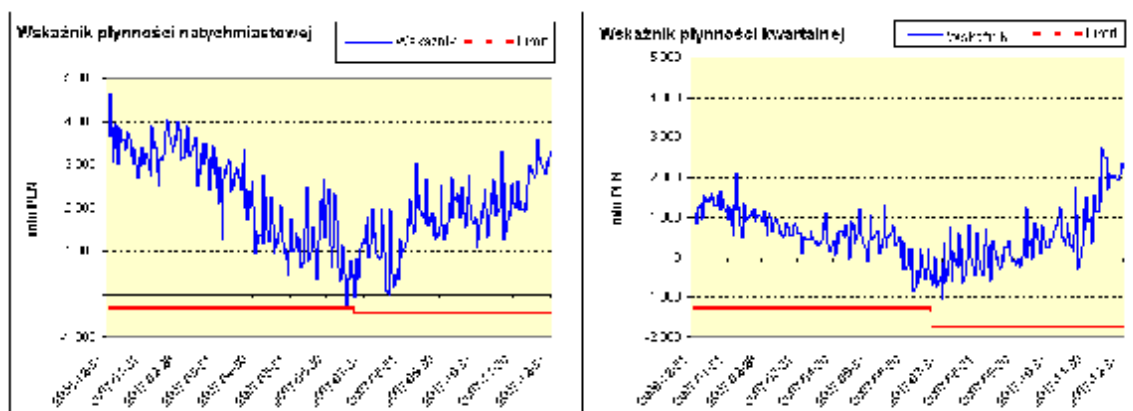
Miary oceny ryzyka płynności

Ocena ryzyka płynności Grupy jest realizowana z zastosowaniem, zarówno wskaźników określonych przez Organ Nadzoru, jak i inne wewnętrzne miary, dla których także zdefiniowano limity ekspozycji.

Kształtowanie się sytuacji płynnościowej Grupy w krótkich horyzontach czasowych (do 3 miesięcy) jest sprawdzane codziennie na podstawie dwóch wskaźników zdefiniowanych wewnętrznie: płynność natychmiastowa oraz płynność kwartalna. Mierzą one maksymalne zapotrzebowanie na środki, które mogłoby powstać jednego dnia, z uwzględnieniem projekcji przepływów środków pieniężnych na okresy odpowiednio 3-dniowe i 3-miesięczne.

Wyliczenie tych wskaźników polega na dodawaniu do pozycji płynnościowej analizowanego dnia szacowanych przyszłych przepływów środków pieniężnych dla każdego dnia z ustalonego horyzontu czasowego (3 dni lub 3 miesiące) w zakresie transakcji, w których zawarciu pośredniczą obszary rynkowe. Dodawana jest także kwota aktywów z uznanego za wysoce płynny portfela papierów wartościowych Banku, co prowadzi do ustalenia luki płynności zakumulowanej za każdy dzień badanego okresu.

Dane te są raportowane codziennie do obszarów odpowiedzialnych za zarządzanie pozycją płynnościową i są porównywane z obowiązującymi limitami ekspozycji.

Bieżące wskaźniki płynności

mIn PLN				
31.12.2007				
	Wysokopłynne aktywa	Wskaźnik płynności natychmiastowej	Wskaźnik płynności kwartalnej	Aktywa płynne na pokrycie zmienności źródeł finansowania
Ekspozycja	2 891	3 301	2 344	4 723
Limit minimalny		-433	-1 734	2 000
31.12.2006				
Ekspozycja	4 950	3 799	1 439	6 732
Limit minimalny		-321	-1 284	2 000

W pierwszych dwóch kwartałach roku zaobserwowano obniżenie wskaźników płynności, ale pomimo to pozostawały one powyżej zdefiniowanych limitów.

W drugiej połowie roku odnotowano znaczący wzrost obu wskaźników i 31 grudnia 2007 r. oba wskaźniki były dodatnie, co oznacza, że Bank utrzymywał długą pozycję płynnościową w terminach do 3 miesięcy.

W połowie 2007 r. skorygowano limity w oparciu o wartość funduszy własnych Grupy z grudnia 2006 r.

Ponadto Bank stosuje analizę wewnętrznej płynności strukturalnej na bazie skumulowanych luk płynności, obliczanych na zasadzie aktuarialnej (tj. z założeniem prawdopodobieństwa powstania przepływu środków pieniężnych). Bezpieczny poziom, przyjęty w Banku w zakresie relacji niedoboru płynności dla każdego przedziału czasowego poniżej 1 roku, odpowiada 25% sumy bilansowej. W 2007 r. wszystkie zdefiniowane wskaźniki były utrzymywane na poziomach wyraźnie przewyższających limity.

31.12.2007		
Aktuarialna luka płynności (mln PLN)	do 3-ch mies.	powyżej 3-ch mies.
Luka bilansowa	3 379	4 462
Skumulowana luka bilansowa	3 379	7 842
Luka pozabilansowa	-326	171
Luka ogółem	3 053	4 633
Skumulowana luka ogółem	3 053	7 687

Wskaźnik aktywów płynnych	mln PLN
Aktywa płynne	5 944
Aktywa bilansowe	29 538
Udział aktywów płynnych w aktywach bilansowych	20,1%

31.12.2006		
Aktuarialna luka płynności (mln PLN)	do 3-ch mies.	powyżej 3-ch mies.
Luka bilansowa	3 535	-3 097
Skumulowana luka bilansowa	3 535	438
Luka pozabilansowa	-393	0
Luka ogółem	3 142	-3 097
Skumulowana luka ogółem	3 142	45

Wskaźnik aktywów płynnych	mln PLN
Aktywa płynne	7 323
Aktywa bilansowe	24 609
Udział aktywów płynnych w aktywach bilansowych	29,8%

Testy warunków skrajnych

Bank opracował narzędzie do zarządzania ryzykiem płynności, określające scenariusze warunków skrajnych, w których luki płynności są obliczane na zasadzie aktuarialnej, zakładając konserwatywne podejście do oceny prawdopodobieństwa wystąpienia przepływów środków pieniężnych (np. m.in. biorące pod uwagę wycofanie lokat oraz opóźnienia w spłatach kredytów, wraz z gorszą płynnością rynku wtórnego papierów wartościowych).

Testy warunków skrajnych płynności są przeprowadzane kwartalnie, aby ustalić profil ryzyka płynności Banku, aby zapewnić zdolność Banku do wywiązania się ze zobowiązań w przypadku kryzysu płynności i aby przyczynić się do opracowania awaryjnego planu płynności oraz decyzji zarządczych.

Wyniki testów warunków skrajnych pokazują, że nawet w sytuacji zrealizowania niekorzystnych scenariuszy wskaźniki płynności pozostaną powyżej ustalonych limitów. Dodatkowo Bank przeprowadza analizę koncentracji bazy depozytowej.

Depozyty pozyskane od 20 i 5 największych deponentów

Udział w depozytach ogółem	31.12.2007	31.12.2006
20 największych deponentów	10,6%	11,9%
5 największych deponentów	5,7%	6,4%

(5) Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne, zgodnie z przyjętą przez Grupę definicją, jest ryzykiem straty wynikającym z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, działań ludzi lub systemów bądź też ze zdarzeń zewnętrznych. W tej definicji mieści się ryzyko prawne, natomiast ryzyko strategiczne oraz ryzyko utraty reputacji traktowane są jako oddzielne kategorie ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w Grupie obejmuje identyfikację, ocenę, monitorowanie, ograniczanie oraz raportowanie ryzyka. Każda decyzja o podjęciu działań ograniczających ryzyko operacyjne, poprzedzona jest analizą spodziewanych korzyści oraz kosztów. Na podstawie zdefiniowanej kategoryzacji ryzyk Grupa dokonała samooceny ryzyka w istotnych procesach.

Kluczowym elementem systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym w bieżącej działalności jest funkcja „Właściciela Procesu”, który posiadając dogłębną znajomość procesu może najszybciej identyfikować i eliminować bieżące zagrożenia.

Ponadto, w ramach Departamentu Monitorowania Ryzyka funkcjonuje dedykowany zespół odpowiedzialny za wdrożenie mechanizmów zarządzania ryzykiem operacyjnym, jak również za ogólny przegląd skonsolidowanego poziomu ryzyka operacyjnego w Grupie, raportujący zaistniałe zdarzenia do Komitetu Procesów i Ryzyka Operacyjnego.

Wszystkie zidentyfikowane w 2007 roku zdarzenia, które wygenerowały straty operacyjne, zostały zarejestrowane w bazie strat, a w celu zapobieżenia wystąpieniu podobnych strat w przyszłości, zostały przygotowane i wdrożone akcje ograniczające ryzyko.

Analiza dystrybucji strat w podziale na główne kategorie ryzyka pokazuje, że gross zanotowanych strat występuje w kategoriach: 1) Zewnętrzne oszustwa i kradzieże (ok.. 50% strat), 2) Niewłaściwe praktyki rynkowe i biznesowe (ok. 35% strat), 3) Błędy i wady produktowe (10% strat).

W kwestii dystrybucji strat według głównych zdefiniowanych makroprocesów, zdecydowana większość strat była skoncentrowana w procesach powiązanych z działalnością detaliczną, ze szczególnym uwzględnieniem procesów kart kredytowych i kredytów konsumpcyjnych.

XVII. LUKA PŁYNNOŚCI WEDŁUG TERMINÓW KONTRAKTOWYCH

31 grudnia 2007

PLN '000

AKTYWA	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Pozostałe aktywa	RAZEM
Kasa, środki w Banku Centralnym	1 257 128	0	0	0	0		1 257 128
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	731 188	30 000	2	0	291 862		1 053 052
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	12 848	96 289	338 630	1 429 085	454 186		2 331 038
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 154 111	308 588	1 530 390	4 566 898	13 467 165		22 027 152
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	67 924	0	329 851	1 491 716	3 229		1 892 720
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	28 807	0	0	0	0		28 807
Akcje i udziały						11 286	11 286
Pozostałe aktywa niefinansowe						911 395	911 395
RAZEM	4 252 006	434 877	2 198 873	7 487 699	14 216 442	922 681	29 512 578

PASYWA	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Pozostałe pasywa	RAZEM
Zobowiązania wobec banków	690 485	76 676	50 797	1 458 945	291 785		2 568 688
Zobowiązania wobec klientów	14 263 364	1 910 705	5 486 891	138 972	731		21 800 662
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	589 361	136 615	0	0	0		725 976
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	134 356	0	0	0	717 118		851 474
Zobowiązania podporządkowane	0	0	2 175	286 560	537 300		826 035
Pozostałe pasywa niefinansowe						650 298	650 298
Kapitał własny						2 519 932	2 519 932
RAZEM	15 677 566	2 123 996	5 539 863	1 884 477	1 546 934	3 170 230	29 943 066

31 grudnia 2007

PLN '000

ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Pozostałe pasywa	RAZEM
Zobowiązania z tytułu otwartych linii kredytowych	4 661 345						4 661 345
Zobowiązania z tytułu poręczeń i gwarancji	1 124 912						1 124 912
Luka bilansowa	-11 425 559	-1 689 118	-3 340 990	5 603 222	12 669 508	-2 247 549	-430 487
Luka ogółem	-17 211 816	-1 689 118	-3 340 990	5 603 222	12 669 508	-2 247 549	-6 216 744

31 grudnia 2006

PLN '000

AKTYWA	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Pozostałe aktywa	RAZEM
Kasa, środki w Banku Centralnym	965 834	0	0	0	0		965 834
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	353 198	187 198	313 323	0	269 412		1 123 131
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	900	35 076	469 274	2 585 365	277 414		3 368 029
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 654 413	517 380	1 887 805	4 351 654	6 526 491		14 937 743
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	523	90 448	348 440	2 302 516	186 680		2 928 607
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	15 509	0	0	0	0		15 509
Akcje i udziały						14 483	14 483
Pozostałe aktywa niefinansowe						860 449	860 449
RAZEM	2 990 377	830 102	3 018 842	9 239 535	7 259 997	874 932	24 213 785

PASYWA	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Pozostałe pasywa	RAZEM
Zobowiązania wobec banków	1 712 422	290 134	5 075	1 323 231	269 343		3 600 205
Zobowiązania wobec klientów	11 193 825	2 184 790	2 351 384	339 294	8		16 069 301
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	1 407 911	18 723	1 500	0	0		1 428 134
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	0	5 705	0	0		5 705
Zobowiązania podporządkowane	0	0	813	306 496	0		307 309
Pozostałe pasywa niefinansowe						752 935	752 935
Kapitał własny						2 215 321	2 215 321
RAZEM	14 314 158	2 493 647	2 364 477	1 969 021	269 351	2 968 256	24 378 910

31 grudnia 2006

PLN '000

ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Pozostałe pasywa	RAZEM
Zobowiązania z tytułu otwartych linii kredytowych	3 521 877						3 521 877
Zobowiązania z tytułu poręczeń i gwarancji	815 156						815 156
Luka bilansowa	-11 323 781	-1 663 545	654 365	7 270 514	6 990 646	-2 093 324	-165 125
Luka ogółem	-15 660 814	-1 663 545	654 365	7 270 514	6 990 646	-2 093 324	-4 502 158

Powyższe dane nie obejmują przepływów pieniężnych z tytułu instrumentów pochodnych

XVIII. ZOBOWIĄZANIA I AKTYWA WARUNKOWE

Łączna wartość przedmiotu sporu największych spraw sądowych, w których spółki Grupy występowały w roli pozwanego lub powoda przed sądami, organami właściwymi dla postępowań arbitrażowych wynosiła 586,2 mln zł. Łączna wartość przedmiotu sporu największych spraw sądowych, w których spółki Grupy występowały w roli pozwanego wynosiła 542,6 mln zł, a łączna wartość przedmiotu sporu największych spraw sądowych, w których spółki Grupy występowały w roli powoda wynosiła 43,6 mln zł.

Największe postępowania, w których spółki Grupy są pozwanym:

1. Powód: osoba fizyczna

Wartość przedmiotu sporu: 299 833 300 zł

Przedmiot: o zasądzenie na rzecz powoda odszkodowania za przejęty jego zdaniem bezprawnie BIG BANK Spółka Akcyjna (d. ŁBR S.A.).

Opis sprawy: Sąd w dniu 26.10.2004 r. zawiesił postępowanie do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w innej sprawie; nie wniesiono zażalenia na postanowienie o zawieszeniu postępowania. Obecnie sprawa ta została prawomocnie zakończona, Sąd podjął postępowania w niniejszej sprawie i powództwo zostało oddalone. Sprawa ta została prawomocnie zakończona, a następnie Sąd podjął postępowania w niniejszej sprawie i powództwo zostało oddalone. Wyrok jest nieprawomocny. Powód złożył apelację a Bank złożył odpowiedź na apelację Powoda. Do dnia sporządzenia niniejszego zestawienia nie wyznaczono jeszcze terminu rozprawy.

Rokowania: prawdopodobieństwo wygrania Bank szacuje jako wysokie.

2. Powód: spółka akcyjna (w upadłości)

Wartość przedmiotu sporu: 159 461 349 zł

Przedmiot: uznanie za bezskuteczne:

- warunkowej umowy sprzedaży nieruchomości w Świnoujściu pomiędzy spółką akcyjną z siedzibą w Świnoujściu, a spółką akcyjną z siedzibą w Sopocie;
- umowy sprzedaży nieruchomości w Świnoujściu;
- trzech umów zwrotnego leasingu operacyjnego z dnia 18 czerwca 2002 roku.

Opis sprawy: 14.06.2006 r. wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku oddalił powództwo w całości, w dniu 10.08.2006 r. strona powodowa wniosła apelację. Sąd Apelacyjny w Gdańsku, w dniu 23.03.2007 r., uchylił wyrok Sądu Okręgowego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania sądowi I instancji. Obecnie sprawa toczy się przed Sądem Okręgowym w Gdańsku na etapie postępowania dowodowego.

3. **Powód:** osoba prawna

Wartość przedmiotu sporu: 8 842 179 zł

Przedmiot: o zwrot środków wyegzekwowanych na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego

Opis sprawy: Dnia 09.05.2007 r. Sąd oddalił powództwo. Powód wniósł apelację, na którą Bank udzielił odpowiedzi. Brak jeszcze terminu rozprawy apelacyjnej.

Rokowania: prawdopodobieństwo wygrania sprawy Bank szacuje jako wysokie.

4. **Powód:** osoba fizyczna

Wartość przedmiotu sporu: 30 000 000 zł

Przedmiot: o odszkodowanie w związku z przeprowadzoną egzekucją

Stan sprawy: Na pozew z dnia 31.03.2006 r., który Bankowi doręczono 17.10.2006 r., Bank złożył odpowiedź w dniu 27.10.2006 r. Powód rozszerzył powództwo z kwoty 14 725 245 zł do 30 000 000 zł. Powództwo oddalono. Powód wniósł apelację, na którą Bank złożył odpowiedź. Następnie powód został zwolniony od wpisu od apelacji, w wyniku czego termin kolejnej rozprawy nie został jeszcze wyznaczony.

Rokowania: prawdopodobieństwo wygrania Bank szacuje jako pewne.

5. **Powód:** spółka akcyjna

Wartość przedmiotu sporu: 10 951 198 zł

Przedmiot: o uznanie rozwiązania umów leasingu za bezskuteczne

Stan sprawy: W dniu 28.04.2006 r. złożono odpowiedź na pozew, wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu. W odpowiedzi na pozew wykazano bezzasadność i bezpodstawność żądania pozwu. Termin w sprawie został wyznaczony na kwiecień 2008 r.

Rokowania: prawdopodobieństwo wygrania szacowane jest jako wysokie.

POZYCJE POZABILANSOWE

	31.12.2007	31.12.2006
Pozabilansowe zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	8 032 120	6 442 924
1. Zobowiązania udzielone:	7 331 787	5 960 867
a) finansowe	5 547 751	4 582 952
b) gwarancyjne	1 784 036	1 377 915
2. Zobowiązania otrzymane:	700 333	482 057
a) finansowe	15 936	50 000
b) gwarancyjne	684 397	432 057

Na udzielone zobowiązania warunkowe ujęte w powyższej tabeli składają się zobowiązania do udzielenia kredytów (takie jak: niewykorzystane limity na kartach kredytowych, niewykorzystane limity zadłużenia w rachunku bieżącym, niewykorzystane transze kredytów inwestycyjnych) oraz wystawione gwarancje i akredytywy (stanowiące zabezpieczenie wywiązania się klientów Grupy z zobowiązań wobec podmiotów trzecich). Wartość zobowiązań gwarancyjnych prezentowanych powyżej przedstawia maksymalną wartość możliwej do poniesienia przez Grupę straty w przypadku

gdyby klienci nie wywiązali się ze swoich zobowiązań. Grupa tworzy rezerwy na obarczone ryzykiem utraty wartości nieodwołalne zobowiązania warunkowe ujmowane w pozycji „rezerwy” w pasywach bilansu. Wartość rezerwy wyznacza się jako różnicę pomiędzy oszacowaną kwotą wykorzystanego zaangażowania warunkowego a wartością bieżącą spodziewanych przyszłych przepływów pieniężnych z tej ekspozycji kredytowej.

Gwarancje, poręczenia i awale udzielone Klientom

W okresie od 01.01.2007 do 31.12.2007 Grupa udzieliła 2 703 gwarancji, poręczeń i awali na łączną sumę 1 982 850 tys. zł.

Kwota tych zobowiązań (z wyłączeniem gwarancji poręczeń spłaty kredytów z EFRWP oraz otwartych linii na gwarancje) wg stanu na 31.12.2007 r. wynosiła 1 296 503 tys. zł. (2310 sztuk czynnych gwarancji) co oznacza wzrost ich wartości o 355 256 tys. zł. tj. o 37,74% w stosunku do 31.12.2006 r.

Wartość gwarancji, poręczeń i awali udzielonych w PLN wzrosła o 328 293 tys. zł. czyli o 41,98% w stosunku do końca roku ubiegłego, a wartość tych zobowiązań udzielonych w walutach obcych wzrosła o 26 963 tys. zł. tj. o 16,93%.

Strukturę zobowiązań z tytułu gwarancji, poręczeń i awali w rozbiciu na zobowiązania udzielone w PLN i walutach obcych przedstawia poniższe zestawienie:

	31 grudnia 2007 r.	31 grudnia 2006 r.
Zobowiązania udzielone w tys. PLN:	1 110 314	782 021
Zobowiązania udzielone w walutach obcych (równowartość w tys. zł):	186 189	159 226
RAZEM:	1 296 503	941 247

Strukturę zobowiązań w rozbiciu na ich rodzaj wg stanu na 31.12.2007 r. przedstawia poniższe zestawienie:

Rodzaj zobowiązania	Ilość sztuk	Kwota w tys. zł.
Awale	1	1 050
Gwarancje	2 259	1 257 098
Poręczenia	2	5 295
Regwarancje	48	33 060
RAZEM	2 310	1 296 503

Strukturę zobowiązań w rozbiciu na ich przedmiot wg stanu na dzień 31.12.2007 r. przedstawia zestawienie:

Przedmiot zobowiązania	Ilość sztuk	Udział procentowy	Kwota w tys. zł
dobrego wykonania kontraktu	1 415	61,26%	545 483
zapłaty za towar lub wykonanie usługi	251	10,87%	184 336
zapłaty czynszu	215	9,31%	17 806
przetargowa	214	9,26%	37 186
inne	112	4,85%	218 630
zwrotu zaliczki	67	2,90%	102 538
celna	23	1,00%	139 990
spłaty kredytu bankowego lub pożyczki	13	0,56%	50 534
Suma całkowita	2 310	100,00%	1 296 503

Strukturę podmiotową wszystkich zobowiązań gwarancyjnych netto, wykazanych w pozycjach pozabilansowych, wg stanu na dzień 31.12.2007 r. przedstawia poniższa tabela:

Klient - sektor	Kwota w mln zł.
- sektor finansowy	273,2
- sektor niefinansowy (firmy)	1 661,3
- sektor budżetowy	17,7
- osoby fizyczne	4,1
Razem	1 956,3

Bank jako podmiot dominujący nie udzielił żadnych gwarancji poręczeń ani awali pozostałym spółkom Grupy Kapitałowej, natomiast udzielał ich na zlecenie tych spółek zewnętrznym podmiotom. Wartość gwarancji poręczeń i awali udzielonych przez Bank na zlecenie podmiotów wchodzących w skład Grupy przedstawia poniższa tabela:

Podmiot zależny	Kwota w mln zł.
TBM Sp. z o.o.	0,1
Millennium Service Sp. z o.o.	2,2
Millennium Leasing Sp. z o.o.	170,0
Razem	172,3

XIX. LEASING OPERACYJNY

Grupa posiada umowy najmu powierzchni biurowej, które w myśl zapisów MSR 17 ujmowane są jako leasing operacyjny. Największym leasingobiorcą powierzchni biurowej jest Bank. Standardowe umowy najmu lokali użytkowych zawierane są w Banku z reguły na czas określony wynoszący od 5 do 10 lat. Znaczna część tych umów jest zawierana na okres 5 lat z klauzulą określającą prawo najemcy do przedłużenia okresu najmu na kolejne 5 lat na mocy złożonego oświadczenia. Pozostałe umowy są zawierane na czas nieokreślony i mogą być wypowiedziane z zachowaniem okresu wypowiedzenia, który wynosi najczęściej od 3 do 6 miesięcy.

Całkowite zobowiązania z tytułu nieodwoływalnego leasingu operacyjnego kształtują się następująco (dane w tys. zł.):

Wartość wg stanu na dzień:	31.12.2007	31.12.2006
- do 1 roku	72 182	47 036
- od 1 roku do 5 lat	193 616	95 149
- powyżej 5 lat	31 940	7 142
RAZEM	297 738	149 327

XX. ISTOTNE WYDARZENIA POMIĘDZY DATA, NA KTÓRĄ SPORZĄDZONO RAPORT FINANSOWY A DATA JEGO PUBLIKACJI

W dniu 4 stycznia 2008 r. Pan Jorge Jardim Goncalves złożył rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej Banku.

W dniu 15 lutego 2008 r. Pan Dimitri Contominas, złożył oświadczenie o rezygnacji z przyczyn osobistych z dniem 13 lutego 2008 r. z funkcji członka Rady Nadzorczej Banku.

PODPISY:

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
28.02.2008	Bogusław Kott	Prezes Zarządu
28.02.2008	Luis Pereira Coutinho	Wiceprezes Zarządu
28.02.2008	Fernando Bicho	Członek Zarządu
28.02.2008	Julianna Boniuk-Gorzelańczyk	Członek Zarządu
28.02.2008	Wojciech Haase	Członek Zarządu
28.02.2008	Joao Bras Jorge	Członek Zarządu
28.02.2008	Zbigniew Kudaś	Członek Zarządu